

TERRORISME I VEST-EUROPA: ULIKE OPPSKRIFTER TIL ULIKE LAND

Masteroppgave i statsvitenskap, Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo

Våren 2021

Antall ord: 21 910

Erik-André Høgseth Haavind

Sammendrag

Hvordan kan terrorisme forklares? Hvorfor opplever enkelte land mer terrorisme enn sine naboland? Disse spørsmålene utgjør motivasjonen bak arbeidet med denne oppgaven.

Problemstillingen som undersøkes er følgende: «Hva slags strukturelle forhold fører til høyt omfang av terrorangrep i Vest-Europa?». Oppgaven bidrar til den øvrige forskningslitteraturen ved å bruke velfunderte teoretiske perspektiver og teste teorien med et lite brukt metodisk rammeverk.

For å besvare denne problemstillingen tar jeg utgangspunkt i makro-strukturelle forklaringer på terrorisme. Disse teoretiske betingelsene testes på 18 vesteuropeiske land i perioden mellom 2012-2018. Problemstillingen er ikke avgrenset til en spesifikk form for terrorisme. Datagrunnlaget for operasjonaliseringen av terrorisme er derfor *Global Terrorism Database* (GTD) som registrerer alle former for terrorisme. Jeg bruker fuzzy-sett QCA som metode for å besvare problemstillingen. Metoden egner seg godt til komparative analyser hvor sammenhengene forventes å være komplekse. Resultatene fra QCA-analysen er blitt diskutert med hensyn både til den empiriske situasjonen i de ulike landene og oppgavens teoretiske forventninger.

Jeg finner at forklaringene på terrorismeomfanget i Vest-Europa er preget av ekvifinalitet. Det vil si at ulike teoretiske betingelser kan forklare terrorismeomfanget i ulike land. Oppgaven finner ingen generell oppskrift som forklarer terrorisme på tvers av landene i Vest-Europa. Jeg finner at kolonihistorie ikke er like relevant del av forklaringen på høyt terrorismeomfang i Vest-Europa, sammenlignet med de andre teoretiske betingelsene. Polarisering er til stede i fire av fem land som dekkes av løsningsformelen. Funnene kan tyde på at tilstedeværelse av polarisering kan forsterke bidraget til de andre teoretiske betingelsene som undersøkes. Funnene fra denne oppgaven utgjør ett godt utgangspunkt for videre forskning, og er like relevant for korrelasjonsbaserte kvantitative metoder som kvalitative metoder.

Forord

Det er flere som fortjener takk for å ha engasjert seg i arbeidet med denne oppgaven.

Jeg vil først og fremst takke min eminente veileder Jacob Aasland Ravndal som har delt av sin kunnskap det siste året. En personlig målsetning ved masteroppgaven var å lære noe nytt. Dette hadde ikke vært mulig uten Jacobs raske, stødige og konstruktive tilbakemeldinger. Samarbeidet har fungert utmerket til tross for pandemiens utfordringer. Takk for hjelpen!

Jeg vil også takke min bestemor for å ha vist en utrolig interesse både i oppgavens faglige innhold, og i de praktiske utfordringene med nedstengt campus og hjemmekontor. Min mor fortjener også en stor takk for å ha hjulpet til i innspurten.

Sist, men ikke minst, vil jeg takke venner og medstudenter for faglige innspill og sosialt samvær. Jeg hadde ikke klart å koble av uten lange lunsjpauser, filmkvelder eller utallige andre hyggelige stundene.

Innhold

1 Innledning.....	1
1.1 Den vesteuropeiske konteksten.....	2
1.2 Problemstilling.....	4
1.3 Forskningsdesign.....	5
1.4 Oppbygning.....	7
2 Teoretisk rammeverk.....	8
2.1 Teoretiske betingelser.....	14
2.1.1 Økonomisk misnøye.....	16
2.1.2 Politisk misnøye.....	17
2.1.3 Sosial misnøye.....	19
2.1.4 Fiendtlig utenrikspolitikk.....	20
2 Metode.....	22
3.1 Global Terrorism Database.....	22
3.2 QCA.....	26
3.3 Operasjonalisering og kalibrering.....	31
3.3.1 Utfallssett - <i>terrorisme</i>	32
3.3.2 Teoretiske betingelser.....	35
4 Analyse.....	44
4.1 Diskusjon.....	52
4.1.1 Tyskland.....	52
4.1.2 Irland.....	53
4.1.3 Storbritannia og Frankrike.....	54
4.1.4 Italia.....	57
4.1.5 Diskusjon av øvrige resultater.....	59
4.2 Robusthetstester.....	61
5 Konklusjon.....	63
5.1 Sentrale funn.....	63
5.2 Implikasjoner.....	65
5.3 Videre forskning.....	66
Referanseliste.....	67
Appendiks.....	75

Tabelloversikt

Tabell 2.1 Teoretiske betingelser	14
Tabell 4.1 Nødvendighet	45
Tabell 4.2 Tilstrekkelighet	46
Tabell 4.3 Sannhetstabell	47
Tabell 4.4 Løsningsformel.....	51

Figuroversikt

Figur 1.1 Antall angrep Europa 1995-2018	3
Figur 1.2 Angrep i Vest-Europa 2012-2018	4
Figur 3.1 Venn-diagram tilstrekkelighet	27
Figur 3.2 Venn-diagram nødvendighet.....	27
Figur 3.3 Antall angrep	33
Figur 3.4 Angrep per million innbyggere.....	34
Figur 3.5 Kalibrering terrorisme	35
Figur 3.6 Kalibrering koloni.....	36
Figur 3.7 Kalibrering fattigdom	37
Figur 3.8 Kalibrering polarisering	39
Figur 3.9 Kalibrering andel født utenfor EU	41
Figur 3.10 Kalibrering mottatte asylsøknader	42
Figur 3.11 Kalibrering mangfold eller innvandring.....	43
Figur 4.1 XYplot \sim terror	50
Figur 4.2 XYplot terror	50

1 Innledning

Hvilke forhold i ett samfunn påvirker individers og gruppers tilbøyelighet til å bruke terrorisme? En naturlig oppfølging til et slikt spørsmål kan være, hvilken terrorisme? Hvem har begått angrepet? Hvilket land ble angrepet? Dersom vi ser tilbake på terroranslag fra de siste 50 årene, vil navn som IRA, Al-Qaida og Anders Behring Breivik være relativt kjente navn. Alle tre er først og fremst kjent for å ha utført grusomme terrorangrep. På den andre siden representerer de tre vidt forskjellige tankegods, ideologier, angrepsmoduser og målsetning. IRA kjemper for et forent Irland, Al-Qaida baserer seg på religiøse overbevisninger, mens Breivik ville hindre muslimsk innvandring. Finnes det noen grunnleggende strukturer og samfunnstendenser som fasiliterer og motiverer terrorisme, uavhengig av gjerningspersonenes ideologi og bakgrunn?

Selv om ideologisk motivasjon og de politiske målsetningene er vidt forskjellige for IRA, Al-Qaida og Breivik, har de alle begått terrorangrep i Vest-Europa for å nå disse målsetningene. Hvordan kan dette forklares? I litteraturen diskuteres såkalte *root-causes* i forbindelse med terrorisme. Det vil si forhold eller strukturer som «setter scenen» for at terrorisme blir et attraktivt virkemiddel for ekstreme grupper eller individer (Schmid, 2005) Denne oppgaven vil derfor undersøke nettopp dette. Hvilke samfunnsstrukturer kan bidra til å forklare hvorfor enkelte land i Vest-Europa har et høyt antall terrorangrep, mens andre land opplever relativt få angrep.

Hvorfor er terrorisme et interessant og viktig studieobjekt i statsvitenskap? Hensikten med de neste avsnittene er naturligvis ikke å gi en uttømmende redegjørelse for terrorisme som studieobjekt. Målet er å peke på hvorfor terrorisme bør studeres, og illustrere hva slags påvirkning terrorisme kan ha på stat og samfunn.

Innledningsvis kan terrorisme først og fremst ansees som et politiske begrep. Med det menes at selve handlingen knyttes til et ønske om å påvirke politikk på et gitt område. Terrorismen som politisk påvirkningsstrategi eller politisk virkemiddel representerer naturligvis det ekstreme, illegale og kriminelle. Terrorister har med andre ord målsettinger som er ugjennomførbare i normale politiske prosesser, og individer eller medlemmer av terrororganisasjoner er villige til å bruke makt for å oppnå disse målsettingene (Krieger & Meierrieks, 2011, s. 4). En nærmere definisjon av begrepet terrorisme blir diskutert i

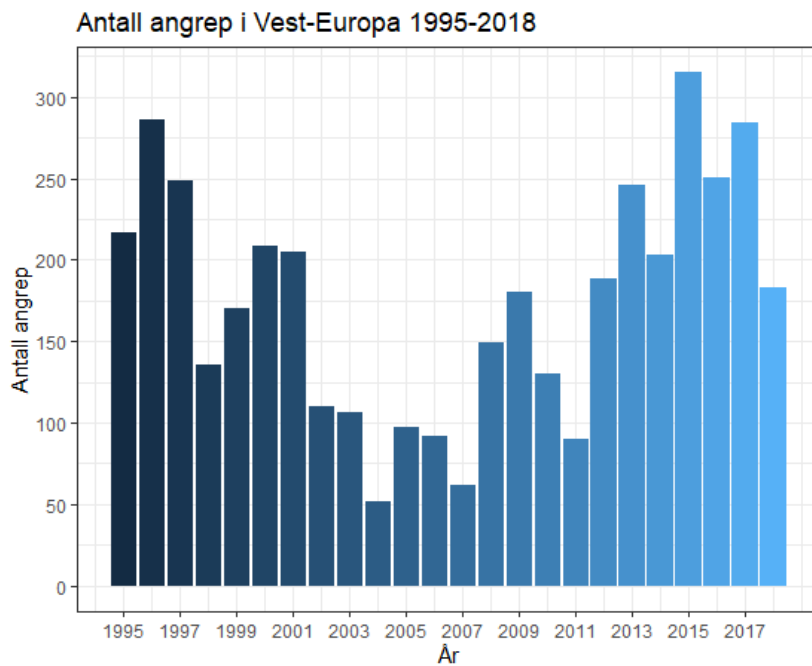
litteraturgjennomgangen. Terrorisme som politisk begrep er spesielt relevant i dette universet, ettersom alle landene som undersøkes har et relativt høyt demokratinivå og antas å ha tilgjengelige politiske påvirkningskanaler.

En annen grunn til å studere terrorisme er det faktum at terrorangrep ofte kan ha svært alvorlige konsekvenser. Ofrene for terrorisme befinner seg ofte på feil plass til feil tid, og slike terrorhendelser tar menneskeliv hvert år. Samtidig begrenses ikke konsekvensene av terrorisme kun til ofre og deres etterlatte, men også til en bredere samfunnsmessig og politisk kontekst. Terrorisme kan lede til at et lands myndigheter overreagerer på ett angrep, med undertrykkelse av egen befolkning eller krig som ytterste konsekvens. Et mulig eksempel på dette kan være den globale responsen på angrepene mot USA 9/11, som førte til invasjonen av Afghanistan i 2001 (Chenoweth & Moore, 2018, s. 10). Et annet eksempel finnes i konflikten mellom India og Pakistan. I 2001 angrep militante grupper fra Kashmir parlamentsbygningen i New Dehli. Hendelsen utløste en kjernefysisk stillingskrig mellom atommaktene India og Pakistan (Chenoweth & Moore, 2018, s. 11).

Ett foreløpig siste aspekt ved terrorisme som studieobjekt er det faktum at terrorgrupper har fått regjeringsmakt. Kjente eksempler på en slik dynamikk kan være PLOs ledelse av palestinske selvstyremyndigheter etter Oslo-avtalen i 1993, eller Hamas' valgseier på Gaza-stripen i 2004. Et lignende eksempel på overgangen fra terrorisme til regjeringsmakt kan også observeres i Vest-Europa. *Sinn Féin* i Nord-Irland var eksempelvis underordnet IRA i den republikanske bevegelsen frem til fredsavtalen i 1998, og støttet også IRAs voldelige kampanje (Richards, 2001, s. 74). *Sinn Féin* har senere vært representert med ministerposter i de nordirske selvstyremyndighetene.

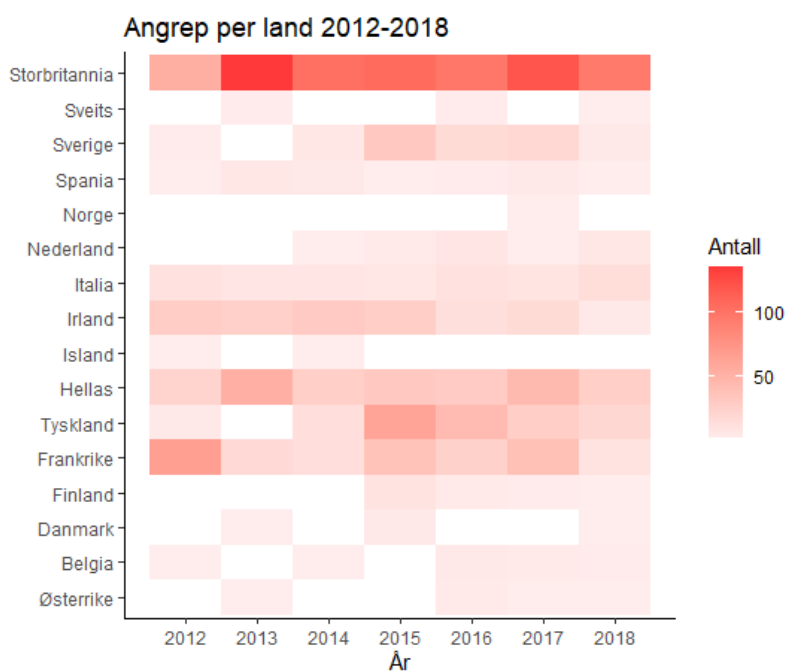
1.1 Den vesteuropeiske konteksten

Figur 1.1 viser antall registrerte terrorangrep i *Global Terrorism Database* (GTD) i Vest-Europa mellom 1995-2018. Antall terrorangrep i Vest-Europa var høyt i undersøkelsesperioden (2012-2018), sammenlignet med det foregående tiåret. Dessuten er perioden preget av en rekke interessante hendelser, blant annet flyktningkrisen i 2015, Brexit i 2016 og fremveksten av IS i Syria og Irak. Det teoretiske rammeverket i oppgaven er selektert med et ønske om å kunne fange enkelte av disse hendelsene, samt fange de forskjellige historiske kontekstene til de ulike landene i Vest-Europa.

FIGUR 0.1 ANTALL ANGREP EUROPA 1995-2018

Det ble begått flere høyprofilerte terrorangrep i Vest-Europa i perioden som oppgaven undersøker. Eksempelvis angrepet på *London Bridge* og stormingen av *Charlie Hebdo* i Paris. Figur 1.2 viser hvordan de registrerte angrepene fordeler seg mellom de ulike landene i undersøkelsesperioden. Det er hovedsakelig tre interessante forhold ved denne fordelingen. Først og fremst er det interessant at Storbritannia skiller seg betydelig fra resten av universet, spesielt mellom 2013 og 2018. Terrortrykket i Storbritannia har i enkelte år vært dobbelt så høyt sammenlignet med de andre vesteuropeiske landene. For det andre er det også verdt å legge merke til at antall angrep i Frankrike, Sverige og Tyskland økte fra 2014 til 2015. For det tredje kan figuren også illustrere ett sentralt poeng ved terrorisme som fenomen: at det er relativt sjeldent. Majoriteten av landene i Vest-Europa har i denne perioden opplevd få terrorangrep.

FIGUR 0.2 ANGREP I VEST-EUROPA 2012-2018

1.2 Problemstilling

Ovenfor har jeg skissert flere grunner til å studere terrorisme, samt illustrert hvorfor perioden mellom 2012-2018 kan være interessant i den vesteuropeiske konteksten. Oppgaven tar dermed utgangspunkt i følgende problemstilling:

«Hva slags strukturelle forhold fører til høyt omfang av terrorangrep i Vest-Europa?»

Hovedmålsetningen som kan leses ut fra problemstillingen er dermed å forklare hvorfor enkelte land i regionen har opplevd et relativt høyt antall terrorangrep, mens angrepstallene i sammenlignbare land har vært lavere. Videre er det naturlig å bruke teoretiske perspektiver som egner seg til å studere landene i regionen komparativt, derav en undersøkelse av strukturelle forhold. Strukturelle forhold viser til makro-trekk og tendenser i et gitt samfunn. Slike strukturer kan være politiske systemer, langtrekkende konfliktlinjer eller vedvarende strukturelle samfunnsproblemer. Felles for de strukturelle forholdene som undersøkes i denne oppgaven er at de endrer seg sakte, enkelte av strukturene er blant annet et resultat av ulike historiske hendelser. Ved å undersøke slike strukturer minimeres risikoen for at de operasjonaliserte teoretiske betingelsene endrer seg drastisk fra år til år.

Analysen av denne problemstillingen kan være nyttig for den øvrige litteraturen på noen bestemte områder. Først og fremst vil oppgaven teste allerede etablerte teoretiske perspektiver fra terrorismelitteraturen, på et avgrenset geografisk område og innen en avgrenset tidsperiode. Oppgaven kan derfor anses som teoritestende, og særlig interessante eller avvikende funn vil kunne utgjøre et godt utgangspunkt for videre undersøkelser. For det andre vil oppgaven ved å anvende *Qualitative Comparative Analysis* (QCA) bidra med et metodisk alternativ til rene korrelasjonsbaserte kvantitative analyser eller kvalitative casestudier med få enheter.

QCA kan plasseres i en mellomposisjon mellom kvantitative analyser med mange enheter og tradisjonelle casestudier. QCA er særlig velegnet til å studere de komplekse sammenhengene som forventes i undersøkelsen av denne problemstillingen. Ved å identifisere nødvendige og tilstrekkelige betingelser, samt kombinasjoner av disse, er QCA designet for å fange kompleks kausalitet. Dessuten er QCA-analysen egnet til å identifisere strukturelle forhold som bidrar til terrorisme i ett land, men ikke i et annet. Jeg forventer eksempelvis ikke å finne en enkelt kombinasjon av tilstrekkelige betingelser som kan forklare høyt terrorismeomfang i Vest-Europa som region på tvers av ulike land. Jeg forventer derimot at ulike strukturelle forhold og kombinasjonen av disse bidrar til ulike forklaringer i ulike land.

1.3 Forskningsdesign

Oppgaven er i hovedsak en komparativ analyse, som sammenligner makro-strukturelle forhold i 18 vesteuropeiske land i perioden mellom 2012-2018 ved bruk av QCA. De individuelle landene i Vest-Europa utgjør oppgavens caser, mens Vest-Europa mellom 2012-2018 utgjør det samlede universet som undersøkes. Som det kommer frem av problemstillingen er det de store samfunnstrekkene ved oppgavens caser som undersøkes, i motsetning til å undersøke forhold på gruppe- eller individnivå.

Den tidsmessige avgrensingen (2012-2018) er gjort med utgangspunkt i tre sentrale observasjoner. For det første viser figur 1.1 og den påfølgende diskusjonen en økning i terrorangrep i Vest-Europa fra og med 2011. Dette er naturligvis interessant i seg selv, ettersom angrepstrykket i Vest-Europa som helhet var noe lavere i det foregående tiåret (2001-2011). For det andre er undersøkelsesperioden preget av en rekke interessante strømminger og hendelser i de ulike casene. Fremveksten av IS, Brexit og flyktningkrisen er

tre eksempler som har preget regionen i denne perioden. Samtidig ville en bredere analyse av ett større univers gjøre det krevende å besvare problemstillingen innenfor oppgavens formelle rammer. En analyse av flere caser kan blant annet føre til at den case-orienterte diskusjonen blir mer omfattende, og at sentrale faktorer ved enkelt caser forsvinner i kompleksiteten. I tillegg ville en sammenligning av land i ulike regioner kreve et omfattende teoretisk rammeverk som igjen kunne ha ført til at viktige detaljer går tapt. For det tredje, er endringene i innsamlingsmetoden til *Global Terrorism Database* (GTD) fra og med 2011 etter min mening grunnlag for å avgrense tidsperioden til 2012-2018. Sistnevnte punkt vil bli redegjort for under datakilder.

Oppgavens forskningsdesign er inspirert av Ravndals artikkel *Explaining right-wing terrorism and violence in Western Europe: Grievances, opportunities and polarization* (2018). Inspirasjonen baserer seg i hovedsak på valg av QCA som metode og bruken av teoretiske perspektiver på makronivå. Bruk av QCA som metode skiller denne oppgaven fra store deler av terrorismelitteraturen, selv om QCA er blitt et stadig mer populært alternativ til korrelasjonsbaserte kvantitative metoder i samfunnsvitenskap (Roig-Tierno et al., 2017, s. 16). Et annet moment ved mitt design er at jeg ikke skiller mellom ulike former for terrorisme. Dermed er oppgavens mål å identifisere nødvendige og tilstrekkelige betingelser for at en stat i Vest-Europa opplever ett høyt terroromfang, uavhengig av gjerningspersonenes ideologiske motivasjon eller modus operandi. Motivasjonen for denne avgrensningen er antagelsen om at det finnes enkelte grunnleggende makrostrukturelle forhold som fasiliterer og motiverer terrorisme (Crenshaw, 1981). Et eksempel på slike antagelser er at svake eller mislykkede stater fungerer som inkubatorer for terrorisme (Piazza, 2008). Eller antagelsen om at begrensninger på utøvende makt har en positiv effekt på transnasjonal terrorisme (Li, 2005).

Valget av forskningsdesign medfører naturligvis noen avveininger knyttet til designets styrker og svakheter. Jeg har allerede kommentert noen av styrkene ved å velge QCA til å analysere denne problemstillingen, (en mer omfattende redegjørelse for bruken av QCA finnes i metodedelene). Et mulig ankepunkt mot forskningsdesignet er at undersøkelsesperioden behandles som en helhet. Det vil si at oppgaven ikke fanger de teoretiske betingelsenes påvirkning fra ett år til et annet. En mulighet kunne være å definere oppgavens caser som landår, det ville ha resultert i 126 caser, ettersom oppgaven undersøker 18 land over en periode på 7 år. Et slikt design ville på den andre siden gjøre kalibreringsprosessen og tolkningen av resultatene betydelig mer krevende. De makro-strukturelle forholdene som undersøkes i oppgaven endrer seg sakte. Derfor er det naturlig å undersøke en lengre periode,

ettersom de teoretiske perspektivene endrer seg lite mellom år. Dette er også en motivasjon for å undersøke variasjon mellom de ulike casene, istedenfor å undersøke variasjon over tid innad i casene. En annen mulig svakhet ved forskningsdesignet er kompleksiteten som kan forventes ved å undersøke terrorisme som helhet. På den andre siden er undersøkelsen avgrenset til ett relativt lavt antall caser, samtidig som undersøkelsesperioden er kort. I tillegg er metoden som tidligere nevnt godt egnet til å fange de komplekse sammenhengene som forventes i oppgaven.

Oppgaven finner blant annet at ulike teoretiske betingelsene, og ulike kombinasjoner av disse, bidrar til å forklare terrorismeomfanget i ulike land. Det vil si at oppgaven ikke finner en enkelt «oppskrift» som kan besvare problemstillingen på tvers av alle landene i Vest-Europa. Resultatene fra QCA-analysen finner også at det teoretiske rammeverket forklarer omkring 65% av casene som har hatt et høyt terrorismeomfang i perioden mellom 2012-2018. Polarisering er til stede i fire av fem caser som dekkes av løsningsformelen, polarisering kan synes å forsterke bidraget til de resterende teoretiske betingelsene som undersøkes i oppgaven.

1.4 Oppbygning

Veien videre i oppgaven er som følgende. Kapittel 2 gjennomgår relevant litteratur på feltet. Fra denne gjennomgangen trekker jeg ut seks teoretiske betingelser som fremstår som særlig relevante for å besvare problemstillingen min, og som dermed utgjøre oppgavens teoretiske rammeverk. Kapittel 3 presenterer og forklarer de metodiske grepene jeg har tatt i oppgaven. Jeg redegjør for sentrale styrker og svakheter ved det benyttede datamaterialet, introduserer oppgavens metode: fuzzy-sett QCA, og forklarer den QCA-spesifikke operasjonaliseringen og kalibreringen av de teoretiske betingelsene som ble introdusert i kapittel 2. Første del av kapittel 4 presenterer den iterative analytiske prosessen av QCA-analysen. I del to diskuterer jeg hvordan resultatene fra QCA-analysen kan kobles empirisk til oppgavens caser og teoretisk til oppgavens teoretiske rammeverk. I siste del av kapittel 4 gjennomgår jeg robusthetstester. I kapittel 5 trekker jeg sammen oppgavens hovedfunn, diskuterer sentrale teoretiske og praktiske implikasjoner av disse funnene, og avslutter med noen anbefalinger for videre forskning.

2 Teoretisk rammeverk

Som nevnt i innledningen er terrorisme et komplekst begrep, som kan ha ulike betydninger og klistres på ulike aktører, avhengig av hvem som har definisjonsmakten. Derfor sammenlignes definisjonen fra Bruce Hoffmans bok *Inside Terrorism*, av mange ansett som den mest anerkjente definisjonen i feltet og definisjonen fra *Global Terrorism Database (GTD)* som benyttes som datamateriale i denne oppgaven.

Hoffman foreslår følgende definisjon på terrorisme:

«terrorism is ineluctably political in aims and motives; violent – or, equally important, threatens violence; designed to have far-reaching psychological repercussions beyond the immediate victim or target; conducted either by an organization with an identifiable chain of command or conspiratorial cell structure (whose members wear no uniform or identifying insignia) or by individuals or a small collection of individuals influenced, motivated, or inspired by the ideological aims or example of some existent terrorist movement or its leaders, or both; and perpetrated by a subnational group or nonstate entity» (2017, s. 43-44).

Hoffman vektlegger det faktum at terrorister ønsker å skape og utnytte frykt for vold til å presse igjennom politisk endring. I dette foreligger det klar intensjon, nemlig å skape så mye frykt som mulig, igjennom bruk av vold eller trussel om vold. De psykologiske konsekvensene av et angrep, som frykt, påvirker samfunnet utover angrepets umiddelbare ofre. En viktig avgrensing i definisjonen er at handlingen er begått av en ikke-statlig aktør, i motsetning til eksempelvis *la terreur* under den franske revolusjonen. Målet for terrorismen med utgangspunkt i Hoffmans definisjon er streben om politisk endring, som i de fleste definisjoner er en sentral del av terrorismebegrepet.

GTD legger følgende til grunn for å definere en hendelse som terrorisme:

«the threatened or actual use of illegal force and violence by a non-state actor to attain a political, economic, religious, or social goal through fear, coercion, or intimidation» (START, 2019, s. 10).

Sammenlignet med Hoffmans definisjon ovenfor, synes GTDs definisjon av terrorisme å være noe mer inklusiv. Ett viktig skille er hva som regnes som terrorhandlingens målsetning. Hoffman mener at terrorisme grunnleggende sett er politisk når det gjelder både motiv og målsetninger. GTD legger til økonomiske, religiøse eller sosiale målsetninger i sin definisjon. GTDs definisjon åpner dermed for at terrorismens målsetninger kan være annerledes og mer mangfoldige enn et enkelt ønske om politisk endring. Dette vil naturligvis ha betydning for hvilke hendelser som faller inn under terrorismebegrepet, avhengig av hvilken definisjon forskeren legger til grunn. Videre har definisjonene også spesifisert at angrepet må ha blitt begått av en ikke-statlig aktør. Hoffmans definisjon er noe mer detaljert enn definisjonen i GTD, men de to definisjonene er relativt like når det gjelder kjernen i terrorismebegrepet: politikk, vold og frykten for vold og ikke-statlige aktører.

Samtidig er det verdt å minne om at ulike definisjoner har ulike formål, i dette tilfellet har Hoffman konstruert en teoretisk definisjon, mens GTD benytter en mer kortfattet, operasjonalisert definisjon for å legge grunnlaget for datainnsamling. GTD-teamet benytter også en rekke inklusjonskriterier i innsamlingsprosessen, (disse kriteriene presenteres under datakilder i kapittel 3). Det sentrale poenget med diskusjonen ovenfor er å belyse akademiske og praktiske implikasjoner av det store spennet av tilgjengelige definisjoner av terrorisme. Disse to eksemplene tydeliggjør hvor komplisert terrorismebegrepet er å definere, og ikke minst operasjonalisere. Selv små forskjeller i definisjonene kan få betydelige ringvirkninger når forskere skal forsøke å kategorisere ulike hendelser. Schuurman peker på den faglige debatten rundt definisjoner av terrorisme som en hemmende faktor i forskningsfeltets utvikling (2020, s. 1011). utfordringer knyttet til operasjonalisering av terrorismebegrepet vil diskuteres nærmere under operasjonalisering og kalibrering i kapittel 4.

Den faglige debatten omkring hvilke forhold som forklarer omfanget av politisk vold og hvorfor terrorisme oppstår er svært mangfoldig. En rekke ulike fagdisipliner har terrorisme som relevant studieobjekt, blant annet psykologi, sosiologien, historie, kriminologi, antropologi og statsvitenskap. Dessuten har terrorisme vært et studieobjekt for diverse etterretningstjenester og andre myndighetsorganer. Derfor er det utfordrende å harmonisere resultater og trekke generelle konklusjoner på tvers av ulike fagfelt. Marc Sageman konkluderer med følgende spissformulering i sin artikkel *The Stagnation of Terrorism Research*:

«we have a system of terrorism research in which intelligence analysts know everything but understand nothing, while academics understand everything but know nothing» (2014, s. 576).

Denne kritikken kan synes å ha bakgrunn i forholdet mellom myndighetsorganer og akademia, spesielt når det gjelder tilgang på datamateriale. Etterretningstjenester og andre offentlige organer vil etter all sannsynlighet ha tilgang til detaljert datamateriale om personer, nettverk og planer tilknyttet planlagte eller gjennomførte terrorangrep. Problemet Sageman peker på er at denne forskningen i mange tilfeller var preget av lite kollegial, vitenskapelig diskusjon, og i stor grad preget av et ønske om å fremme spesifikke policyendringer (2014, s. 566). Den akademiske forskningen er på den andre siden avhengig av hendelsesbaserte databaser som GTD (Sageman, 2014, s. 571), som ofte har store mangler og svakheter. Denne mangelen på gode systematiske primærkilder kan ha bidratt til at det har vært vanskelig å konsolidere resultater og opprette akademiske standarder innenfor terrorismeforskningen (Sageman, 2014, s. 572).

Kvantitativ forskning på de strukturelle forklaringene og kvantitativ forskning på terrorisme generelt har i stor grad basert seg på hendelsesdatabaser. Disse databasene er ofte basert på sekundærkilder, eksempelvis medias dekning av terrorangrep. De ulike databasene har ofte ulike kvaliteter og egenskaper som kan komplisere arbeidet med å konsolidere funn på tvers av ulike studier. Populære databaser er eksempelvis TWEED, ITERATE og GTD. TWEED registrerer innenriksterror i Europa, mens ITERATE registrerer internasjonal terrorisme, GTD registrerer alle former for terrorisme, uten å gjøre ett eksplisitt skille mellom disse formene. Samtidig er en annen utfordring at de ulike hendelsesdatabasene i terrorismeforskningen anvender ulike definisjoner av terrorisme, som igjen påvirker hvilke hendelser som inkluderes i de ulike databasene og i forskningen generelt.

Spesifikasjon av studiens analyseenhet har viktige implikasjoner for slutningene som kan utledes av en gitt studie. Young og Fidelity viser i sin artikkel til at valg av analyseenhet kan påvirke effektene av ulike forklaringsvariabler, eksempelvis forskjellen ved å studere transnasjonal versus innenriks terrorisme (2011, s. 419). Eksempelet de viser til er studier som undersøker effekten demokrati har på omfanget av transnasjonale angrep, fra perspektivet til stater som opplever angrep. Problemet oppstår fordi demokratinivå vil kunne ha ulik effekt i staten hvor angrepet finner sted sammenlignet med effekten demokrati har på opprinnelseslandet til angriperne (Young & Findley, 2011, s. 419). Dersom studien hadde vært designet for å fange dette årsaksforholdet, eksempelvis ved å spesifisere dyader, kunne

resultatene blitt mer robuste og dermed lettere å konsolidere med resultater fra lignende studier.

En betydelig andel av studiene som vises til i dette kapittelet er korrelasjonsbaserte, kvantitative studier, og studiene skiller seg fra hverandre på flere ulike områder. Chenoweth påpeker at en mulig grunn til at funn fra forskningen er vanskelig å konsolidere er at ulike studier bruker ulike data (2013, s. 362). utfordringen er igjen at ulike datasett måler ulike aspekter ved terrorbegrepet. En mulig konsekvens av dette er at det trekkes slutninger om hvilke strukturer som ligger til grunn for terrorisme generelt, selv om datasettet kun måler transnasjonale angrep. I tillegg til forskjeller i hvilken type terrorisme som måles finnes det også andre, mindre åpenbare, forskjeller mellom de ulike databasene som benyttes i terrorforskningen. I en sammenligning av resultater fra identiske regresjonsanalyser utført på både GTD og ITERATE peker forfatterne på det faktum at GTD inkluderer angrep mot militære stridene, mens ITERATE ekskluderer disse, som kan illustrere hvorfor ulike variabler har ulike effekter på tvers av datasett (Gassebner og Leuchinger, 2011, s. 252). Hovedbudskapet ved diskusjonen omkring bruk av data i litteraturen kan sies å være en nødvendig bevisstgjøring og åpenhet omkring forskjeller, ulemper og styrker ved de ulike datasettene.

I boken *The Politics of Terror* introduserer Erica Chenoweth og Pauline Moore seks teoretiske hovedtilnærminger til studiet av terrorisme: den strategiske, den organisatoriske, den psykologiske, den ideologiske, den strukturelle og den kritiske (2018). Disse ulike tilnærmingene baserer seg på en rekke ulike fagdisipliner og befinner seg også på ulike analytiske nivåer. En psykologisk tilnærming vil kunne se på kjennetegn og egenskaper ved det enkelte individ, mens en organisatorisk tilnærming vil kunne undersøke gruppedynamikk og nettverksdannelse. En strukturell tilnærming vil derimot se på diverse samfunnsstrukturer, med en målsetting om å identifisere grunnleggende årsaker til terrorisme (Chenoweth og Moore, 2018, s. 163). Avsnittene nedenfor vil trekke på sentrale funn og utfordringer i terrorlitteraturen som undersøker slike strukturelle forklaringer på terrorisme.

De strukturelle forklaringene i terrorismelitteraturen kan sies å benytte variabler og forklaringer for å identifisere makro-prosesser som produserer forbitrelse og mulighet til å benytte terrorisme (Chenoweth og Moore, 2018, s. 164). Strukturelle forklaringer vil med andre ord anta at forhold som økonomi, geografi og demografi påvirker individer og gruppers tilbøyelighet til å gjennomføre terrorangrep. Det er naturligvis stor variasjon og bredde i hvilke konkrete samfunnsstrukturer som antas å ha en sammenheng med terrorisme. En

oversiktsstudie over bruken av strukturelle variabler i terrorismelitteraturen fant over 20 statistisk signifikante variabler (Gassebner og Luechinger, 2011). I de neste avsnittene vil jeg presentere noen sentrale teoretiske perspektiver fra litteraturen som undersøker strukturelle forklaringer på terrorisme.

Hovedgrunnlaget for det teoretiske rammeverket i oppgaven baserer seg på to strukturelle forklaringer fremhevet av Chenoweth og Moore (2018). Misnøye i befolkningen (grievances) og fiendtlig utenrikspolitikk. Chenoweth og Moore deler de misnøyebaserte forklaringene inn i tre underkategorier, i) økonomisk misnøye, ii) politisk misnøye og iii) sosial misnøye (2018, s. 186-188).

En rekke studier har forsøkt å knytte økonomiske forhold til terrorisme. En vanlig antagelse er at fattigdom vil påvirke muligheter for utdanning og skape en følelse av håpløshet og frustrasjon over ulikhet (Chenoweth & Moore, 2018, s. 186). En studie som tester sammenhengen mellom økonomiske variabler og terrorisme er: «Rooted in Poverty?: Terrorism, Poor Economic Development, and Social Cleavages» (Piazza, 2006). Målsettingen ved studien er å undersøke antakelsen om at fattigdom, ulikhet og svak økonomisk utvikling er en grunnleggende årsaker til terrorisme. Piazza finner derimot ingen signifikante effekter på indikatorer som GINI-koeffisienten, BNP per capita og Human Development Index. Derimot finner han signifikante effekter er knyttet til blant annet partisystem og etnisk mangfold (Piazza, 2006, s. 170). Enders og Hoover (2012) demonstrerer på sin side at forholdet mellom BNP per capita, GINI-koeffisienten og terrorisme er ett ikke-lineært forhold. Disse effektene vil derfor ikke fanges opp av studier som benytter klassiske OLS modeller. Videre finner denne studien at effekten av disse indikatorene er noe sterke på innenriksterrorisme enn på transnasjonal terrorisme (Enders og Hoover, 2012, s. 267). Brian Burgoon tester økonomiske variabler indirekte, igjennom hvordan ulike velferdsytelser kan påvirke terrorisme ved å blant annet redusere økonomisk usikkerhet og ulikhet (2006). Resultatene fra Burgoons regresjonsmodeller viser en negativ sammenheng mellom totale velferdsutgifter og terrorhendelser (Burgoon, 2006, s. 191).

Forklaringer relatert til politisk misnøye tar gjerne utgangspunkt i politiske interessekonflikter. Chenoweth og Moore (2018, s. 187) peker blant annet på separatistiske bevegelser som IRA og ETA, samt konflikten mellom Israel og Palestina, med særlig vekt på PLOs tidligere terrorvirksomhet. Sammenhengen mellom slike interessekonflikter og terrorisme er relativt ukontroversiell. Daniel Masters finner blant annet at etnonasjonalistiske grupperinger som eksempelvis IRA og ETA utgjorde den største terrortrusselen med hensyn

til menneskelige tap og antall hendelser (2008). Politisk misnøye kan også kobles til en bredere kontekst av politiske uenigheter og politisk konkurranse. En slik studie finner blant annet at fri politisk konkurranse øker sannsynligheten for transnasjonal terrorisme (Chenoweth, 2010, s. 24). Aksoy undersøker sammenhengen mellom valgsystemets representasjons terskler, politiske valg og terrorisme (2014). Undersøkelsen finner at samspillet mellom hvor vanskelig det er for partier å vinne mandater, samt antall dager til neste valg har en signifikant sammenheng med antall terrorhendelser (Aksoy, 2014, s. 909).

Den siste kategorien av misnøyebaserte forklaringer knyttes til sosiale forhold. Denne kategorien inneholder en rekke ulike forklaringer og faktorer, og kan dessuten overlape med de to foregående kategoriene. Chenoweth og Moore (2018, s. 187) peker på terrorgrupper i Latin-Amerika, eksempelvis FARC, hvis mål var å omorganisere samfunnet etter en sosialistisk modell og omfordele ressurser. En slik forståelse av denne kategoriseringen kan også overføres til den europeiske konteksten. Et ønske om å omorganisere og endre den makro-sosiale situasjonen kan spores til eksempelvis anarkisters opposisjon mot stat og kapitalisme eller høyreekstremisters forakt for minoriteter.

Når det gjelder fiendtlig utenrikspolitikk antas det at enkelte utenrikspolitiske handlinger kan føre til hevnmotivert transnasjonal terrorisme (Chenoweth og Moore, 2018, s. 188). Militære intervensjoner er det mest fremtredende eksempelet på en slik dynamikk. Det finnes en rekke studier som knytter militære intervensjoner fra vestlige land til transnasjonal terrorisme (Azam & Thelen, 2010; Nesser, 2019; Pape, 2006). Disse studiene undersøker i hovedsak hvordan vestlig intervensjon i muslimske land kan føre til jihadist-inspirerte angrep i vestlige land, eksempelvis krigen i Irak og anti-IS koalisjonen.

Som nevnt ovenfor finnes det et stort antall strukturelle faktorer i litteraturen som påstås å påvirke terrorisme. Et betimelig spørsmål er dermed hvorfor disse funnene er så vanskelige å konsolidere på tvers av de ulike studiene?

Forskningsdesignet i denne oppgaven skiller seg fra majoriteten av disse studiene på grunn av metoden som anvendes, som muliggjør undersøkelser av hvordan ulike teoretiske forhold påvirker et utfall når de kombineres med hverandre. Begrunnelsen for dette metodevalget er et ønske om å undersøke kombinasjoner av teoretiske betingelser, i kontrast til standardpraksis i regresjonsanalyser med tolkning av koeffisienter og samspillseffekter. Økonomisk misnøye kan eksempelvis antas å virke mobiliserende for terrorisme i kombinasjon med andre sosiale eller politiske forhold (Chenoweth og Moore, 2018, s. 187). QCA er designet for å studere

komplekse fenomener ved å finne kombinasjoner av teoretiske betingelser som kan belyse oppgavens problemstilling. Et godt eksempel på en studie i litteraturen som utnytter styrkene til QCA til å undersøke terrorisme i Vest-Europa er tidligere nevnte Ravndal (2018). Ved å undersøke kombinasjoner av kjente teoretiske perspektiver kan oppgaven bidra både med å konsolidere funn fra tidligere forskning. Disse funnene vil også utgjøre et fruktbart utgangspunkt for mer dyptgående casestudier eller statistiske analyser av lengre tidsperioder.

2.1 Teoretiske betingelser

I denne delen vil jeg presentere de seks teoretiske betingelsene som ligger til grunn for oppgaven. Først redegjør jeg for skillet mellom fasiliterende og motiverende betingelser for terrorisme. Deretter presenteres de teoretiske betingelsene som skal brukes i den videre analysen. Disse betingelsene er organisert etter kategoriseringen til Chenoweth og Moore som vist i litteraturgjennomgangen. Kategoriseringen vises i tabell 2.1.

Kategorier av motiverende betingelser	Teoretisk betingelse
Økonomisk misnøye	Sosioøkonomisk usikkerhet
Politisk misnøye	Polarisering Separatisme
Sosial misnøye	Innvandring og etnisk mangfold
Fiendtlig utenrikspolitikk	Kolonihistorie Militær intervensjon

TABELL 0.1 TEORETISKE BETINGELSER

Et sentral teoretisk premiss i denne oppgaven er at strukturelle forhold både kan muliggjøre og begrense omfanget av terrorisme. Martha Crenshaw presenterte en deling av strukturelt betingede faktorer, fasiliterende betingelser og motiverende betingelser (Crenshaw, 1981, s. 381). Disse kategoriene skilles av at de fasiliterende betingelsene omhandler forhold som skaper muligheter for terrorisme, mens motiverende betingelser omhandler forhold som direkte inspirerer eller motiverer terrorisme. Den aktuelle konteksten gjør terrorisme til en realistisk strategi for politisk endring og spesielle omstendigheter eller kritiske hendelser som kan virke motiverende, dermed utløses et terrorangrep eller en terrorkampanje (Chenoweth og

Moore, 2018, s. 167). Chenoweth og Moore omtaler de fasiliterende strukturene som nødvendige, men utilstrekkelige betingelser for at terrorisme skal finne sted (2018, s. 167). De fasiliterende strukturene kan dermed antas å legge til rette for terrorisme, mens det er motiverende betingelsene som forventes å direkte påvirke grupper og individer til å begå terror.

Felles for landene som undersøkes i denne oppgaven er at de er demokratiske. Det finnes noen iboende egenskaper ved demokratier som kan tenkes å fungere som fasiliterende strukturer for terrorisme. De neste avsnittene vil derfor peke på noen forhold ved velfungerende demokratier som kan tilrettelegge for bruk av terrorisme som politisk virkemiddel.

En vellykket terrorkampanje er avhengig å spre frykt som følge av et angrep. Terrorismen kan sees på som en voldelig handling som søker oppmerksomhet, og igjennom publisiteten genererer og kommuniserer et budskap (Hoffman, 2006, s. 174). Terrorister trenger publisitet for å kommunisere sitt budskap, mens mediene på sin side rapporterer viktige hendelser fra et samfunn. Dessuten vil mediepublisiteten kunne utnyttes til å tiltrekke seg sympatisører og rekruttere nye medlemmer.

En sentral faktor i denne forbindelsen er pressefrihet. En fri presse som har anledning til å rapportere fritt om terrorhendelser kan øke insentivene for å bedrive terrorvirksomhet, fordi stor publisitet er avgjørende for terrorkampanjer (Li, 2005, s. 282). Dette står i sterk kontrast til samfunn hvor media ikke har frihet til å rapportere om terrorhendelser som følge av statlig sensur. Et slikt scenario kan tenkes å gjøre terrorisme mindre attraktivt fordi kampanjen risikerer å få minimal publisitet blant sentrale medieorganisasjoner. Enkelte forskere peker likevel på at en slik underrapportering av terrorhendelser i autokratiske stater skaper et skjevt bilde av demokratier som særlig attraktive mål for terrorisme (Drakos og Gofas, 2006). Ettersom flertallet av terrorismedatabasene baserer seg på medieoppslag for å registrere hendelser.

Et annet aspekt ved demokratier som nevnes i litteraturen som en mulig fasiliterende betingelse er demokratiske staters respons ovenfor terrorhandlinger. Chenoweth omtaler dette som en mulighetsstruktur (2013, s. 362). Antakelsen er at autokratiske stater har muligheten til å benytte sterkere og mer inngripende virkemidler ovenfor mulige terrorister, som igjen øker sannsynligheten for at terrorkampanjen blir knust før et angrep kan gjennomføres. Demokratiske stater er på sin side noe mer begrenset i hvilke tiltak som kan iverksettes

ovenfor befolkningen. Dette kan virke som en intuitiv sammenheng, men det kan vanskelig sees på som en fullkommen forklaring. Spesielt hjemlig terrorisme i demokratier antas å ha tilgang på legitime kanaler for å utrykke misnøye; hvorfor da ty til terrorisme? Samtidig vil en slik forklaring anta at terrorister ikke nødvendigvis trenger en spesiell grunn eller rettferdiggjøring for å ty til vold, kun en adekvat mulighet (Chenoweth, 2013, s. 362). Statens respons vil derfor kunne fungere fasiliterende, dersom forholdene ligge til rette for å kunne gjennomføre et vellykket angrep.

De resterende avsnittene i dette kapittelet redegjør for motiverende betingelser for terrorisme i Vest-Europa. Disse betingelsene vil dermed utgjøre det teoretiske rammeverket som analyseres videre i oppgaven. For å gjøre denne redegjørelsen mer oversiktlig, benytter jeg de to kategoriseringene fra Chenoweth og Moore, misnøye baserte forklaringer og fiendtlig utenrikspolitikk. Elementer fra disse kategoriseringene kan som nevnt i litteraturgjennomgangen både være overlappende, og ikke minst kombineres med hverandre for å produsere et tilfredsstillende svar på problemstillingen.

2.1.1 Økonomisk misnøye

Opgavens første teoretiske betingelse er *sosioøkonomisk usikkerhet*. Brian Burgoon undersøker i sin artikkel om velferdsytelser til blant annet helse, utdanning, arbeidsløshet kan redusere omfanget av terrorisme ved å redusere ulikhet og sosioøkonomisk usikkerhet (2006, s. 177). Argumentet tar dermed utgangspunkt i at ulikhet, fattigdom og sosiale usikkerheter utgjør den mellomliggende variabelen mellom velferdsytelser og terrorisme. Denne mulige sammenhengen bygger på en antakelse om at insentivene til å tolerere eller delta i terrorisme minsker ettersom rekrutteringsgrunnlaget til ekstremistiske bevegelser blir redusert (Burgoon, 2006, s. 177). Det kan dermed tenkes at disse ekstremistiske og potensielt voldelige bevegelsene bidrar til å lage ett sikkerhetsnett for individer og grupper som ikke får sine behov tilfredsstilt av de øvrige samfunnet. Dersom en stor del av befolkningen lever i frykt for fattigdom, vil dette kunne være både mobiliserende og rekrutterende for terrorgrupper.

Like interessant er antakelsen om at stor sosioøkonomisk usikkerhet kan forsterke «horisontal-ulikhet» i et samfunn. Horisontal ulikhet beskriver en situasjon hvor ulikhet i ett samfunn sammenfaller med etniske eller religiøse skillelinjer (Stewart, 2000). Forekomsten av horisontal-ulikhet kan tenkes å bidra til økt utenforskap og fremmedgjøring av allerede

utsatte grupper, som igjen kan øke insentiv til å benytte terrorisme som politisk virkemiddel. Denne mekanismen kan eksempelvis være spesielt relevant i stater hvor en stor del av befolkningen har minoritetsbakgrunn, og hvor de økonomiske utfordringene er skjevfordelt mellom ulike befolkningsgrupper.

På den andre siden kan retningen på en mulig sammenheng mellom terrorisme og sosioøkonomiske forhold være noe uklar. Det kan tenkes at samfunn hvor befolkningen har stor sosioøkonomisk trygghet kan være en struktur som bidrar til å fasilitere terrorisme, eksempelvis gjennom å gi potensielle terrorister ressursene som kreves for å planlegge og gjennomføre ett angrep. En studie fra 2014 som undersøker motivasjonene og oppførselen til enslige terrorister finner at utdanningsnivået til individene i utvalget er relativt jevnt fordelt (Gill et al., 2014). Dessuten er det mulig å anta at konstruksjon av avansert angrepsmateriale, eksempelvis bomber, muliggjøres ved utdanning. Det kan dermed være noe usikkerhet knyttet til retningen på forholdet mellom sosioøkonomi og terrorisme.

2.1.2 Politisk misnøye

En sentral del av politisk misnøye kan knyttes til *polarisering* i samfunnet. Polarising som teoretisk begrep kan ta mange ulike former, blant annet politisk polarisering, affektiv polarisering og sosial polarisering. For å besvare denne problemstillingen er det først og fremst polarisering av politiske eller sosiale stridstemaer i samfunnet som er av interesse. Med andre ord, hvor stor er polariseringen mellom ulike meningsbærere og hvor sterke konflikter finnes det i samfunnet med hensyn til ulike stridsspørsmål? En slik forståelse av polarisering vil dermed kunne fange de landene som er preget av særdeles konfliktfylte politiske debatter. Eksisterende forskning finner at samfunn som preges av sterk polarisering har en større sannsynlighet for å oppleve terrorisme enn samfunn med lav polarisering. Denne forventingen knytter seg til flere ulike former for innenriksterrorisme (Piazza, 2020, s. 437). Mangel på dialog, dannelsen av fiendebilder og hard retorikk forventes å føre til større aksept eller støtte til politisk vold og terrorisme. Martin og Perliger finner blant annet at høy politisk polarisering sammenfaller med bruk av terrorisme fra politiske partier i Europa og Latin-Amerika på 1960 og 1970-tallet (2012, s. 34). I borgerkrigs litteraturen finnes det også studier som finner at høy sosial polarisering fører til forhøyet sannsynlighet for borgerkrig (Østby, 2008, s. 154).

Det finnes likevel kompliserende forhold i litteraturen om polarisering. Et slik forhold er at polarisering på samfunnsnivå kan skille seg betydelig fra polariseringen av utvalgte grupper i samfunnet, ved at spenninger mellom utvalgte grupper kan fremstå svært polariserte, uten at dette fanges opp i befolkningen som helhet (Fiorina og Abrams, 2008, s. 578). Dette kan være problematisk, spesielt dersom det er disse spesifikke gruppene som innehar det største voldspotensialet.

Videre er det verdt å vurdere hvordan polarisering kan påvirke andre samfunnsforhold og teoretiske betingelser som ligger til grunn for denne oppgaven. utfordringer tilknyttet eksempelvis sosioøkonomiske forhold kan antas å forsterkes og intensifieres dersom det aktuelle landet allerede har en sterk polarisert politisk kultur og samfunnsdebatt. På den andre siden er det også mulig å tenke seg at samfunnet blir polarisert som følge av konkrete samfunnsendringer eller uforutsette hendelser. Det kan med andre ord oppstå enkelte stridsspørsmål som intensifiserer polarisering i enkelte befolkningsgrupper som tradisjonelt sett har hatt betydelige meningsforskjeller med det øvrige samfunnet.

Europa har i perioder vært preget av *separatistisk* vold og terrorisme, hvor grupper som *Irish Republican Army* (IRA) og *Euskadi Ta Askatasuna* (ETA) har vært meget fremtredende. Terrorismen har blomstret i regioner hvor sosiale bevegelser har adressert sin motvilje til sentrale myndigheter, for å sikre regionens rettigheter eller opprettelsen av en separat stat. Løsningen til de ekstreme fraksjonene innad i den større bevegelsen blir ofte terrorisme (Crenshaw, 1981, s. 383). Et eksempel kan være ETA, som er ansvarlig for flere hundre dødsfall i sin væpnede kamp for en selvstendig baskisk stat. Daniel Masters' (2008, s. 408) oversikt over ideologisk bakgrunn og motivasjon bak terrorangrep mellom 1979-2005, viser at ulike varianter av separatistisk terror har vært mest omfattende der angrepet resulterte i ett eller flere dødsfall. Enkelte av de mest velkjente voldelige separatistgruppene i Europa har de siste årene blitt oppløst eller gitt opp væpnet kamp. Dette gjelder blant annet ETA (2018) og IRA (2005). Samtidig finnes det utbrytere fra disse gruppene som fremdeles har evne og vilje til å bedrive vold og terrorisme. I Nord-Irland har blant annet grupper som *Real Irish Republican Army* (RIRA) og *Continuity Irish Republican Army* (CIRA), vært væpnede og aktive i tidsperioden som oppgaven undersøker.

Crenshaw påpeker i sin artikkel at en misfornøyd minoritet eller majoritet i befolkningen i seg selv ikke er en nødvendig eller tilstrekkelig betingelse for terrorisme i stater med separatistiske konfliktlinjer (1981, s. 383). Separatistisk terrorisme kan bli utløst av en rekke kritiske hendelser, som gir gruppen emosjonell og rasjonell motivasjon for å bruke terror som

virkemiddel (Fernando Reinares, 2005, s. 126). Et eksempel er konflikten i Nord-Irland på slutten av 60-tallet, hvor uventet represjon fra Storbritannia og vold fra unionister førte til at IRA følte seg forpliktet til å gjengjelde volden. Forekomsten av voldelige separatist bevegelser kan med andre ord være en risikofaktor for aktiv terrorisme, spesielt dersom det inntreffer særlige mobiliserende hendelser. Opptøyene i Nord-Irland i april 2021 kan også illustrere hvordan slike konflikter kan «ta fyr» ved kritiske hendelser. Brexit og Covid-pandemien trekkes spesielt frem i dette tilfellet (Tvegård, 2021).

Separatisme tillegger dermed et relevant teoretisk perspektiv til oppgaven. Blant annet ved å ta høyde for at ulike land i Vest-Europa har ulik historisk bakgrunn når det gjelder konflikt og væpnede grupper. Samtidig forventes ikke separatisme å være verken nødvendig eller tilstrekkelig for å forklare forskjeller i terroromfang i seg selv. På den andre siden er det mulig å anta at andre forhold, som polarisering og risiko for fattigdom, vil ha potensialet til å gjøre separatistiske konfliktlinjer mer fremtredende.

2.1.3 Sosial misnøye

Sosial misnøye i dagens vesteuropeiske samfunn knyttes ofte til *innvandring og etnisk mangfold*. Et perspektiv er å se innvandring som et mulig motiv for terrorisme fra innvandringsmotstandere. I denne sammenhengen kan kombinasjonen av arbeidsløshet og innvandring som et høyaktuelt politisk tema representere en særlig motivasjon for terrorisme (Garcia, 2015, s. 35). Innvandring i seg selv vil skape motiv for høyre-radikale grupper med bakgrunn iblant annet fremmedfrykt og nasjonalisme. Garcia teoretiserer derfor at ytre høyre vil ha motiv for terrorisme uavhengig av makroøkonomiske forhold, mens befolkningen som helhet vil begrunne innvandringsmotstanden i dårligere økonomiske forhold (2015, s. 33). Dette er spesielt interessant ettersom perioden som undersøkes i oppgaven starter rett etter eurokrisen, som hadde store konsekvenser i Vest-Europa. Dessuten inneholder også perioden flyktningkrisen av 2015, hvor innvandring var et betent politisk stridsspørsmål i Europa.

På den andre siden kan innvandring settes i sammenheng med fremveksten av IS i denne tidsperioden. Denne koblingen er hovedsakelig basert på at IS utnyttet flyktningkrisen i 2015 både til å smugle operatører til Europa og rekrutterte medlemmer blant migrantene (Nesser, 2019, s. 17). Nesser påpeker at slike taktikker blant annet ble benyttet i angrepene i Paris, november 2015 og Brussel, mars 2016 (Nesser, 2019, 17). Dette tilegner innvandring og

etnisk mangfold en ekstra tyngde som teoretisk betingelse, ettersom undersøkelsesperioden dekker disse hendelsene.

2.1.4 Fiendtlig utenrikspolitikk

Når det gjelder utenrikspolitikk er det særlig *militære intervensjoner* som er satt i sammenheng med forekomster av terrorisme i vestlige demokratier. Siden organisasjonen startet med selvmordsbombinger i 1995, har Al-Qaidas strategiske målsetning vært å få vestlige militære styrker til å forlate den arabiske halvøyen (Pape, 2006, s. 29). Med andre ord, terrorisme i denne konteksten kan sees på som et direkte virkemiddel for å fjerne militære styrker ut av et gitt område. Pape underbygger denne antakelsen ved å vise til avhør av en av gjerningsmennene bak bombingene i London 2004: «This was not about religion, this was about Iraq. We watched films of British military atrocities in Iraq» (2006, s. 30).

Azam og Thelen (2010, s. 239) bruker en lignende logikk, terroristene kjemper mot fremmed okkupasjon. Samtidig påpekes det at denne sammenhengen kan være omvendt, fordi militære intervensjoner kan være en respons på terrorangrep. Likevel finner analysen en positiv sammenheng mellom antall amerikanske tropper på fremmed jord og antall angrep utført av terrorister med opprinnelse i det okkuperte landet (Azam og Thelen, 2010, s. 253). Dette bildet gjenspeiles også i den vesteuropeiske konteksten. Antallet planlagte jihadist-inspirerte angrep i Europa siden 1990-tallet har økt i takt med vestlige intervensjon i muslimske konflikter (Nesser, 2019, s. 17). For undersøkelsesperioden mellom 2012-2018 økte antallet planlagte angrep fra jihadist-inspirerte individer og grupperingen stort etter at koalisjonen mot IS ble formet i 2014. Dette understrekes ved at talspersoner fra IS oppfordret til angrep mot Europa (Nesser, 2019, s. 18).

Tidsperioden som undersøkes i oppgaven sammenfaller med fremveksten av IS og den påfølgende vestlige kampanjen for å minimere gruppens voldspotensiale. Dessuten har enkelte vesteuropeiske land opplevd svært dramatiske og høyprofilerte angrep fra jihadistiske ekstremister i perioden. Ettersom gjerningspersonenes utalte motiv eksplisitt knyttet til oppgavens caser, regnes betingelsen som svært relevant for å forstå terroromfanget i perioden.

I kjølevannet av globaliseringen har ulike terrorgrupper rettet sin aggresjon mot imperier, det amerikanskledede internasjonale systemet og kolonimakter (Chenoweth og Moore, 2018, s. 177). Det er derfor relevant å inkludere en teoretisk betingelse som omhandler kolonihistorie,

ettersom vesteuropeiske land som Storbritannia og Frankrike, har en lang historie med kolonialisme. Frankrikes relasjon med Algerie er et iøynefallende eksempel i den forbindelse. Krigen fra 1954-1962 og senere fransk involvering i algerisk politikk på 1990-tallet er fremdeles ett svært betent stridstema i både Algerie og Frankrike (Barbero, 2021). Konflikten resulterte også i en voldelig terrorkampanje fra *Front de Libération Nationale* (FLN) og den mest omfattende høyreekstreme kampanjen vi kjenner til, begått av *Organisation armée secrète* (OAS). Videre kan også statskuppet i 1953 i Iran sees på som en videreføring av kolonistyre fra Storbritannia og USA. Hvordan kan så det historiske kolonistyret fra vesteuropeiske land påvirke terror omfanget i perioden 2012-2018?

Sammenhengen mellom kolonihistorie og terrorisme kan tenkes å kobles igjennom globalisering, slik Chenoweth og Moore skisserer (2018, s. 186). Globaliseringen kan i den forbindelse sees på som en destabiliserende prosess som utfordrer tradisjonelle mønstre, lokale normer, ordninger og forståelser (Mousseau, 2003, s. 6). Destabiliseringen antas å utfordre spesielt organiseringen av økonomi og enkelte kulturelle skikker. Påvirkningen av denne prosessen vil igjen føre til en skjev omfordeling blant individer, grupper og stater. Etter hvert som verden blir mer globalisert, antar Chenoweth og Moore at stridsspørsmålene om ulikhet og omfordeling vil bli mer betydningsfulle (2018, s. 186). En økende følelse av global urettferdighet og undergraving av lokale tradisjoner kan tenkes å være et nyttig mobiliseringsverktøy for terrorisme. Det er også naturlig å tenke seg at aggresjonen og motviljen som genereres rettes mot vestlige land. Spesielt tidligere kolonimakter som har vært innflytelsesrike i denne prosessen, som Frankrike i Algerie og Storbritannia i India.

Som nevnt tidligere er terrorisme et svært komplekst samfunnsfenomen. Dette gjenspeiler seg også i forventningene til de ulike teoretiske perspektivene som er presentert i dette kapittelet. Forbeholdet om kompleksitet er inkludert i oppgavens problemstilling. Hva slags strukturelle forhold som fører til høyt terroromfang i Vest-Europa, henspiller på forventingen om at en kombinasjon av flere samfunnsstrukturer kan forklare terroromfanget. Det foreligger med andre ord ingen sterk teoretisk forventning om at forekomsten av eksempelvis polarisering eller kolonihistorie er tilstrekkelig for å besvare problemstillingen i seg selv. På den andre siden kan det derimot virke intuitivt å anta at land med både høy polarisering, stor risiko for fattigdom og høy innvandring eller stort etnisk mangfold vil ha et høyt terrorismeomfang. Dessuten er det heller ingen forventning om å finne en enkelt kombinasjon av betingelser som er gjeldende for samtlige land i universet. Selv om de vesteuropeiske landene deler en rekke samfunnstrekk, er det også betydelig forskjeller mellom landene på en rekke områder, blant

annet når det gjelder de teoretiske betingelsene. Derfor er det rimelig å forvente at forklaringen på høyt terroromfang i Storbritannia sannsynligvis vil skille seg fra forklaringene i Italia eller Tyskland.

Oppgavens forskningsdesign og metode, QCA, er valgt nettopp for å kunne undersøke slike komplekse, kontekstsensitive sammenhenger. Derfor er det naturlig at neste kapittel omhandler nettopp QCA og hvordan denne metoden er implementert og anvendes i undersøkelsen av problemstillingen.

2 Metode

Dette kapittelet er delt inn i tre deler. Først og fremst vil jeg redegjøre for sentrale egenskaper og svakheter ved terrorismedatabasen som ligger til grunn for operasjonaliseringen av terrorisme. Deretter vil jeg gjennomgå sentrale begreper og bestanddeler ved fuzzy-sett QCA. I den siste delen vil jeg redegjøre for operasjonaliseringen og kalibreringen av oppgavens utfallssett og teoretiske betingelser. Jeg vil også presentere de relevante datakildene som kalibreringen baserer seg på, under hver enkelt teoretisk betingelse.

3.1 Global Terrorism Database

Datagrunnlaget for oppgavens utfallssett er *Global Terrorism Database*. GTD er basert på åpne datakilder, det vil si at informasjonen om hver enkelt terrorhendelsene er hentet fra offentlig tilgjengelige kilder, gjerne medieoppslag. GTD har registrert 1671 terrorhendelser i de utvalgte landene i perioden 2012-2018. Disse terrorhendelsene inkluderer både hjemlige og transnasjonale angrep. Det er også viktig å understreke at GTD ikke inneholder variabler som effektivt skiller mellom ulike former for terrorisme. I litteraturgjennomgangen viste jeg hvordan ulike datasett kan påvirke resultater og slutninger i terrorismelitteraturen. Derfor vil jeg i de neste avsnittene redegjøre for sentrale egenskaper, styrker og svakheter ved GTD.

Jeg vil først presentere inklusjonskriteriene som ligger til grunn for kodingen av hendelser i GTD. Kriteriene er delt inn i to sett, følgende tre kriterier må oppfylles før en hendelse blir inkludert i databasen:

«The incident must be intentional. The incident must entail some level of violence or immediate threat of violence. The perpetrators of the incidents must be sub-national actors» (START, 2019, s. 10).

I tillegg må minst to av de tre følgende kriteriene oppfylles før hendelsen inkluderes i GTD:

«The act must be aimed at attaining a political, economic, religious, or social goal. There must be evidence of an intention to coerce, intimidate, or convey some other message to a larger audience (or audiences) than the immediate victims. The action must be outside the context of legitimate warfare activities» (START, 2019, s. 11).

Inklusjonskriteriene støtter opp under definisjonen av terrorisme som ble presentert i litteraturgjennomgangen. Samtidig kan det tenkes at GTDs inklusjonskriterier er relativt inklusive, ettersom kun to av tre kriterier i det siste settet må være oppfylt før hendelsen registreres. Dette kan føre til at databasen registrer flere angrep enn andre velkjente hendelsesdatabaser.

GTDs inklusjonskriterier er relativt inklusiv og databasen registrerer alle former for terrorisme, noe som fører til at GTD registrerer et høyt antall angrep. GTD har også kriterier for tilfeller hvor samme gjerningsperson eller gruppe utfører angrepet i flere deler, og hvordan slike tilfeller kodes.

«If the information available for a complex event does not specify a time lag between, or the exact locations of, multiple terrorist activities, the event is a single incident. If any discontinuity in time or space is noted, the event is comprised of multiple incidents» (START, 2019, s. 12).

Kriteriet tilsier at dersom et angrep har flere deler, og det er diskontinuitet mellom de ulike lokasjonene og tidspunkt for angrepene vil dette angrepet kodes som flere angrep. Angrepene 22. juli er eksempelvis kodet som to angrep i GTD, ett angrep i regjeringskvartalet og ett på Utøya. Denne praksisen er viktig for å forklare hvorfor GTD registrerer ett relativt høyt antall angrep.

GTD-databasen inneholder en variabel som koder hvorvidt det er tvil om en enkelt hendelse er terrorisme eller ikke (START, 2019, s 11). For å sikre at datamateriale er representativt for omfanget av terror i den aktuelle perioden, er hendelser som er kodet som tvilstilfeller ekskludert fra datagrunnlaget. For det andre er det viktig å poengtere at GTD ikke koder avdekkede terrorplot. Dette er potensielt problematisk ettersom det kan tenkes at enkelte land

har mer effektive virkemidler for å avdekke potensiell terrorisme, og dermed vil kun angrepstall kunne gi en skjev fordeling. Andelen avdekkede terrorplaner kan i enkelte tilfeller vært opp mot 70 prosent, og er en utfordring som er relevant for flere store terror-databaser (Hegghammer og Ketchley, 2020). På den andre siden inneholder GTD en variabel som koder hvorvidt angrepet var vellykket eller mislykket. Angrep hvor en gjerningsperson eksempelvis har plantet en bombe som ikke detonerer, eller blir pågrepet av politiet på vei til et planlagt åsted, blir kodet som terrorangrep i GTD-databasen (START, 2019, s. 12). Slike mislykkede angrep er inkludert i datamaterialet som analyseres i denne oppgaven.

GTD baserer datainnsamlingen på åpne kilder. Det finnes flere grunner til at datainnsamlingen i GTD er basert på åpne kilder i motsetning til eksempelvis offisielle myndighetskilder. For det første kan den data innsamlende etaten i enkelte tilfeller bli utsatt for politisk press, som igjen svekker tilliten til data. For de andre kan det også tenkes at enkelte terrorhendelser blir etterforsket og prosessert som andre kriminelle handlinger, som at hendelsene blir etterforsket som vold eller drap (LaFree og Dugan, 2007, s. 182). Et aspekt som kan tenkes å gi GTD en fordel, er at medieeksponering og utnyttelse av frykt er en sentral del av terrorismebegrepet. Forholdet mellom ikke-statlige terrorister og mediene kan dermed bidra til å gjøre data basert på åpne kilder svært nyttige i studiet av terrorisme, ettersom enkelte terrorister vil søke mest mulig publisitet rundt angrepet og det politiske budskapet. (LaFree, 2010, s. 24).

Videre er det også noen mulige svakheter ved å basere datainnsamlingen på åpne kilder. Den mest åpenbare er at noen terrorhendelser ikke fanges opp eller nevnes i kildene som GTD baseres på (LaFree og Dugan, 2007, s. 188). Dette kan skyldes flere forhold. Enkelte regioner og områder blir rett og slett dekket mindre av mediene enn andre. En konsekvens av dette kan være underrepresentasjon av antall terrorhendelser på disse lokasjonene. Dessuten kan det tenkes at enkelte myndigheter sensurerer medierapporter om terrorangrep (LaFree, 2010, s. 24). Samtidig vil dette problemet sannsynligvis være mindre relevant for de demokratiske landene i denne undersøkelsen, sammenlignet med en analyse av autokratiske stater hvor sensur er mer utbredt. De neste avsnittene vil redegjøre for hvilke grep som er gjennomført for å forbedre kvaliteten på databasen.

Et viktig aspekt ved datagrunnlaget som benyttes i denne oppgaven er variasjonen i innsamlingsmetodologi. Det har vært tre sentrale milepæler i innsamlingen av data til GTD databasen, 1998, 2008 og 2012.

«In particular, note that differences in levels of attacks and casualties before and after January 1, 1998; April 1, 2008; and January 1, 2012 may be partially explained by shifts in data collection» (Jensen, 2013).

Dette skyldes at det er tre ulike institusjoner som har hatt ansvaret for datainnsamlingene i disse periodene. Fra 1998 til 2008 var det *Center for Terrorism and Intelligence Studies* (CETIS) som samlet inn data i GTD for START-konsortiet. Fra 2008 til 2012 overtok *Institute for the Study of Violent Groups* datainnsamlingen. Fra november 2011 er det ansatte i START-konsortiet som gjennomfører datainnsamlingen ved Universitetet i Maryland.

En sentral endring ved 2012-metodologien er bruken av maskinlæring. GTD-teamet kan ved bruk av algoritmer gjennomgå et større antall nyhetsartikler enn tidligere. Dette har resultert i at antall unike informasjonskilder har økt fra rundt 300 før 2012, til over 1500 unike nyhetskilder etter implementeringen av den nye metoden (Jensen, 2013). Utvalget av kilder varierer mellom de store internasjonale nyhetsbyråene, til engelske oversettelser av diverse lokalaviser. Kodingen av faktiske terrorhendelser tar til slutt utgangspunkt i rundt 550 tekster, som er blitt selektert og filtrert fra et opprinnelig utvalg på over 1.3 millioner artikler. Disse endringene i innsamlingsmetodologien har ført til at antallet registrerte angrep i GTD-databasen har økt betraktelig etter 2012. Samtidig påpeker GTD at økningen i antall registrerte angrep også kan tilskrives empirisk økning i terror, fremveksten av Boko Haram i Nigeria og deler av Vest-Afrika kan ha drevet antallet angrep oppover (Jensen, 2013). På den andre siden er det mulig å anta at endringene i innsamlingsmetode i større grad har påvirket angrepstallene i regioner utenfor Europa og Nord-Amerika, ettersom de store nyhetsbyråene etter all sannsynlighet har dekket terrorhendelser i Europa og Nord-Amerika tettere enn i eksempelvis rurale områder i Afrika sør for Sahara.

GTD kan oppsummert sies å være en svært omfattende database, som skiller seg fra lignende datasett ved å inkludere samtlige former for terrorisme. Dette er en sentral begrunnelse for valg av GTD som oppgavens datasett. Samtidig kan GTDs potensielle svakheter og implikasjoner oppsummeres i noen få punkter. For det første er GTDs inklusjonskriterier relativt brede og inkluderende, med den implikasjonen at GTD sannsynligvis har kodet flere angrep i den aktuelle perioden sammenlignet med lignende datasett. Denne implikasjonen kan også påvirkes av det faktum at GTD ofte koder komplekse angrep som to eller flere angrep. For det andre kan det tenkes endringer i innsamlingsmetoden fra 2012 har påvirket antall registrerte angrep i perioden 2012-2018 sammenlignet med foregående år.

Disse endringene har noen viktige implikasjoner for anvendelsen av GTD-databasen i denne oppgaven. Analysen tar utgangspunkt i en avgrenset tidsperiode for å avdekke nødvendige og tilstrekkelige betingelser for å forklare høye angrepstall i Vest-Europa. Figurene i innledningskapittelet viste at GTD har registrert flere terrorangrep fra 2012, sammenlignet med det foregående tiåret. Hvorvidt dette skyldes den forbedrede innsamlingsmetoden eller reelle endringer i angrepsfrekvensen vil naturligvis være noe usikkert.

3.2 QCA

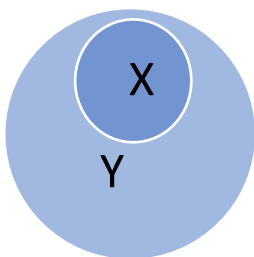
Metoden som benyttes til å besvare problemstillingen er fuzzy-sett *Qualitative Comparative Analysis* (fsQCA). Metodens epistemologiske fundament er særlig myntet på Mill's *method of difference og method of agreement*. QCA kan beskrives som en metode som søker å inkorporere fordelene med både kvalitative og kvantitative teknikker, selv om QCA legger stor vekt på å forklare de ulike casene (Berg-Schlosser et al., 2009). Metoden er over tid blitt et populært alternativ eller tillegg til statistiske analyser i samfunnsvitenskap (Roig-Tierno et al., 2017). I motsetning til kvantitative metoder er fokuset i denne analysen å trekke slutninger om variasjon mellom de ulike casene, fremfor å generalisere gjennomsnittlige effekter utover en definert populasjon.

Ulike varianter av QCA har et felles kjennetegn: metoden er basert på sett-teori. Schneider og Wagemann peker på tre sentrale aspekter ved sett-teoretiske metoder: analysens caser har medlemskårer i ulike sett: relasjonene mellom sosiale fenomener oppfattes som relasjoner mellom ulike sett; og disse relasjonene tolkes med utgangspunkt i nødvendighet og tilstrekkelighet (2012, s. 3). De neste avsnitte vil redegjøre for de sentrale bestanddelene i QCA, steg for steg.

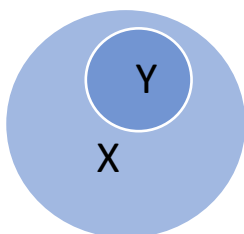
Hva er et sett? Konseptet *sett* er et helt sentralt fundament i anvendt QCA. Ett sett kan være et teoretisk eller empirisk fenomen hvor de relevante casene har ulik grad av medlemskap i det aktuelle settet. Demokrati kan være et illustrerende eksempel. La demokrati defineres som ett sett av land som avholder frie, rettferdige valg. Ta deretter universet av caser som analyseres i denne oppgaven, vesteuropeiske land, som alle er demokratier. En observasjon kan så være at alle kjente tilfeller av demokrati ikke befinner seg i Vest-Europa. Settet av vesteuropeiske land tolkes derfor som ett subset av demokratier (Schneider & Wagemann, 2012, s. 52). På den andre siden, dersom alle verdens demokratier var lokalisert i Vest-Europa, ville

relasjonen mellom disse to settene befestet seg som ett supersett. Relasjonene mellom ulike sett tolkes i QCA i henhold til begrepene om tilstrekkelighet og nødvendighet, som er en sentral del av denne oppgavens problemstilling.

Tilstrekkelighet og nødvendighet er sentrale begreper innenfor QCA terminologien, spesielt i tolkningen av relasjoner mellom ulike sett. Dersom sett X er en nødvendig betingelse for sett Y, vil dette bety at $X = 1$ i alle tilfeller hvor $Y = 1$. Ta eksempelvis en sett relasjon mellom politiske valg og demokrati. Gjennomføringen av politiske valg er en nødvendig betingelse for demokrati, fordi valg er til stede i alle kjente tilfeller av demokrati. Med andre ord, det finnes ingen kjente tilfeller av demokratier som ikke avholder valg. For å kunne kalle en sett relasjon tilstrekkelig, skal det ikke være en eneste case som er medlem i sett X uten å også være medlem i utfallssett Y (Schneider og Wagemann, 2012, s. 57). Dersom et land befinner seg i Vest-Europa, kan det dermed også påstås at landet er et demokrati. Denne påstanden er en påstand om en tilstrekkelig sett-relasjon mellom land i Vest-Europa og demokratisk styresett.

FIGUR 0.1 VENN-DIAGRAM TILSTREKKELIGHET

FIGUR 0.2 VENN-DIAGRAM NØDVENDIGHET

Sett-teoretiske relasjoner kan gjerne illustreres med venn-diagrammer. Figur 3.1 viser en tilstrekkelig sett-relasjon. Y står for settet demokrati, mens X står for vesteuropeiske stater, som i eksempelet ovenfor. Relasjonen mellom Y og X er tilstrekkelig fordi samtlige medlemmer i settet av vesteuropeiske land er demokratiske, samtidig som det også finnes demokratier utenfor Vest-Europa.

Figur 3.2 illustrerer en nødvendig sett-relasjon. La Y stå for settet demokrati, mens X står for sett av land med grunnleggende politiske institusjoner, som utøvede, lovgivende og dømmende makt. X er en nødvendig betingelse for Y. Disse grunnleggende institusjonene er nødvendige for å organisere og forvalte et demokrati. X er derimot ikke tilstrekkelig for Y fordi det finnes stater med grunnleggende politiske institusjoner som ikke har en demokratisk styreform, eksempelvis land som Iran og Egypt.

Et interessant aspekt ved disse begrepene er at de ofte er sentrale i kvalitativ forskning som undersøker kausale sammenhenger, selv om det er sjeldent at de samme forskere benytter sett-teoretisk terminologi (Schneider & Wagemann, 2012, s. 58). Typiske fraser i kvalitativ forskning som «fører til», «sikrer», «produserer» kan tolkes som uttrykk for tilstrekkelige sett-relasjoner (Goertz og Mahoney, 2012, s. 12). Goertz og Mahoney understreker blant annet at logikk, samt begrepene om nødvendighet og tilstrekkelighet ikke kun er verktøy som knyttes til QCA, men begreper som er brukt implisitt i kvalitativ forskning i flere tiår (2012, s. 12). Et illustrerende eksempel som også ble nevnt i kapittel 2 kan hentes fra boken *The Politics of Terror*. Påstanden er at terrorismelitteraturen anser fasiliterende strukturer som nødvendige, men utilstrekkelige betingelser for terrorisme (Chenoweth og Moore, 2018, s. 167).

Selv om en rekke komparative studier implisitt benytter sett-teoretiske begreper og konsepter, er det ikke nødvendigvis gjennom formaliserte sett-teoretiske metoder som QCA. Det vil være praktisk mulig å manuelt sammenligne sett-relasjoner mellom et svært begrenset antall caser, eksempelvis i en komparativ casestudie som undersøker to land. En slik studie blir derimot krevende dersom flere caser og teoretiske perspektiver legges til. En besvarelse av oppgavens problemstilling uten å benytte en software-støttet tilnærming ville derfor være svært krevende, og sannsynligvis overskredet oppgavens formelle rammer.

I forlengelse av dette er det verdt å nevne en av styrkene til QCA som kvalitativ metode, nemlig at operasjonene som foretas er formaliserte og etterprøvbare (Berg-Schlosser et al., 2009). Sammenlignet med mindre formaliserte kvalitative metoder kan resultatene fra denne

QCA-analysen relativt enkelt repliseres ettersom datamaterialet i stor grad er kvantifisert. Dessuten er konseptuelle og metodiske valg, som eksempelvis kalibrering, transparente slik at sentrale veivalg kan problematiseres og etterprøves av andre forskere.

Grunnleggende kan QCA-analysen sies å kvantifisere casenes medlemskap i ulike sett for å kunne identifisere og tolke nødvendige og tilstrekkelige betingelser for et gitt utfall.

Kvantifiseringen av sett-medlemskap kalles i QCA terminologien for kalibrering. I analysen av oppgavens problemstilling er utfallsettet høyt omfang av terrorisme. Betingelsene er individuelle sett som utgjør teoretiske og empiriske relevante konsepter. I QCA metodologien finnes det hovedsakelige to teknikker, crisp-sett og fuzzy-sett, for å kvantifisere sett-medlemskap.

Kalibrering til crisp-sett betyr helt enkelt at casene tilegnes skåren 0 eller 1 i det aktuelle settet. 0 indikerer at casen ikke er medlem av det aktuelle settet, mens 1 indikerer at casen har fullt medlemskap i settet (Schneider & Wagemann, 2012, s. 13). Med demokrati som eksempel ville Kina blitt tildelt skåren 0 i et crisp demokrati-sett, mens Norge ville fått verdien 1. Kalibrering til fuzzy-sett vil på den andre siden gi casene en mer finmasket skåre, eksempelvis 0, 0.25, 0.75 og 1, hvor 0.25 indikerer delvis ikke-medlemskap og 0.75 indikerer delvis medlemskap i settet. Felles for både crisp og fuzzy-sett er det kvalitative ankeret eller *cut-off* verdien. Denne verdien skiller mellom medlemskap eller ikke-medlemskap i settet (Schneider & Wagemann, 2012, s. 32). Dette anker-punktet representerer dermed 0.5 verdien i enten fuzzy eller crisp-sett, ettersom begge typene av sett typisk har en skala som går fra 0-1.

Ragin omtaler fuzzy-sett som en kalibreringsmetode som både inkorporerer presisjonen fra kvantitativ forskning og den substansielle dybdekunnskapen fra kvalitativ forskning (2008, s. 82). Med fuzzy-sett er det dermed mulig å gjøre distinksjoner mellom caser som er medlem eller ikke-medlem av de aktuelle settene. For kalibrering av et sett av demokratier kan det være ønskelig å kalibrere de kvalitative forskjellene mellom casene, utover en ren dikotomi. Dersom vi kalibrerer sett-medlemskapene til Polen, Norge og Russland, med utgangspunkt i *Freedom House* skårer, hvor *cut-off* verdien til 0.5 punkter er satt til en *Freedom House* skåre på 65, vil Polen (82) eksempelvis bli gitt en delvis medlems skåre på 0.75, mens Norge (100) får en skåre på 1. Russland (20) vil derimot kunne ha en *Freedom House* lavere enn *cut-off* punktet og få en medlemskapskåre på 0.25 eller 0. En slik kalibrering vil fange de kvalitative forskjellene mellom det norske og polske demokratiet, spesielt dersom ekstern kunnskap tilsier at det finnes vesentlige forskjeller mellom disse to casene.

Et viktig aspekt ved kalibreringsprosessen i QCA er at kalibreringen både er drevet av tilgjengelige data og eksterne kriterier. Eksterne kriterier i denne forbindelsen betyr at kalibreringen kan reflektere eksisterende kunnskap om samfunnet, forventinger og kunnskap fra forskningslitteraturen eller forskerens egne forkunnskaper og forventninger (Ragin, 2008, s. 82). Med andre ord kan eksterne kriterier bety kunnskap og forventninger som er frakoblet det aktuelle datamaterialet. Dette aspektet er spesielt relevant for fuzzy-sett, ettersom datamaterialets presisjon øker, og fordi denne presisjonen tiltaler å bruke eksterne kriterier til å bedre den konseptuelle kvaliteten på sett-medlemskapene.

De eksterne kriteriene henspiller på at kalibrering av betingelser er kontekstavhengig. Konteksten antas å være sentral for å finne kvalitative forskjeller mellom casene som analyseres i oppgaven (Schneider og Wagemann, 2012, s. 28). Kalibrering av settmedlemskap er derfor avhengig av den aktuelle konteksten disse settene befinner seg i. Et sett over rike land vil eksempelvis inneholde svært ulike *cut-off* punkter alt etter hvilket univers som undersøkes. Dersom universet var østafrikanske land, ville muligens Kenya fått medlemskap i settet av rike land. På den andre siden, dersom universet var alle verdens land, kan det tenkes at Kenya ikke hadde fått fullt medlemskap i settet. Denne kontekstavhengigheten er ett sentralt premiss i dette forskningsdesignet. Medlemskap i de ulike settene er kun relevant for universet av vesteuropeiske land. En utvidelse av universet vil derfor kreve at kalibreringen utføres med *cut-off* verdier som tar høyde for den nye konteksten.

En sentral kritikk mot kalibrering av casenes medlemskap er frykten for at casenes medlemskap kan manipuleres for å oppnå et bestemt resultat (Schneider og Wagemann, 2012, s. 26). Som svar på denne kritikken er det viktig å påpeke at kalibrering av medlemskapskårer er informert både med hensyn til empiriske observasjoner av casene og teoretiske forventinger, som nevnt i de to foregående avsnittene. Forsøk på åpenbar datamanipulasjon vil kunne gi utslag i brudd med sentrale forventinger, eller produsere svært urealistiske forventinger. Schneider og Wagemann påpeker dessuten at effekten av å tilpasse *cut-off* punktet for å oppnå et bestemt resultat er intrikat, tidkrevende og ofte svært vanskelig å gjennomføre i praksis (2012, s. 26).

En eksplisitt forventning er at kombinasjoner av disse strukturene kan bidra til å belyse problemstillingen. QCA er godt egnet til å identifisere og studere slik komplekse kombinasjoner av teoretiske forventinger. Det første begrepet i denne sammenhengen er konjunksjoner. Disse oppstår når en enkelt betingelse forklarer utfallet kun i kombinasjon med andre definerte betingelser (Schneider og Wagemann, 2012, s. 78). Konjunksjoner kan

minne om samspillmodellering i statistiske analyser. En konjunksjonsanalyse i QCA vil derimot i de fleste tilfeller analysere to eller flere betingelser, mens tre eller flere samspill i en regresjonsmodell stiller svært høye krav til både datamaterialet og forskerens evne til å tolke resultatene substansielt (Schneider og Wagemann, 2012, s. 87). Dette aspektet ved QCA-analysen vil eksempelvis kunne avdekke hvordan ulike kombinasjoner av betingelser fører til høyt terroromfang i de ulike landene, samt hvordan de ulike konjunksjonene fordeler seg i ulike land.

Det neste begrepet i denne sammenhengen er ekvifinalitet. Ekvifinalitet henviser til tilfeller hvor utfallet har flere gjensidige, ikke-utelukkende forklaringer (Schneider & Wagemann, 2012, s. 87). Det betyr at QCA kan identifisere tilfeller hvor det samme utfallet forklares av ulike kombinasjoner av betingelser i ulike caser. Ragin peker på tilfeller der begrepene om ekvifinalitet og konjunksjoner opptrer samtidig, «*multiple conjunctural causation*» (2009, s. 7). En slik sammenheng vil både inneholde konjunksjoner fordi betingelsene kun vil opptre i kombinasjon med andre betingelser, og sammenhengen vil også være ekvifinal ettersom ulike konjunksjoner fører til det samme utfallet. QCA vil med andre ord kunne avdekke et tilfelle hvor kombinasjonen av polarisering, kolonifortid og separatisme kan forklare høyt terrorismeomfang i Frankrike, mens stort etnisk mangfold og sosioøkonomiske utfordringer kan forklare høyt terrorismeomfang i Hellas.

Avslutningsvis vil jeg kort kommentere usikkerhet og robusthetstesting i QCA. Resultatene av disse testene blir diskutert i del 4.2. I motsetning til konvensjonelle statistiske analyser gir ikke QCA et statistisk mål på resultatenes usikkerhet. Det finnes likevel noen teknikker som kan brukes til å vurdere hvor robuste resultatene i en QCA-analyse er. Schneider og Wagemann forslår tre ulike robusthetstester: endre *cut-off* punktene i kalibreringen; endre inklusjonstersklene; og legge til eller utelukke caser (2012, s. 286). Det overordnede målet med disse testene er å undersøke om de substansielle resultatene av analysen endrer seg sammenlignet med de originale resultatene.

3.3 Operasjonalisering og kalibrering

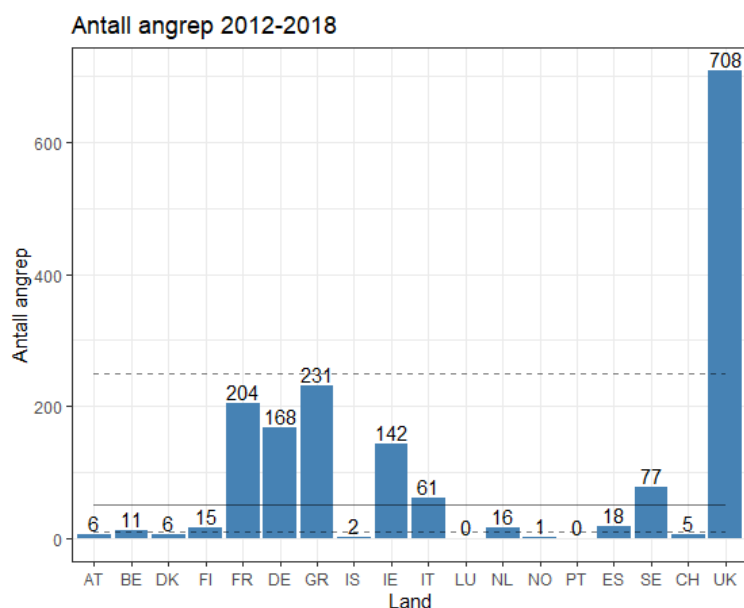
Den resterende delen av dette kapittelet redegjør for kalibreringen av de teoretiske betingelsene som benyttes i QCA-analysen. Jeg vil først gjennomgå kalibreringen av utfallsettet, som baserer seg på data fra GTD. Deretter vil jeg redegjøre for kalibreringen av

de resterende teoretiske betingelsene. De aktuelle datakildene som er brukt til å representere betingelsene kommenteres og presenteres under hver enkelt betingelse. Videre er betingelsene kalibrert med utgangspunkt i gjennomgangen av kalibreringsprosessen i forrige del. Dette innebærer at jeg har vurdert på casenes fordelinger på de individuelle målene, eksternt empirisk kunnskap om casene og teoretiske forventinger. I figurene representerer den øverste stiplede linjen grensen for å oppnå fullt medlemskap i settet, den midterste linjen representerer *cut-off* verdien, mens den nederste stiplede linjen viser grensen mellom ikke-medlemskap og delvis ikke-medlemskap.

3.3.1 Utfallssett - *terrorisme*

Operasjonaliseringen av oppgavens utfallssett benytter to kvantitative mål for å kalibrere skårer til de ulike casene i oppgaven. Denne teknikken for å kalibrere sett i QCA kan minne om indekseringen av variabler i statistiske analyser. Fremgangsmåten for en slik operasjonalisering er å identifisere relevante mål på det teoretisk definerte begrepet, kalibrere fuzzy-skårer for hvert enkelt mål, såkalt komponent-skåre. Deretter er de to komponent-skårene lagt sammen og delt to på, slik at det endelige målet som skal kalibreres har verdier mellom 0 og 1. Målet med denne fremgangsmåten er å sikre at utfallssettet fanger de viktigste empiriske og teoretiske aspektene ved terrorismeomfanget i universet.

Det første målet som utfallssettet baserer seg på er antall angrep som de enkelte landene har opplevd i perioden 2012-2018. Figur 3.3 viser antall angrep i GTD databasen fordelt på land i undersøkelsesperioden.

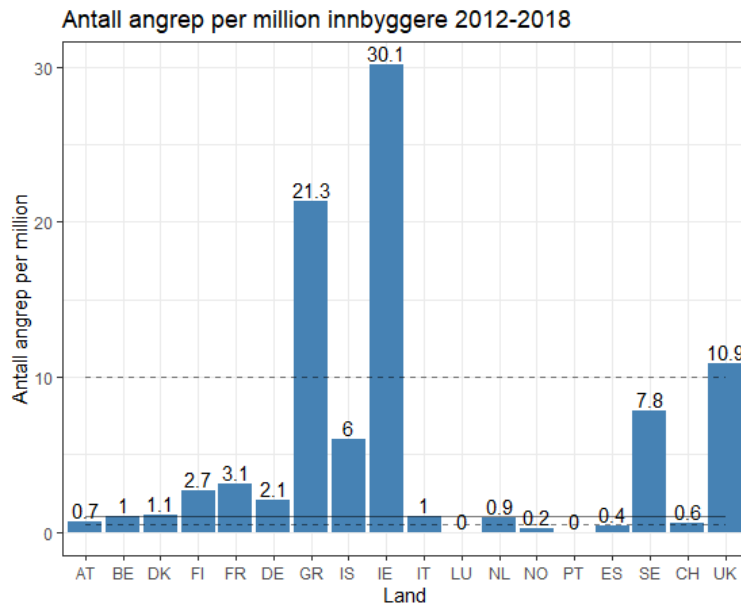
FIGUR 0.3 ANTALL ANGREP

Fordelingen av antall angrep mellom land viser forskjellene mellom de ulike landene. Rent intuitiv virker landene å være gruppert i ulike kategorier. Storbritannia har et svært høyt antall angrep sammenlignet med de andre landene i undersøkelsen. Land som Tyskland, Hellas, Frankrike og Irland utgjør neste gruppe med relativt høye angrepstall. Videre følger Sverige og Italia med antall angrep som tilsvarer omkring ti terrorangrep i året fra 2012-2018. De resterende landene i universet har et betydelig lavere angrepstall enn sammenlignet med resten av universet. *Cut-off* punktet i komponentskåren for antall angrep er satt til 50 angrep i perioden, som representerer et gap i fordelingen mellom Italia (61) og Spania (18).

Målet som utgjør den andre komponenten, er antall terrorhendelser per million innbyggere. Hensikten med dette målet er å ta høyde for relativt store forskjeller i innbyggertall blant landene som har et høyt antall terrorangrep. Befolkningsgjennomsnittet i Storbritannia mellom 2012-2018 var rundt 65 millioner, sammenlignet med Irlands 4.7 millioner.

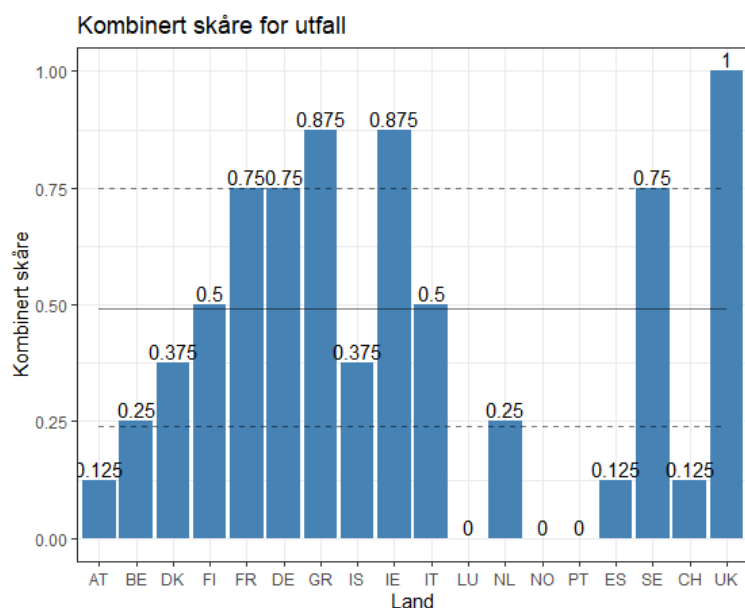
Fordelingen av antall terrorhendelser per million innbyggere kan sees i figur 3.4. *Cut-off* punktet for kalibreringen er satt til 1, som skiller Belgia (1) fra Nederland (0.9). Begrunnelsen for denne grensen er en avveining mellom å gi land med få innbyggere større vekt i den endelige fordelingen, uten å tildele de minste landene uforholdsmessig stor vekt. Det er viktig å understreke at små endringer i denne skåren ikke har resultert i noen betydelige substansielle endringer. Grensen for fullt medlemskap i settet er 10, dette gir landene Hellas, Irland og Storbritannia skåre 1 i settet. Delvis ikke-medlemskap i settet er landene med

verdien 0.5, noe som betyr at Østerrike, Nederland og Sveits blir gitt en medlemskapskåre på 0.25 i settet.

FIGUR 0.4 ANGREP PER MILLION INNBYGGERE

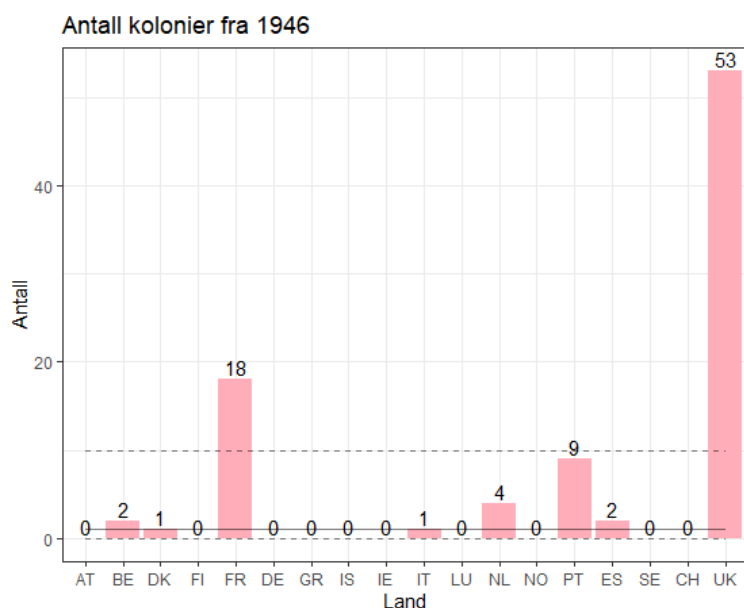
Kombinasjonen av antall angrep og antall angrep per million innbyggere sikrer at utfallssettet er basert på et balansert mål på terrorisme. Figur 3.5 viser fordelingen etter at de to komponentskårene er slått sammen. Et alternativt mål, som eksempelvis dødelige terrorhendelser per million innbyggere, ville gitt land med lave innbyggertall en uforholdsmessig høy skåre i utfallssettet. Samtidig har land som Italia og Irland opplevd svært få dødelige angrep i denne perioden. Den endelige kalibreringen av utfallssettet har en *cut-off* verdi 0.49. Dette sikrer at Finland og Italia (0.5) får medlemskap i det endelige utfallssettet. Grensen for fullt medlemskap er satt til 0.75, som resulterer i at Storbritannia, Hellas og Irland oppnår fullt medlemskap i settet. Grensen for delvis ikke-medlemskap er satt til 0.24, slik at Belgia og Nederland blir tildelt sett-medlemskap på 0.25.

FIGUR 0.5 KALIBRERING TERRORISME

3.3.2 Teoretiske betingelser

Kolonifortid operasjonaliseres med utgangspunkt i informasjon fra FN. Betingelsen tar dermed utgangspunkt i hvilke land som har hatt eller fremdeles har kontroll over territorier hvor innbyggerne ikke har fullstendig selvstyre (*List of former Trust and Non-Self-Governing Territories*). Oversikten fra FN er dernest kodet for hvert enkelt land i perioden fra 1946-2012. Jeg har telt hvor mange territorier hvert enkelt vesteuropeiske land har hatt kontroll over fra 1946-2012. Det vil si at Uganda, som ble selvstendig fra Storbritannia i 1962, telles som ett territorium. Denne avgrensingen vil fange det faktum at det kan finnes grupper i de europeiske landene som har første- eller annenhåndserfaring med perioden hvor opprinnelseslandet var under kontroll fra det europeiske landet. Koding av kolonihistorie som strekker seg lengre en den definerte perioden vil dermed synes lite relevant for å besvare problemstillinge.

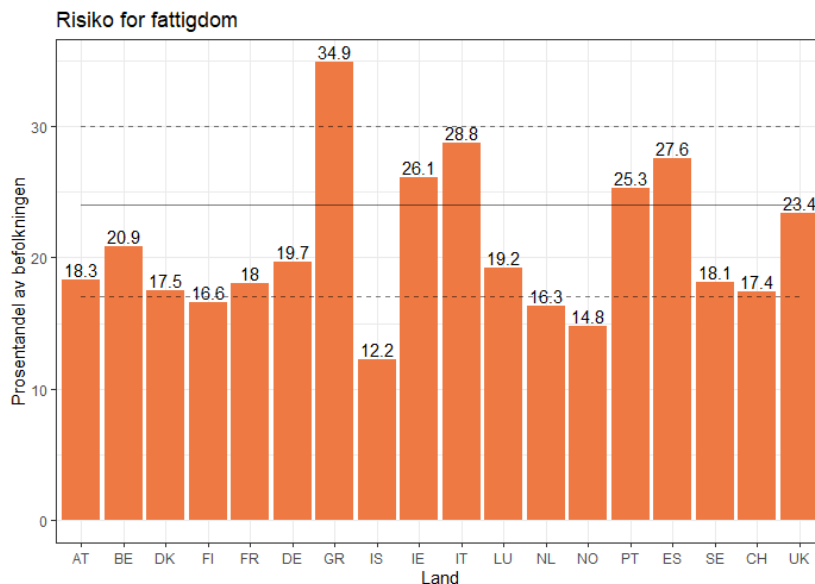

FIGUR 0.6 KALIBRERING KOLONI

Det er åtte land i universet som har hatt kontroll over ulike territorier. Storbritannia skiller seg ut fra resten av fordelingen, Storbritannia har i perioden fra 1946 hatt kontroll over 53 ulike territorier. Videre er *cut-off* punktet for denne betingelsen satt til 1, som vil si at land som har hatt kontroll over ett eller flere territorier regnes som medlem av settet. Øvre grense er satt til 10 territorier, slik at Storbritannia og Frankrike kalibreres til fullt medlemskap i settet, noe som samsvarer godt med de teoretiske forventingene til en slik betingelse, ettersom disse to landene tradisjonelt har vært viktige kolonimakter, og hatt betydelig innflytelse i enkelte av disse koloniene.

Sosioøkonomisk usikkerhet er operasjonalisert med basis i Eurostat-indikatoren. «Innbyggere med risiko for fattigdom og sosial eksklusjon», *sdg_01_10*. Indikatoren har tre inklusjonskriterier, og individet må oppfylle kravene på minst to kriterier for å bli inkludert i indikatoren. Første kriterium er risiko for fattigdom etter sosiale overføringer, dersom individet har en inntekt som er lavere enn risiko for fattigdom-terskelen. Denne terskelen tilsvarer en inntekt på 60% av median inntekt i landet. Andre kriterium kategoriserer levekår som svært utfordrende dersom individet mangler ressurser til minst 4 av 9 følgende materielle goder; i) betale husleie eller betale for bruksgjenstander, ii) utgifter til tilstrekkelig oppvarming, iii) betale uventende utgifter, iv) spise kjøtt, fisk eller tilsvarende protein annenhver dag, v) en ukes ferie utenfor bopel, vi) en bil, vii) en vaskemaskin, viii) farge-TV, ix) mobiltelefon. Tredje og siste kriterium angår individer som bor i husholdninger med svært

lav arbeidsintensitet. Dette er personer mellom 0-59 år som bør i husholdninger for forsørgerne (18-59 år) som arbeidet 20% eller mindre av det totale arbeidspotensiale det siste året (*People at risk of poverty or social exclusion - Products Datasets - Eurostat*).

FIGUR 0.7 KALIBRERING FATTIGDOM

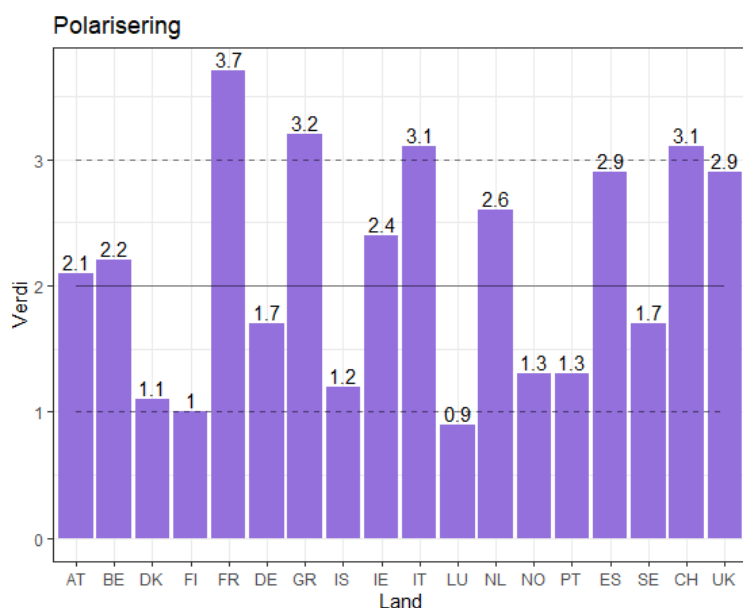
Figur 3.7 viser landenes verdier på den utvalgte indikatoren, merk at verdiene er gjennomsnittlige for perioden mellom 2012-2018. Legg merke til at betingelsen omtales som *fattigdom* senere i oppgaven. For å oppnå ett fuzzy-sett som tilfredsstillter empiriske og teoretiske forventninger er *cut-off* punktet satt til 24% av befolkningen som er i risikozonen for fattigdom eller sosial eksklusjon. Gapet i fordelingen mellom Storbritannia (23.4%) og Portugal (25.3%) representerer ett tydelig skille mellom grupperingene i universet. Et *cut-off* punkt på eksempelvis 22% ville gitt Storbritannia samme sett-medlemskap som Italia. Jeg vurderer de sosioøkonomiske utfordringene i Storbritannia og Italia som kvalitativt forskjellige, og velger derfor å bruke det aktuelle gapet som *cut-off* punkt. Videre er grensen for fullt medlemskap i settet satt til 30%, ettersom Hellas (34.9%) skiller seg betydelig fra resten av universet. Grensen som skiller ikke-medlemmer og delvis ikke-medlemmer i settet er satt til 17%, som effektivt skiller Sveits (17.4%) fra Finland (16.6%)

Polarisering er operasjonalisert med utgangspunkt i indikatoren *v2smpolsoc_osp* for polarisering av samfunnet i *Varieties of Democracy* (V-Dem). Spørsmålet som utgjør grunnlaget for indikatoren, er: «How would you characterize the differences of opinions on major political issues in this society?» (Coppedge et al., 2020, s. 311). Spørsmålet er besvart av eksperter:

«A Country Expert is typically a scholar or professional with deep knowledge of a country and of a particular political institution. Furthermore, the expert is usually a citizen or resident of the country. Multiple experts (usually 5 or more) code each variable» (Coppedge et al., 2020, s. 311).

Kodingen av et slikt spørsmål kan i utgangspunktet by på enkelte utfordringer, dersom spørsmålet om polarisering besvares av en ekspert som både er innbygger og deltaker i samfunnet som vurderes. På den andre siden er det rimelig å anta at slike eksperter innehar særlig relevant kunnskap om lokale forhold som kan bli oversett ved andre innsamlingsmetoder. Samtidig som spørsmålet er kodet av flere eksperter.

Variabelen er ordinal med fem kategorier hvor 4 er ingen polarisering, mens 0 er alvorlig polarisering. Merk at skala-retningen er snudd før kalibreringen, slik at 4 er alvorlig polarisering og 0 er ingen polarisering. Landene i oppgavens univers har verdier som varierer mellom 0.9 og 3.6. Verdier nærmere 0 tilsier at det finnes noe uenighet på enkelte politiske spørsmål, men det er en generell enighet omkring retningen på sentrale politiske spørsmål. Verdier over 3 betyr at det er uenighet på mange sentrale politiske spørsmål, og dette resulterer i moderate sammenstøt blant meningsmotstandere. Betingelsen tar med andre ord utgangspunkt i informasjon om hvor stor politisk uenighet det finnes i samfunnet med hensyn til sentrale stridsspørsmål.

FIGUR 0.8 KALIBRERING POLARISERING

Derneft har jeg regnet ut gjennomsnittlig polarisering for hvert enkelt land i perioden 2012-2018. Gjennomsnittlig polarisering for hele universet er 2.1. *Cut-off* verdien for betingelsen er satt til 2. Rådata materialet har fem kategorier, slik at kategori 2 blir ett naturlig delingspunkt for kalibreringen. I tillegg er det et klart skille i fordelingen mellom Østerrike (2.1) og Tyskland (1.7). *Cut-off* verdien på 2 er et effektivt skille mellom moderat og begrenset polarisering. Grensen for delvis ikke-medlemskap er satt til 1, mens fullt medlemskap i settet krever en polarisering på 3.

Betingelsen som omhandler *militære intervensjoner*, er basert på kvalitative mål.

Kalibreringen tar utgangspunkt i svarene fra en kort ekspertsurvey, hvor respondentene ble bedt om å vurdere hvilke militære intervensjoner som har vært viktigst for å generere islamistisk angrepsaktivitet i Vest-Europa i undersøkelsesperioden. Surveyen ble tilsendt de norske terrorismeforskerne Brynjar Lia, Thomas Hegghammer og Petter Nesser. Resultatene fra surveyen bidrar til å sikre at betingelsen er kalibrert med utgangspunkt i datamateriale som er best mulig egnet til å besvare problemstillingen. Dessuten vil påvirkningen av militære intervensjoner sannsynligvis variere over tid. Storbritannias involvering i invasjonen av Irak i 2004 kan tenkes å være mindre relevant for angrepsaktivitet i dag enn intervensjonen i Syria og Irak i 2014. På den andre siden vil en kvalitativ vurdering av en stor rekke militære intervensjoner være utenfor denne oppgavens omfang. Operasjonalisering tar derfor

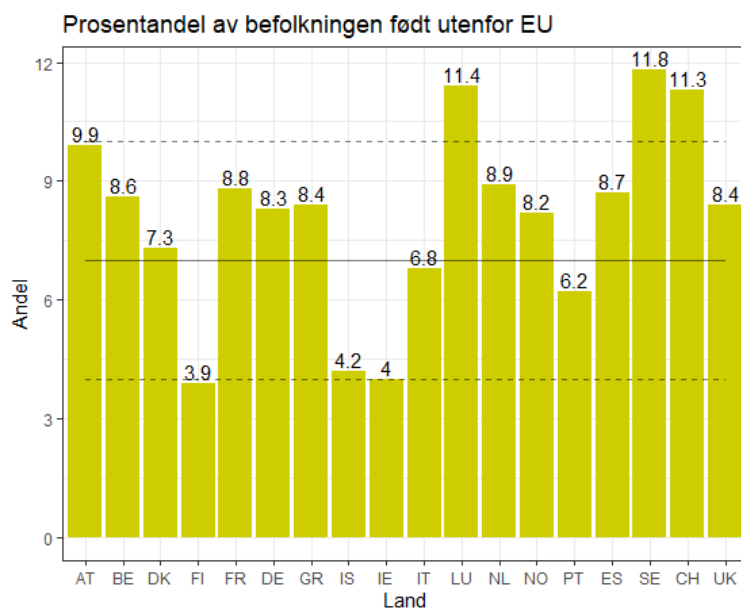
utgangspunkt i intervensjonene som er blitt vurdert som mest fremtredende i perioden, dernest en kvalitativ vurdering av de ulike landenes bidrag til operasjonen.

Respondentene identifiserte den USA-ledede anti-IS intervensjonen i Syria og Irak i 2014 til å ha hatt størst påvirkning på jihadistisk inspirert terroraktivitet i Vest-Europa. Enkelte av terrorhendelsene i Europa fra denne perioden har karakter av å være hevnaksjoner mot deltakelse i anti-IS koalisjonen (Nesser, 2019, s. 18). Flertallet av landene som undersøkes har bidratt med ressurser til denne intervensjonen, men bidragenes karakter varierer stort mellom landene. Det synes å være en kvalitativ forskjell mellom å bidra med politistyrker til et treningsprogram for irakisk politi og bidrag til skarpe bombeoppdrag.

De ulike bidragene fra vesteuropeiske land kan synes å kunne kategoriseres i fire ulike kategorier. Frem til februar 2016 hadde fem vesteuropeiske land deltatt i bombeoperasjoner i Syria og Irak. Denne gruppen land består av Frankrike, Belgia, Danmark, Nederland og Storbritannia (Bannelier-Christakis, 2016, s. 751). Videre har land som Italia og Tyskland bidratt til den internasjonale koalisjonen i form av militære styrker, våpen, kjøretøy og overvåkningskapasiteter (*The Global Coalition Against Daesh*). Den neste gruppen land har primært bidratt med militære instruktører og soldater for å trene irakiske styrker og kurdiske styrker. Disse landene er: Norge, Sverige, Spania, Portugal, Finland. De resterende bidragene fra vesteuropeiske land er i all hovedsak humanitære, økonomiske og andre sivile operasjoner. *Cut-off* verdien som dikterer hvorvidt et enkelt land er medlem i settet eller ikke baserer seg på hvorvidt landet har direkte bidrag til skarpe operasjoner i Syria og Irak. Italia kalibreres til delvis medlem av betingelsen først og fremst fordi italienske styrker har deltatt i skarpe operasjoner i samarbeid med lokale styrker. Tyskland vil også kalibreres til delvis medlem, i hovedsak på grunn av betydelig militær tilstedeværelse, samt større forsyninger av våpen og kjøretøy til lokale styrker. Norge, Sverige, Spania, Portugal og Finland er delvis ikke-medlemmer av settet, mens de seks landene som har gjennomført bombeoppdrag har fullt medlemskap i settet.

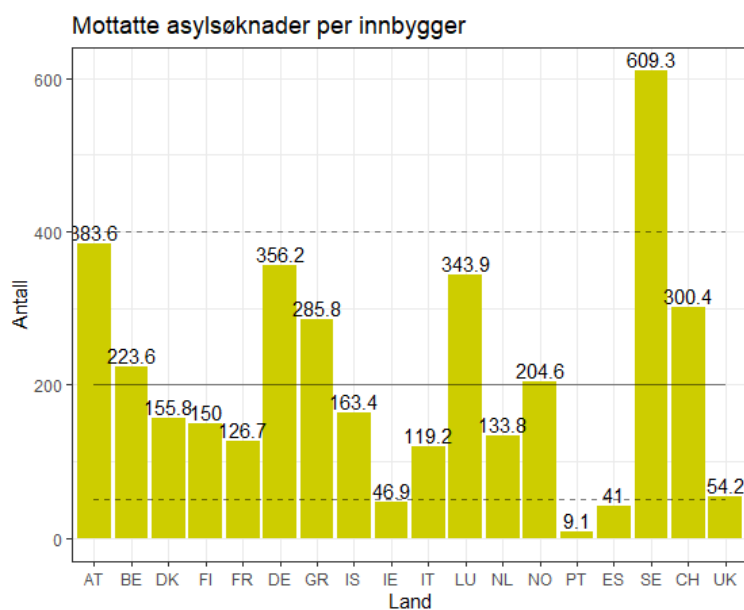
Den neste betingelsen er *etnisk mangfold og innvandring*. Betingelsen tar utgangspunkt i to kvantitative mål, som kalibreres hver for seg og sammenslås med en logisk OR-operasjon. OR-operasjonen på to fuzzy sett betyr helt enkelt at maksimumsverdien fra de to komponentsettene utgjør den endelige skåren i det sammenslåtte settet (Ragin, 2009). Eksempelvis om Norge har skåre på 0.25 på etnisk mangfold og 0.75 på innvandring, vil OR-operasjonen resultere i en skåre på 0.75 i det sammenslåtte settet.

Det første målet, *migr_pop3ctb*, er hentet fra Eurostat og måler antall personer i hvert enkelt landet som er født utenfor EU i perioden 2014-2018. Tall fra 2012 og 2013 var ikke tilgjengelig under datainnsamlingen. Indikatorene er aggregert, slik at det endelige komponentsettet består av gjennomsnittlig prosentandel av befolkningen som er født utenfor EU. *Cut-off* verdien på denne delindikatoren er satt til 7%, som representerer et skille mellom Danmark (7.3%) og Italia (6.8%). Øvre grense er satt til 10%, hvor et tydelig gap i fordelingen oppstår.

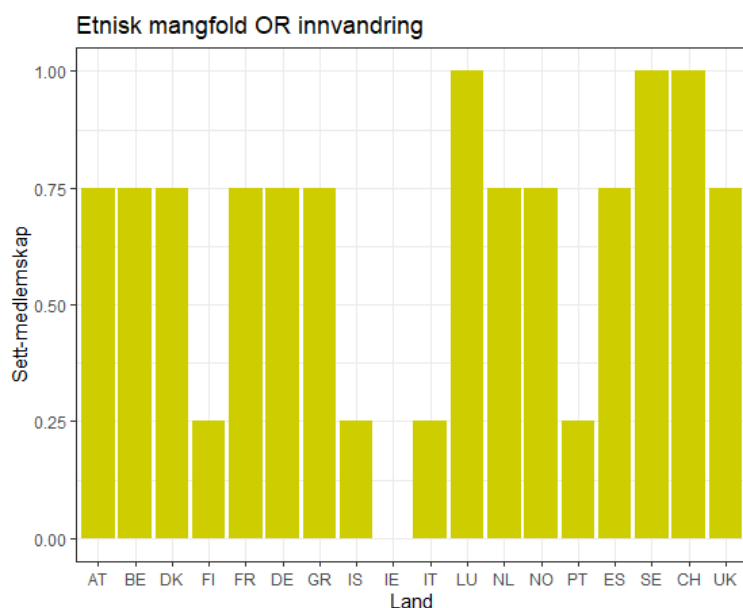
FIGUR 0.9 KALIBRERING ANDEL FØDT UTENFOR EU

Det andre målet er antall mottatte asylsøknader i perioden 2012-2018, *migr_asyappctza*, fra Eurostat. Antall asylsøknader er igjen blitt aggregert til gjennomsnittlig mottatte søknader per land. For å kontrollere for befolkningsstørrelse og mottakskapasitet er kalibreringen gjort med utgangspunkt i antall mottatte asylsøknader per 100.000 innbyggere. Fordelingen på denne delindikatoren varierer stort. Laveste verdien er ni mottatte søknader per 100.000, mens høyeste verdi er 609 mottatte søknader. *Cut-off* verdien er satt til 200 mottatte søknader hvor fordelingen har et tydelig skille. Gjennomsnittet for hele universet er på 204 mottatte søknader for perioden 2012-2018. Sverige skiller seg betydelig fra resten av universet, og blir dermed fullt medlem i settet.

FIGUR 0.10 KALIBRERING MOTTATTE ASYLSØKNADER

Figur 3.11 viser sett-medlemskapene etter at de to komponentsettene er blitt sammenslått med OR. Som det kommer frem av figuren er det kun fire land i universet som ikke har medlemskap i settet, Finland, Island, Italia, Portugal og Irland. Dette virker å være en god empirisk representasjon for spesielt Finland, Island og Portugal, som tradisjonelt sett har vært land med lav innvandring og etnisk mangfold. Det er derimot mulig å tenke seg at disse indikatorene ikke er like godt velegnet til å representere situasjonen i Italia. På den andre siden er det mulig at Italia først og fremst er et transittland for asylsøkere som reiser gjennom Middelhavet.

FIGUR 0.11 KALIBRERING MANGFOLD ELLER INNVANDRING

Operasjonaliseringen av *separatisme* er gjort med utgangspunkt i en oversiktsartikkel som omhandler separatistiske grupper og bevegelser i Europa (Anderson, 2018). Dessuten er det gruppene eller bevegelsenes voldspotensiale som ansees som særlig relevant for dette settet. Etter mitt skjønn finnes det en klar kvalitativ forskjell på bevegelsene på eksempelvis Åland og grupper som ETA og RIRA, i henholdsvis Baskerland og Irland. Det er særlig sistnevnte bevegelser som utgjør det konseptuelle grunnlaget for dette settet. Det er fire land i dette universet som har hatt separatistiske bevegelser med et betydelig voldspotensial: Frankrike, Storbritannia, Irland og Spania. I Frankrike er det spesielt separatistbevegelsen knyttet til Korsika, med gruppen *Front National de Libération de Corse* som har vært svært militarisert (Anderson, 2018, s. 15). Gruppen besluttet i 2014 å avslutte den voldelige kampanjen (Frémont, 2014). I Storbritannia og Irland er det fortrinnsvis utbrytergrupper som *Countiuity Irish Republican Army* (CIRA) og *Real Irish Republican Army* (RIRA) som er mest relevante for dette settet. Dessuten er konseptualiseringen av settet motivert av å inkludere de ulike landenes «konfliktkontekst». Konflikten i Irland og Nord-Irland kan i forlengelsen av dette anses som en av de mest intense og voldsskapende i Vest-Europa i flere tiår. Spania har tidligere hatt svært voldelige separatistiske grupperinger, hvor ETA har vært mest fremtredende. ETA ble offisielt oppløst i 2018. Gruppen har dermed vært aktive innenfor oppgavens tidsavgrensning. Samtidig er det registrert ett angrep utført i 2014 av baskiske

separatister, samt tre angrep fra *Resistencia Galega* i GTD-databasen. Separatistisk konflikt og vold var dermed svært relevant i Spania i årene 2012-2018.

Sett-medlemskapene i denne betingelsen er crisp. Det vil si at land med medlemskap i settet blir gitt skåren 1, mens ikke-medlemmer blir gitt skåren 0. Casenes medlemskap vurderes dermed med basis i gjennomgang i avsnittet ovenfor. Landene som har hatt militante separatistiske grupper, Frankrike, Storbritannia, Irland og Spania blir dermed gitt medlemskåren 1, mens de resterende 14 landene blir gitt en medlemskåre på 0.

4 Analyse

Dette kapitlet er inndelt i tre ulike deler. Først gjennomgår jeg de ulike stegene i QCA-analysen. Disse stegene innebærer en analyse av nødvendige og tilstrekkelige betingelser. Deretter presenterer og diskuterer jeg sannhetstabellen, etterfulgt av en logisk minimering av tabellen. Resultatene av den logiske minimeringen av sannhetstabellen vil deretter vurderes nærmere i diskusjonsdelen. Her vil jeg koble resultatene fra analysen til empiriske hendelser i de aktuelle landene. Den siste delen av kapitlet gjennomgår robusthetstestene som ble presentert mot slutten av metoddelen.

Innledningsvis i dette kapitlet er det nødvendig å gi en kort beskrivelse av prosessen som har ledet til de endelige resultatene av QCA-analysen. Som nevnt i metodekapitlet ovenfor er en sentral motivasjon ved bruk av QCA muligheten for å finne nødvendige eller tilstrekkelige konjunksjoner av betingelser som forklarer terrorisme i Vest-Europa. Dette innebærer at jeg har anvendt ulike teoretiske perspektiver og forklaringer i den utprøvende fasen av analysen. Målet med en «prøving og feiling»-prosess er å finne de betingelsene som gir både logisk korrekte og substansielt interessante resultater. I denne utprøvende prosessen har jeg blant annet testet to ulike mål på betingelsen som omhandler sosioøkonomiske forhold, fjernet en betingelse som representerte terskelen for å vinne politisk representasjon og lagt til en betingelse for separatisme. Videre har også sett-medlemskapene på enkelte betingelser blitt justert, etter hvert som kunnskapen om casene har blitt bedre. Dette er gjort for å sikre at sett-medlemskapene reflekterer de empiriske og teoretiske forventningene som stilles til de enkelte medlemmene av settet. Slike justeringer av betingelser og sett-medlemskap er sentral del av god praksis i QCA (Schneider og Wagemann, 2010, s. 403).

God praksis i anvendt QCA er å alltid starte analysen med å undersøke om det foreligger en nødvendig sett-relasjon i data-materialet (Schneider og Wagemann, 2010, s. 404). Eventuelle nødvendighetsrelasjoner må avdekkes før den videre analysen, ettersom en slike relasjoner vil påvirke tolkningen av eventuelle tilstrekkelige sett-relasjoner i data. Det foreligger ingen klar forventning om å finne nødvendige betingelser i besvarelsen av denne problemstillingen. Nødvendige ikke-trivielle betingelser forekommer svært sjeldent i samfunnsvitenskapelig forskning.

I tillegg anbefaler Schneider og Wagemann å gjennomføre en separat analyse som undersøker mulige forklaringer for *fravær* av utfallet (2010, s. 408). Denne analysen gjennomføres med de samme teoretiske betingelsene og data. Forskjellen er at utfallet negeres, slik at QCA algoritmen finner kombinasjoner av betingelser som kan forklare caser som ikke er medlemmer i utfalls-settet. Resultatene av nødvendighetsanalysen med negert utfall kan leses i appendiks.

Nødvendighet			
Betingelser	Konsistens	Relevans	Dekning
Koloni	0.419	0.780	0.500
Polarisering	0.710	0.640	0.550
Fattigdom	0.516	0.839	0.640
Intervensjon	0.581	0.759	0.581
Mangfold	0.677	0.510	0.457
Separatisme	0.355	0.918	0.688

TABELL 0.1 NØDVENDIGHET

Tabell 4.1 viser resultatene fra nødvendighetsanalysen. Konsistensverdien til de ulike betingelsene er den første kolonnen som må vurderes i henhold til nødvendighet. Konsistens for en nødvendig betingelse er gitt ved at graden av casenes medlemskap i eksempelvis *separatisme* er lik eller større enn deres medlemskap i utfallet *terror* (Schneider og Wagemann, 2012, s. 141). En perfekt konsistensverdi for en nødvendig betingelse vil dermed være 1.

$$Konsistens_{Nødvendighet (X_i \geq Y_i)} = \frac{\sum_{i=1}^I \min(X_i, Y_i)}{\sum_{i=1}^I Y_i}$$

Resultatene fra tabell 4.1 viser at *polarisering* har den høyeste konsistensverdien på 0.710 etterfulgt av *mangfold* med en verdi på 0.667. Som hovedregel anbefales en konsistensverdi på minimum 0.9 før en betingelse ansees som nødvendig (Schneider & Wagemann, 2012, s. 143). Denne minimumsterskelen er satt spesielt høy for nødvendighet for å minimere risikoen for å produsere blant annet logiske motsigelser. Med konsistensverdiene i tabell 4.1 er det rimelig å konkludere med at det ikke finnes noen enkeltstående betingelser som er nødvendige for å forklare *terror*. En videre tolkning av kolonnene for dekning og relevans er derfor overflødig, ettersom de lave konsistensverdiene tilsier at det ikke foreligger nødvendighetsrelasjoner mellom betingelsene og utfallet. Videre vil jeg presentere resultatene fra analysen av enkeltstående betingelser i henhold til tilstrekkelighet.

Tabell 4.2 viser resultatene fra analysen av enkeltstående betingelsers tilstrekkelighet for å forklare terroromfanget i Vest-Europa.

Tilstrekkelighet			
Betingelser	Konsistens	PRI	Dekning
Koloni	0.500	0.381	0.419
Polarisering	0.550	0.438	0.710
Fattigdom	0.640	0.526	0.516
Intervensjon	0.581	0.435	0.581
Mangfold	0.457	0.324	0.677
Separatisme	0.688	0.667	0.355

TABELL 0.2 TILSTREKKEIGHET

Konsistensverdiene for tilstrekkelighet er beregnet på følgende måte: for hver enkelt case, minimumsverdien på sett-medlemskap i eksempelvis *koloni* og utfallet *terror* summeres og deles på summen av medlemskapsskårer i *koloni* på tvers av alle caser (Schneider & Wagemann, 2012, s. 126). En perfekt konsistensverdi vil igjen være 1.

$$Konsistens_{Tilstrekkelighet (X_i \leq Y_i)} = \frac{\sum_{i=1}^I \min(X_i, Y_i)}{\sum_{i=1}^I X_i}$$

Vurderingen av hvilken inklusjonsterskel som brukes for å anse en betingelse som tilstrekkelig for utfallet må vurderes med utgangspunkt i flere ulike faktorer. Dette kommer jeg tilbake til i analysen av sannhetstabellen nedenfor. For disse enkeltstående betingelsene er

den høyeste konsistensverdien *separatisme* med en verdi på 0.688. Dette vil si at rundt 32% av den empiriske informasjonen i dataene motsier påstanden om tilstrekkelighet. Altså påstanden om at *separatisme* er et subsett av *terror*. Som forventet er det ingen av enkeltbetingelsene som kan sies å være tilstrekkelig for å forklare terrorismeomfanget i Vest-Europa. For å velge ut hvilke betingelser som ansees som tilstrekkelige, settes en såkalt inklusjonsterskel. Betingelsene som har konsistensverdier over denne terskelen regnes som tilstrekkelige i den videre analysen. Det finnes derimot ikke et entydig svar på hvor høy eller lav denne terskelen bør være. Inklusjonsterskler på selv 0.75 kan være problematiske for de videre prosessene i analysen (Schneider og Wagemann, 2012, s. 127).

Etter å ha gjennomgått betingelsene hver for seg, både i henhold til nødvendighet og tilstrekkelighet, er det naturlig å kombinere betingelsene i konjunksjoner. Utgangspunktet for den videre analysen er dermed en sannhetstabell. Legg merke til at radene i sannhetstabellen har en annen betydning enn radene i en datamatrise. Radene i sannhetstabellen representerer en enkelt logisk kombinasjon av betingelsene. Hver rad representerer dermed en kvalitativ forskjellig kombinasjon av betingelser (Schneider og Wagemann, 2012, s. 92).

Sannhetstabell

	Fattigdom	Militær	Mangfold	Polarisering	Separatisme	Koloni	OUT	Incl	PRI	Land
1	0	1	1	1	1	1	1	0.86	0.83	UK,FR
2	1	1	0	1	0	1	1	0.83	0.67	IT
3	0	1	1	0	0	0	1	0.80	0.50	DE
4	1	0	0	1	1	0	1	0.75	0.75	IE
5	1	0	1	1	0	0	0	0.67	0.50	GR
6	0	0	0	0	0	0	0	0.50	0.29	FI,IS
7	0	1	1	0	0	1	0	0.50	0	DK
8	0	1	1	1	0	1	0	0.44	0	NL,BE
9	0	0	1	0	0	0	0	0.43	0.20	SE,NO,LU
10	0	0	1	1	0	0	0	0.33	0	AT,CH
11	1	0	0	0	0	1	0	0	0	PT
12	1	0	1	1	1	1	0	0	0	ES

TABELL 0.3 SANNHETSTABELL

Antall rader i tabellen er regnet ut ved uttrykket 2^k , der k representerer antall betingelser i tabellen, mens 2 representerer de to tilstandene betingelsene kan finne seg i; tilstedeværelse eller fravær (Schneider & Wagemann, 2012, s. 92). Det vil si at den fullstendige tabellen har 64 rader, denne kan sees i appendiks. De resterende 52 radene er tomme, det vil si at casene ikke har medlemskapskårer over 0.5 i den aktuelle raden. I analyser med et stort antall caser er det vanlig å kreve flere enn en case per rad før raden inkluderes i den videre analysen. I en analyse med rundt 10-100 caser er det derimot praksis å behandle tomme rader som logiske rester, og dermed akseptere en enkelt case per rad i tabellen (Schneider & Wagemann, 2012, s. 152). Alle radene med en eller flere caser er derfor inkludert i den videre analysen. Landene er gruppert etter hvilken kombinasjon av betingelser hvert enkelt land tilhører. Hver rad i tabellen leses som en påstand om tilstrekkelighet. Påstanden på rad nummer fem er eksempelvis at sett-medlemskap i *mangfold*, *fattigdom* og *polarisering* er tilstrekkelig for å forklare høyt terrorismeomfang i Hellas. Tabellen bør imidlertid vurderes nærmere før radene vurderes som tilstrekkelig for *terror*.

Som nevnt under tilstrekkelighetsanalysen er inklusjonsterskelen et sentralt punkt i en QCA-analyse. I sannhetstabellen rapporteres konsistensverdien (*Incl*). I likhet med analysen av enkeltstående betingelser starter analysen av sannhetstabellen med å vurdere konsistensverdien til de ulike radene. I tråd med de generelle anbefalingene fra QCA-litteraturen, tolkes ikke radene som har en konsistensverdi under 0.75 som tilstrekkelige (Ragin, 2009, s. 28). Rad 1-4 har konsistensverdier over 0.75. Spørsmålet er så hvilken inklusjonsterskel som bør benyttes før den logiske minimeringen av tabellen. Schneider og Wagemann presenterer fire diskusjonspunkter i henhold til valg av inklusjonsterskel. Følgende forhold fordrer høye inklusjonsterskler; a) sterke og presise teoretiske forventinger, b) lavt antall caser, c) kalibreringens presisjon og d) antall logiske motsigende caser (2012, s. 128).

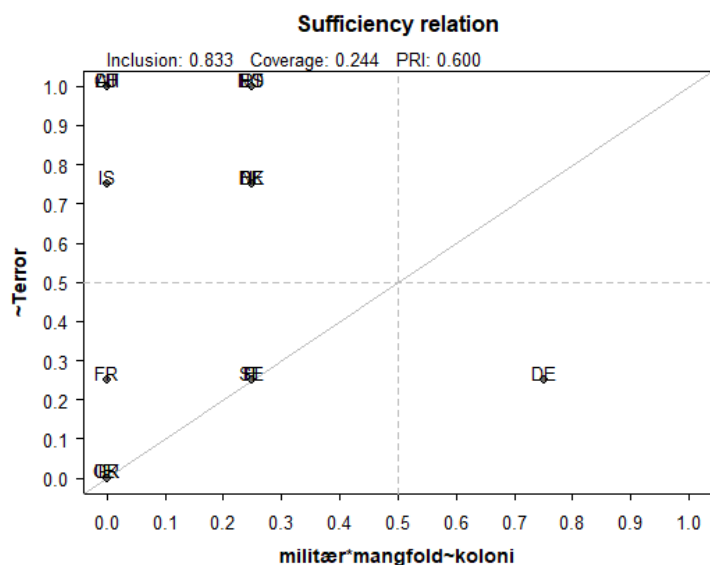
Når det gjelder punkt a, kombinerer problemstillingen teori og metode i et forskningsdesign som er relativt lite brukt i litteraturen ellers. Samtidig er de teoretiske betingelsene utledet av velkjente observasjoner og funn i litteraturen. På den andre siden har analysen relativt få caser, slik at vurderingen opp mot punkt b i utgangspunktet tilsier en høyere inklusjonsterskel. Som nevnt tidligere finnes det noen svakheter ved GTD, som kan påvirke kalibreringen under punkt c. Disse svakhetene er likevel et gjennomgående diskusjonspunkt i forskningsdesignet, samtidig som de teoretiske betingelsene tar utgangspunkt i relativt velkjente indikatorer. Punkt d omhandler logiske motsetninger. Analysen inneholder svært få logiske motsetninger,

noe som fordrer en lavere konsistensterskel. Ragin anbefaler også å se etter gap i fordelingen av konsistensverdier (2009, s. 28). I lys av disse punktene, er gapet mellom rad 4 og rad 5 et naturlig punkt for inklusjonsterskelen. Med andre ord settes inklusjonsterskelen til 0.75. En terskel på 0.75 er ikke spesielt høy eller veldig lav i QCA-sammenheng, men er en naturlig terskel for denne analysen med utgangspunkt i diskusjonen ovenfor. Dermed er det fire rader som er over denne terskelen, hvor landene Storbritannia, Frankrike, Italia, Tyskland og Irland inngår i konjunksjonene.

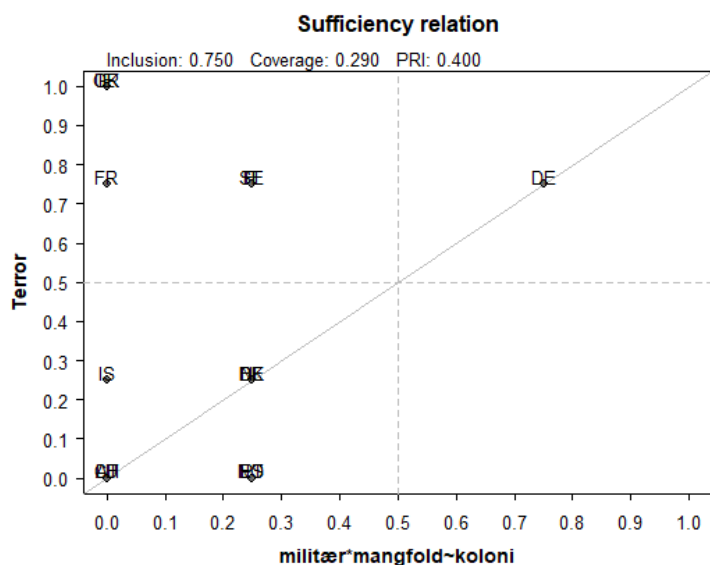
Den neste verdien som må vurderes i sannhetstabellen er *proportional reduction in inconsistency* (PRI). Denne skåren tar verdier mellom 0 og 1. PRI-verdien kan bidra til å belyse tilfeller hvor en gitt konjunksjon eller betingelse er et subsett både for tilstedeværelse av utfallet og fravær av utfallet, såkalte simultane subsett-relasjoner. Slike relasjoner er problematiske rent intuitivt. En konjunksjon som både forklarer høyt terrorismeomfang og fravær av høyt terrorismeomfang er neppe en god forklaring. Dersom det er store forskjeller i konsistensskårene for *terror* og *~terror* vil PRI-skåren også være høy, mens mindre forskjeller i konsistensskårene for *terror* og *~terror* vil resultere i en lavere PRI-skåre (Schneider & Wagemann, 2012, s. 242). Rad nummer 3, *militær*mangfold* (Tyskland) har en PRI-skåre på 0.5, og bør dermed undersøkes nærmere før raden erklæres som tilstrekkelig.

Schneider og Wagemann foreslår å multiplisere konsistensverdien og PRI-skåren for både tilstedeværelse og fravær av utfallet, og bruke dette produktet til å vurdere om raden er tilstrekkelig for enten tilstedeværelse eller fravær (2012, s. 243). Et høyt produkt vil dermed indikere en ikke-simultan subsett-relasjon for den aktuelle konjunksjonen. Denne vurderingen kan gjøres ved å sammenligne produktet for *terror* og *~terror*. Konjunksjonen *militær*mangfold* har derimot samme konsistensskåre (0.8) og PRI-skåre (0.5) for både *terror* og *~terror*, som resulterer i et produkt på 0.4. Det vil si at en videre tolkning av produktet er irrelevant ettersom begge produktene er like.

Det finnes andre strategier for å håndtere og vurdere slike rader i analysen av sannhetstabellen. Konsistensskårer og PRI-skårer bør også vurderes med ett case-orientert fokus (Schneider & Wagemann, 2012, s. 244). En strategi for å vurdere konjunksjonen til Tyskland er ved å bruke *XYplot*. Legg merke til at konjunksjonen i figurene inneholder *~koloni*, som skiller rad 3 (Tyskland) fra rad 7 (Danmark) i sannhetstabellen. Figur 4.1 viser konjunksjonens relasjon til *~terror*, mens figur 4.2 til høyre viser relasjonen til *terror*.

FIGUR 0.1 XYPLOT ~TERROR

FIGUR 0.2 XYPLOT TERROR

Den diagonale linjen som går fra 0,0-1,1 er det sentrale tolkningspunktet i et *XYplot*. Området under diagonalen viser til caser som har medlemskapskåre som er større i X enn Y. Slike medlemskap bryter med antakelsen om tilstrekkelighet som vist tidligere i kapitlet. I figur 4.1 ligger Tyskland under diagonalen, i ruten i høyre hjørne. Det vil si at Tyskland er medlem

i konjunksjonen *militær*mangfold~koloni*, samtidig som Tyskland ikke har en medlemskapsskåre over 0.5 i *~terror*. Deltakelse i militær intervensjon, høy innvandring eller stort etnisk mangfold og fravær av kolonihistorie er dermed ikke tilstrekkelig for å forklare fravær av høyt terroromfang i Tyskland. I Figur 4.2 ligger derimot Tyskland over diagonalen, med medlemskapsskårer over 0.5 i både *militær*mangfold~koloni* og *terror*. Med dette virker mistanken om en simultan subsett-relasjon for denne konjunksjonen svekket og konjunksjonen inkluderes dermed i neste steg av analysen.

Det siste analytiske steget innebærer å foreta en logisk minimering av sannhetstabellen. De fire radene i sannhetstabellen som ansees som tilstrekkelige for å forklare utfallet: rad 1 + rad 2 + rad 3 + rad 4 → *terror*. Logisk minimering av sannhetstabellen er en teknikk for å formulere denne informasjon på en mindre kompleks måte (Schneider & Wagemann, 2012, s. 105). Dette gjøres igjennom en algoritme som matcher de ulike konjunksjonene og fjerner logisk overflødig informasjon. Det finnes i hovedsak tre ulike løsningsformler i logisk minimering av sannhetstabeller: den konservative løsningen, den mellomliggende løsningen og en *parsimonious* løsning. Førstnevnte er den mest komplekse løsningsformelen, mens sist nevnte er den mest forenklete løsningen. I dette kapittelet presenteres resultatene fra den mellomliggende løsningen.

Løsningen fra den mellomliggende løsningsformelen kan sees i Tabell 4.4 Det er særlig to aspekter ved tabellen som er sentrale ved vurderingen av løsningsformelen, formelens konsistensskåre og formelens dekning (*covS*).

Konjunksjoner fra løsningsformel	Konsistens	PRI	covS	covU	Land
<i>Militær*mangfold~koloni</i>	0.750	0.400	0.290	0.194	DE
<i>fattigdom*~mangfold*polarisering*separatisme</i>	0.833	0.800	0.161	0.097	IE
<i>militær*mangfold*polarisering*separatisme</i>	0.857	0.833	0.194	0.129	UK; FR
<i>fattigdom*militær*~mangfold*polarisering*koloni</i>	0.778	0.600	0.226	0.065	IT
Samlet modell	0.870	0.800	0.645		

TABELL 0.4 LØSNINGSFORMEL

Konsistensverdien til løsningsformelen gir informasjon om hvor konsistent konjunksjonene forklarer utfallet blant analysens caser (Ravndal, 2018, s. 857). Hvorvidt løsningsformelens

konsistensverdi ansees som akseptabel eller ikke, avhenger av forhold knyttet til teoretiske forventninger og kalibrering, som nevnt tidligere i kapittelet. Dekning henspiller på stor del av utfalls-settet som forklares av konjunksjonene i løsningsformelen. Verdien på 0.645 indikerer at rundt 65% av medlemmene i utfallssettet forklares av QCA-modellen.

4.1 Diskusjon

Ettersom resultatene fra QCA-analysen er gjennomgått og presentert, er det naturlig å foreta en diskusjon omkring hva resultatene betyr i henhold til problemstillingen. Som nevnt i tidligere kapitler er QCA en case orientert metode. Derfor er det både naturlig å undersøke casene som inngår i løsningsformelen med utgangspunkt i konjunksjonen til hver enkelt case.

4.1.1 Tyskland

Første diskusjonspunkt er konjunksjonen som kobles til Tyskland, *militær*mangfold~koloni*. Tyskland skiller seg noe ut fra resten av de forklarte casene, ettersom det kun er to betingelser som er til stede i konjunksjonen, *militær* og *mangfold*. I kapittel 2 skisserte jeg noen mulige virkninger av høy innvandring eller etnisk mangfold på terrorismeomfanget i de ulike landene.

Kort oppsummert var det to antakelser knyttet til forholdet mellom innvandring og mangfold og terrorismeomfang. For det første at høy innvandring eller stort mangfold kan fungere som terrorismemotiv for grupper på ytre høyre. For det andre at høy innvandring og stort mangfold kombinert med økonomisk usikkerhet og innvandring som politisk stridsspørsmål kan motivere en bredere del av befolkningen til å begå terrorisme. Sistnevnte antakelse kan ikke sies å stemme når det kommer til å forklare terrorismeomfanget i Tyskland, etter som *fattigdom* ikke er en del av konjunksjonen. På den andre siden kan *mangfold* likevel antas å være ett terrorismemotiv for grupper på ytre høyre. Dette kan også å ha vært svært gjeldende i Tyskland som følge av flyktningkrisen i 2015. Dette gjenspeiles i kriminalstatistikken i denne perioden. Høyreekstrem motivert kriminalitet, inkludert brannstiftelser og bruk av eksplosiver, mot asylmottak økte i Tyskland fra 2014 til 2015 og var også på et høyt nivå i 2016 sammenlignet med tidligere år (Koehler, 2018, s. 79).

Videre var Tyskland også delaktig i den militære intervensjonen mot IS. Landet har vært offer for terrorisme som kobles tett til IS, eksempelvis angrepet mot et julemarked i Berlin i 2016 (Eddy og Smale, 2016). I teorikapittelet så vi hvordan IS i noen grad brukte flyktningskrisen i 2015 til å rekruttere og transportere operatører inn i Vest-Europa. Dette er interessant fordi Tyskland tok imot svært mange asylsøkere i 2015 og 2016, spesielt ettersom denne taktikken var utbredt i IS i denne tidsperioden. Gjerningspersonen bak angrepet i Berlin 2016 hadde fått avslag på en asylsøknad, men gjennomførte likevel angrepet samtidig som han hadde direkte kontakt med IS i Midtøsten (Staff, 2017).

4.1.2 Irland

Irland er en del av konjunksjonen *fattigdom*~mangfold*polarisering*separatisme*. En stor del av de registrerte angrepene i Irland i perioden 2012-2018 har ukjent gjerningsperson. Av 142 angrep, er det kun 7 angrep hvor GTD har registret en gjerningsperson, CIRA (1), *The New Irish Republican Army* (2) og republikanske dissidenter (4). Disse republikanske grupperingene har tradisjonelt vært aktive i Nord-Irland og England, med typiske angrepsmål som britiske politistyrker eller infrastruktur tilknyttet britiske myndigheter.

Som vist i metodekapittelet, under kalibrering av betingelsene, ser vi at i snitt 26% av den irske befolkningen var i risikogruppen for fattigdom mellom 2012-2018. Det kan derfor tenkes at denne delen av befolkningen utgjør en rekrutteringsmulighet for de ulike republikanske organisasjonene. Samtidig er det like naturlig å anta at CIRA og andre lignende grupper konsentrerer rekruttering av medlemmer i Nord-Irland, hvor de sosioøkonomiske forholdene også er utfordrende. På den andre siden har de ulike IRA-fraksjoner bedrevet en rekke andre kriminelle aktiviteter som hvitvasking og smugling («Criminal Activities of IRA Are Not Going Away», 2005). Dette kan også gi insentiv til videre rekruttering blant den delen av befolkningen som har økonomiske utfordringer, også i Irland.

Separatisme er også en sentral del av Irlands konjunksjon, selv om den største andelen av separatistisk terrorisme i området er konsentrert i Nord-Irland og England. Samtidig har det blitt gjennomført enkelte angrep mot ulike medlemmer av IRA-fraksjonene i Irland. I juni 2013 ble eksempelvis en lederskikkelse i RIRA skutt og forsøkt drept i Cork, Irland (Roche, 2013). Den tidligere lederen for RIRA Dublin, Alan Ryan ble på lignende vis skutt og drept i 2012 («Real IRA Man Alan Ryan Shot Dead in ‘Targeted Killing’», 2012). Separatistisk

terrorisme i Irland kan dermed tenkes å knytte seg til vold innad i det republikanske miljøet, og til konflikt mellom de ulike grupperingene som har organisert seg på den irske siden av grensen.

Det siste diskusjonspunktet i konjunksjonen til Irland er *polarisering*. Det er særlig to betente stridsspørsmål som kan være aktuelle i denne forbindelse: spørsmålet om er forent Irland og folkeavstemningen omkring endringer i abortloven. Debatten rundt abortlovgivningen i Irland var naturligvis en betent og polariserende debatt, selv om folkeavstemningen endte med klar støtte til selvbestemt abort. Samtidig har det ikke vært rapportert om terrorisme eller politisk vold i forbindelse med denne debatten. På den andre siden er dette også en mulig svakhet med GTD datasettet, spesielt dersom vold knyttet til IRA-fraksjonene fanger mest oppmerksomhet i mediene. Mangelen på informasjon rundt angrepene i Irland gjør det relativt krevende å spore de teoretiske betingelsene til empiriske hendelser.

4.1.3 Storbritannia og Frankrike

Storbritannia og Frankrike er medlemmer av den samme konjunksjonen fra løsningsformelen, *militær*mangfold*polarisering*separatisme*, og deler dermed flere interessante likhetstrekk.

Storbritannia og Frankrike var tidlige, aktive medlemmer i den globale koalisjonen mot IS i Syria og Irak. Som nevnt under gjennomgangen av kalibreringen var begge disse landene delaktige i luftangrep i konflikten. Deltakelse i denne koalisjonen antas å øke risikoen for å bli utsatt for terrorangrep fra IS eller lignende ekstreme islamistiske grupper. IS eller gjerningspersoner med inspirasjon fra IS har gjennomført flere angrep i Storbritannia og Frankrike i undersøkelsesperioden, eksempelvis *London Bridge* angrepet i juni 2017 eller angrepene i Paris i november 2015.

Forventingen til innvandring og mangfold knytter seg hovedsakelig til mobilisering og motivasjon for høyreekstreme grupper. Både Frankrike og Storbritannia har medlemskap i settet over land med stort etnisk mangfold, selv om antallet mottatte asylsøknader var relativt lavt. Samtidig forventes ikke høyreekstreme grupper å skille mellom hvorvidt en person er asylsøker eller har oppholdstillatelse, ettersom aggresjon knyttet til fremmedfrykt og rasisme antas å drive motivasjonen til de høyreekstreme (Ravndal, 2018, s. 855). Storbritannia har vært utsatt for et større antall angrep begått av høyreekstreme enn Frankrike i undersøkelsesperioden, med utgangspunkt i de navngitte gjerningsgruppene i GTD.

En mulig forklaring på hvordan stort etnisk mangfold har påvirket terroromfanget i Storbritannia og Frankrike er å diskutere denne betingelsen i sammenheng med *polarisering*. Det kan tenkes at stort etnisk mangfold, kombinert med en økende polarisering i befolkningen som følge av Brexit, hvor innvandring også var et stridsspørsmål, har økt motivasjonen blant høyreekstreme i Storbritannia. Innvandring var et svært viktig stridsspørsmål for pro-Brexit tilhengere opp mot folkeavstemningen i 2016 (Goodwin og Milazzo, 2017, s. 457). Goodman (2020, s. 13) presenter en diskursanalyse av debatten rundt Brexit og ytre høyre. Et interessant argument er at referanser til trusselen fra ytre høyre virker sirkulært, og i praksis rettferdiggjør kravene fra ytre høyre. Med andre ord, argumentasjon som er ment for å stagge kravene fra grupperinger på ytre høyre, kan i praksis ha muliggjort ytterligere krav ved at tankegodset blir inkludert i diskusjoner om nasjonal policy. Goodman (2020, s. 13) viser til Boris Johnson som referer til trusselen fra ytre høyre, og dermed presenterer seg selv som liberal. Samtidig argumenterer Johnson for ideer som også sirkulerer på ytre høyre, som isolasjonisme og redusert innvandring. Dette perspektivet kan tyde på at polariseringen omkring Brexit kan ha gjort enkelte ideer og krav fra ytre høyre mer tolererbart i det britiske samfunnet.

I Frankrike derimot, kan det tenkes at polariseringen kan knyttes til franske myndigheters assimileringpolitikk og idealet om sekularisme (*laïcité*). Dette kan ha bidratt til å øke misnøye og sinne blant minoritetsgrupper. Angrepene mot satiremagasinet *Charlie Hebdo* i Paris, 2015 kan tenkes å illustrere nettopp dette. Øyenvitner oppga blant annet at en av gjerningspersonene skal ha ropt at angrepet var for å hevne profeten Muhammed («Charlie Hebdo Attack», 2015). Dette var en klar referanse til magasinet satiriske tegninger, som igjen kan forstås innenfor en bredere kontekst av fransk sekularisme. Den retoriske responsen på dette angrepet kan også bidra til å forsterke inntrykket av at *laïcité* skaper spenninger i Frankrike, kanskje spesielt i deler av den muslimske minoriteten. Forbudet mot burkini i etterkant av dette angrepet førte til sinne over den oppfattede stigmatiseringen av den muslimske befolkningen, og en voksende følelse av å bli ekskludert fra det nasjonale felleskapet (Bogain, 2019, s. 258).

Den siste delen av konjunksjonen til Storbritannia og Frankrike er *separatisme*, som historisk sett har vært en viktig forklaring på terrorisme i Vest-Europa. Kontekstene i Storbritannia og Frankrike i perioden 2012-2018 var også preget av separatistisk terrorisme, selv om omfanget trolig er noe redusert sammenlignet med det forrige århundret. I Storbritannia er det spesielt konflikten i Nord-Irland som er mest fremtredende, mens Frankrike har opplevd separatistisk terrorisme knyttet til Korsika og Provence.

Separatistisk terrorisme og vold i Storbritannia i undersøkelsesperioden kan sees på som en forlengelse av *The Troubles* i Nord-Irland. Det finnes fremdeles en rekke grupper i Nord-Irland som har fortsatt den væpnede kampen, til tross for fredsavtalen som ble inngått i 1998. Urolighetene i Derry, 2018, er et eksempel på fortsatt bruk av terrorisme fra republikanske grupper i Nord-Irland. Bombeangrep mot tidligere *Sinn Fein* leder Gary Adams i juli, 2018, er et eksempel på nettopp dette. Dessuten er det også nærliggende å tenke seg at den polariserte debatten rundt Brexit kan ha påvirket republikanske dissidenters motivasjon til å benytte terrorisme. 56% av velgere i Nord-Irland stemte for videre EU-medlemskap, samtidig som det fremdeles finnes krefter i Nord-Irland med betydelig potensiale for opprør og politisk vold (Stevenson, 2017, s. 114). Folkeavstemningen produserte dermed relativt klare vinnere og tapere blant partene i konflikten. Unionistene var hovedsakelig pro-Brexit, mens republikanerne ønsket videre medlemskap i EU (Gormley-Heenan og Aughey, 2017, s. 501). Det kan derfor være naturlig å tenke seg at terrorisme tilknyttet konflikten i Nord-Irland ligger latent i regionen, men kritiske hendelser, som eksempelvis Brexit, har potensiale til å øke omfanget av terrorisme og politisk vold.

Separatistisk terrorisme i Frankrike skiller seg fra konteksten i Storbritannia. I Storbritannia er det som nevnt konflikten i Nord-Irland som er mest fremtredende, Frankrike har derimot opplevd separatistisk terrorisme tilknyttet flere ulike geografiske områder, hovedsakelig Korsika, men også i Provence og Bretagne. Separatistgruppen på Korsika, FLNC, avsluttet den væpnede kampen i 2014. Gruppens siste registrerte angrep i GTD, ble utført i 2012. Disse angrepene var en serie med bombingene av feriehem på Korsika i 2012 (McPartland, 2012). I perioden som oppgaven undersøker har det også oppstått nye separatistiske bevegelser i Frankrike, som er villige til å bruke terrorisme som politisk virkemiddel. En av disse gruppene er *The National Liberation Front of Provence* (FLNP). Gruppen stod blant annet bak en eksplosjon ved et skattelokale i *Aix-en-Provence* i 2013 (Le Point, 2014). Videre har også eksistert en mindre separatistisk gruppe i Bretagne-området, *Breton Revolutionary Army* (ARB). Fire medlemmer av ARB ble i 2000 tiltalt for et dødelig bombeangrep mot en McDonalds filial (Henley, 2004). Den største trusselen for separatistisk terrorisme i Frankrike har likevel vært FLNC på Korsika. Selv om gruppen offisielt avsluttet den væpnede kampen i 2014, er det mulig at utbryter-grupper vil bruke terrorisme i fremtiden. Slike utbrytergrupperingen finnes det eksempler på både i Nord-Irland ved RIRA og CIRA, samt enkelte baskiske ekstremister som har drevet sporadisk vold etter at ETA avsluttet sin voldelige kampanje i Spania.

4.1.4 Italia

Den siste konjunksjonen som må diskuteres er

*fattigdom*militær*~mangfold*polarisering*koloni*, hvor Italia er medlem. Italia skiller seg noe ut fra resten av landene som er blitt diskutert så langt. Dette gjelder spesielt at Italia tradisjonelt har opplevd betydelig terrorisme fra venstreekstremer og anarkistiske grupperinger. Dessuten har Italia ikke opplevd betydelig terrorisme fra jihadistiske grupper, selv om Italia har vært et aktivt medlem av koalisjonen mot IS.

Den historiske konteksten med venstreekstremer og anarkistisk terrorisme kan også kobles opp mot utviklingen i Italia i undersøkelsesperioden. Spesielt dersom voksende høyreekstremer krefter i Italia bidrar til å øke rekrutteringen til de anarkistiske og venstreekstremer miljøene. I 2011 gjennomførte Gianluca Casseri en masseskyting i Firenze, Casseri hadde ideologiske bånd til den neo-fascistiske gruppen *CasaPound* (Gattinara et al., 2018, s. 141). Samtidig har rasistisk motivert vold blitt underkommunisert og underrapportert i Italia (Sunderland og Ward, 2011, s. 3). Det kan derfor forventes at GTD undervurderer omfanget av høyreekstremer terrorisme og vold i Italia. På den andre siden ble Roberto Adinolfi skutt utenfor sitt hjem i 2012. Gruppen som stod bak skytingen var *Informal Anarchist Federation* (FAI) (Hanrahan, 2013). Eksemplene viser at Italia fremdeles blir utsatt for terrorisme fra grupper på de to ytterkantene av det politiske spekteret.

Den offentlige sfæren og samfunnsdebatten i Italia kan karakteriseres som en form for dramatisert *polarisering* (Mancini, 2013). Mancini tilskriver dramatiseringen til at partisk media i Italia overdriver debatten og språklige symboler for å opprettholde seer eller -lesertall basert på det politiske segmentet publikum allerede befinner seg i (2013, s. 343). En slik dynamikk kan derfor tenkes å bidra til en segmentert politisk debatt, med hard retorikk og harde fronter. Dette er spesielt interessant ettersom 1970-tallet var preget av en intensifisert angrepsaktivitet fra både venstreekstremer og neo-fascistiske grupperinger (Hajek, 2010). Den historiske konteksten med to motpoler, kommunisme og anti-kommunisme, er fremdeles relevant i dagens Italia. Motstand mot kommunisme har blant annet vært en sentral del av Berlusconi's politiske plattform (Mancini, 2013, s. 336).

I tillegg til dette har det italienske politiske systemet vært preget av relativ ustabilitet i etterkant av valget i 2013. Det er nærliggende å tenke seg at denne italienske polariseringen i

noen grad viderefører terrorismemotivet som eksisterer på de to ytterfløyene i det italienske samfunnet. Videre er det også mulig at disse to ekstreme ytterpunktene opprettholder hverandre. Dette har vært poengtert tidligere i forbindelse med terrorismebølgen på 1970-tallet. Tilstedeværelsen av en stor neo-fascistisk bevegelse i italiensk politikk var en provokasjon for venstreorienterte grupper som identifiserte seg med motstanden mot fascismen rundt andre verdenskrig (Della Porta, 2013, s. 85). Samtidig er det viktig å poengtere at trusselen fra tradisjonelle venstreekstreme grupperingen, eksempelvis grupper inspirert fra den Røde Brigade, har blitt redusert det siste tiåret. Anarkistiske grupperinger som FAI, ble i 2013 derimot utpekt som den største innenriks terrorismetrusselen, med unntak av jihadist-inspirerte angrep (Marone, 2015, s. 194).

De resterende betingelsene i Italias konjunksjon er dermed *fattigdom*, *militær*, *~mangfold* og *koloni*. Når det gjelder betingelsen *fattigdom* er dette en interessant betingelse i den italienske konteksten. FAIs modus knyttes ofte til angrep på infrastruktur, eksempelvis banker, politistasjoner og multinasjonale selskaper (Marone, 2015, s. 207). På den andre siden har grupperinger som *CasaPound* et ønske om å beskytte innbyggerne fra store banker og det internasjonale finanssystemet (Gattinara et al., 2013, s. 241). Disse gruppene kan dermed tenkes å rekruttere støttespillere og mobilisere støtte med utgangspunkt i de delene av befolkningen som har økonomiske utfordringer, eller som kjemper for å utjevne sosiale forskjeller. Italia har ikke opplevd jihadistisk terrorisme i undersøkelsesperioden, men referanser til Roma og Vatikanet har samtidig vært hyppige i magasiner tilknyttet IS (Marone og Olimpio, 2020, s. 2). Direkte referanser til Italia eller italienere har i stor grad kommet fra IS i Libya, noe som indikerer at italiensk tilstedeværelse og innflytelse i regionen fanger jihadistisk oppmerksomhet, selv om det ikke ble gjennomført islamistisk terrorisme i Italia i undersøkelsesperioden.

~mangfold kan ha to mulige forklaringer i den italienske konteksten. For det første er det viktig å påpeke at operasjonaliseringen av denne betingelsen ikke nødvendigvis fanger opp hele spekteret rundt flyktningkrisen i 2015, ettersom betingelsen er basert på gjennomsnittlig asylsøkertall per innbygger og gjennomsnittlig etnisk mangfold fra 2012 til 2018. Ovenfor ble også mulig underrapportering og underkommunikasjon av rasistisk motivert vold nevnt som en mulig forklaring. For det andre har de neo-fascistiske grupperingene i Italia en historisk kontekst som skiller seg noe fra andre høyreekstreme grupper i Europa. Det er med andre ord en mulighet at disse gruppene fokuserer sin oppmerksomhet mot et større utvalg av

potensielle motstandere, som kommunister og andre grupper på venstresiden, utover et snevert fokus på innvandrere og minoriteter.

4.1.5 Diskusjon av øvrige resultater

Videre er det også interessant å diskutere *koloni* komparativt mellom casene i løsningsformelen. Betingelsen inngår i *militær*mangfold~koloni* (Tyskland) og *fattigdom*militær*~mangfold*polarisering*koloni* (Italia). Fravær av kolonihistorie i den tyske konjunksjonen er som tidligere nevnt inkludert av sannhetsalgoritmen for å skille Tyskland fra Danmark. *Koloni* er heller ikke inkludert i delen av løsningsformelen som dekker Storbritannia og Frankrike, selv om begge land er medlem av betingelsen *koloni*. Denne situasjonen oppstår dersom betingelsen klassifiseres som logisk overflødig av QCA-algoritmen. Det vil si at *koloni* er overflødig for å forklare *terror* i Storbritannia og Frankrike, og betingelsen inkluderes derfor ikke i minimeringsprosessen, ettersom målet med logisk minimering er å redusere kompleksitet. Samtidig er dette noe overaskende ettersom disse to landene har en lang historikk med kolonialisme. Kolonihistorie kan dermed synes å være mindre viktig enn forventet. En sannsynlig forklaring på dette kan være at land med kolonihistorie ikke har opplevd mer terrorisme enn land uten en slik historie i utvalget. Belgia, Nederland, Portugal, Spania og Danmark er medlemmer av *koloni* uten å være medlem av *terror*. Kolonihistorie ser dermed ut til å være mindre viktig for å forklare terroromfanget i Vest-Europa i undersøkelsesperioden.

Som ventet er resultatene fra analysen preget av ekvifinalitet. Som tidligere nevnt, betyr dette at utfallet kan forklares ulikt på tvers av de ulike casene. Det er kun Frankrike og Storbritannia som dekkes av samme konjunksjon i tabell 4, mens de resterende konjunksjonene tilhører enkelt land. Resultatene står i kontrast til Ravndal (2018) som finner klarere geografiske mønstre i sin studie av høyreekstrem vold i Vest-Europa. Samtidig er dette en forventet forskjell. Denne oppgaven undersøker alle former for terrorisme, og det er naturlig at løsningsformelen produserer flere unike forklaringer som fanger de ulike kontekstene i de aktuelle landene.

Samtidig har diskusjonen ovenfor vist hvordan de teoretiske betingelsene kan manifestes empirisk i de ulike casene. Denne case-orienterte fremgangsmåten var som nevnt en viktig begrunnelse for bruken av QCA som analytisk metode. Diskusjonen har også vist hvordan

separatistisk terrorisme i Nord-Irland skiller seg fra separatistisk terrorisme på Korsika. Eller hvordan *polarisering* kan ha påvirket terroromfanget i Storbritannia, Frankrike og Italia, selv om polariseringens opphav og stridsområder er forskjellig i de tre landene.

Det er også interessant å legge merke til hvilke land med høyt terrorismeomfang som ikke dekkes av løsningsformelen, Sverige, Finland og Hellas. Terrorismehendelser i skandinaviske land har fått relativt lite oppmerksomhet i terrorlitteraturen, med unntak av angrepene 22. juli i Norge (Malkki et al., 2018, s. 763). Det kan tenkes at de teoretiske begrepene som ofte anvendes i litteraturen, ikke egner seg til å fange sentrale forklaringer på terrorisme i skandinaviske land. Samtidig kan det være nyttig å diskutere Finland nærmere, ettersom Finland er medlem av *terror*, på tross av at landet tradisjonelt ansees å være lite preget av terrorisme.

Ni av de femten angrepene som er registret i GTD i Finland ble gjennomført høsten 2015. Flertallet av disse angrepene var rettet mot ubebodde asylmottak, hvor gjerningspersonene blant annet kastet Molotov-cocktails mot bygningene. Disse angrepene hadde ingen ofre. Myndighetene fant eksplisitt bevis for politisk motivasjon ved ett av disse åstedene (Malkki og Sallamaa, 2018, s. 870). Det kan derfor diskuteres om de resterende angrepene bør defineres som terrorisme, selv om angrepene tilsynelatende møter inklusjonskriteriene til GTD (START, 2019, s. 11). Det kan også tenkes at endringene i innsamlingsmetoden har ført til at disse angrepene er blitt inkludert i datasettet. Som tidligere nevnt ble metodologien endret i 2012, noe som blant annet resulterte i at GTD bruker kilder på andre språk enn engelsk. Dessuten ble disse ni angrepene tidvis omtalt som terror i finsk media, på tross av at mediene i Finland tradisjonelt har vært varsomme med å bruke terrorisme begrepet (Malkki og Sallamaa, 2018, s. 863). Dette kan bidra til å forklare hvorfor Finland ikke dekkes av løsningsformelen, ettersom flere av hendelsene ligger i gråsonen for hva som kalles terrorisme. Denne forklaringen er sannsynligvis en kombinasjon av at de teoretiske perspektivene ikke passer den finske konteksten, og kodingen av finske hendelser i GTD.

Konteksten i Hellas har enkelte likhetstrekk med Italia, eksempelvis ved at det er registrert et stort antall ikke-dødelige terrorismehendelser i Hellas. Dessuten har Hellas også en lang historie med venstreekstrem og anarkistisk vold. På den andre siden har høyreekstrem vold økt siden 2011. I perioden mellom 2016-2019 var Hellas det landet i Vest-Europa med flest høyreekstreme angrep per innbygger (Jupskås og Fielitz, 2020). Denne endringen i kontekst kan tenkes å kreve forklaringer på en lavere analysenivå, eksempelvis ved å se på hvordan dynamikken mellom høyreekstreme og venstreekstreme grupper utspiller seg.

4.2 Robusthetstester

Som nevnt i metodekapittelet finnes det ulike strategier for å vurdere resultatenes robusthet i en QCA-analyse. Disse tre strategiene er i) endre 0.5 punktet i kalibreringen av betingelsene, ii) kjøre analysen med ulike inklusjonsterskler og iii) legge til eller droppe caser. Hvorvidt resultatet vurderes som robust eller ikke, avhenger av om testene substansielt endrer løsningsformelene som kommer ut av analysen. De neste avsnittene vil derfor kronologisk gjennomgå disse robusthetstestene og diskutere hvilke implikasjoner testene får.

I den første robusthetstesten har jeg kalibrert betingelsene *fattigdom*, *mangfold* og *polarisering* med 0.5 *cut-off* basert på betingelsenes gjennomsnitt på tvers av universet. Tabell med deskriptiv statistikk for disse betingelsene kan sees i appendiks. *Cut-off* punktene fra den opprinnelige analysen står i parentes. For *fattigdom* resulterer dette i en *cut-off* på 20.8 (24). *Mangfold* er kalibrert med OR, antall mottatte asylsøknader har en *cut-off* på 204 (200), mens etnisk mangfold har en *cut-off* på 8 (7). *Polarisering* blir gitt et *cut-off* punkt på 2.1 (2). Det største avviket fra den opprinnelige kalibreringen er *fattigdom*. *Cut-off* på 20.8 endrer sett-medlemskapene til Storbritannia og Belgia fra 0.25 til 0.75.

Denne alternative kalibreringen påvirker den mellomliggende løsningsformelen på to områder. Konjunksjonen til Tyskland endres til *militær*mangfold~polarisering*, mens konjunksjonen til Frankrike og Storbritannia endres til *militær*mangfold*separatisme*koloni*. Den alternative kalibreringen førte til små endringer i konsistensskåre, PRI og dekningskåre for konjunksjonene, uten å påvirke den substansielle tolkningen av disse verdiene.

Konsistensskåren til Tyskland endret seg fra 0.750 til 0.769, mens de resterende konsistensskårene er uendret. Komposisjonen i løsningsformelen endrer seg dermed for tre av de fem casene som forklares, noe som kan indikere at de originale resultatene er noe sensitive for forskjellige *cut-off* punkter. Samtidig er det viktig å vurdere den empiriske og substansielle tolkningen av endrede sett-medlemskap, da spesielt i *fattigdom*, ettersom Storbritannia får medlemskap i dette settet med den alternative kalibreringen. Denne kalibreringen gir Storbritannia samme sett-medlemskap for risiko for fattigdom som blant annet Italia, Spania og Portugal. Hvorvidt dette reflekterer den faktiske tilstanden i Storbritannia, er diskutabelt etter min mening. En slik datadrevet kalibrering fører i dette tilfellet til sett-medlemskap som ikke nødvendigvis fanger de kvalitative forskjellene mellom

universets caser. Denne testen indikerer likevel at de originale resultatene er noe sensitive for kalibreringsterskler, og understreker samtidig hvor sentral denne prosessen er for en QCA-analyse.

Den neste testen er å kjøre analysen med ulike inklusjonsterskler før den logiske minimeringen. Inklusjonsterskelen har blitt diskutert ovenfor i del 4.0. Samspillet mellom dekning og konsistensskåre er som nevnt en sentral del av dette. Terskelen ble originalt satt til 0.75. En alternativ terskel kunne vært 0.8. En slik terskel ville ekskludert Irland fra den logiske minimeringen. Dekningskåren for den mellomliggende løsningsformelen ville med en terskel på 0.8 vært 0.548 mot 0.645 med den originale terskelen på 0.75. Endringen av inklusjonsterskelen vil likevel føre til at litt over halvparten av utfalls-settet blir forklart av de teoretiske betingelsene. Dersom inklusjonsterskelen skulle settes enda høyere, ville det mest naturlige punktet vært 0.85, med det resultatet at kun Storbritannia og Frankrike ble inkludert i den logiske minimeringen. Løsningsformelen ville i så fall hatt en dekningskåre på 0.194, en betydelig reduksjon fra de originale resultatene.

Neste sentrale spørsmål i denne testen er om en terskel på 0.8 har endret den substansielle tolkningen av resultatene. I den forbindelse er det viktig å nevne at QCA-pakken i R vil vise flere ulike subkomponenter av den mellomliggende løsningen dersom disse eksisterer. Algoritmen matcher de mulige kombinasjonene av den konservative og parsimonious løsningen, og vil i enkelte tilfeller derfor også vise flere subkomponenter, eksempelvis «C1P1», «C1P2» (Dusa, 2019, s. 188). Terskelen på 0.8 resulterer i syv slike subkomponenter. Det er i hovedsak tre endringer i de ulike konjunksjonene som kan diskuteres. *~Fattigdom* inkluderes i tre subkomponenter for Storbritannia og Frankrike, *~separatisme* legges til i fire subkomponenter for Italia, mens *~mangfold* fjernes i tre av subkomponentene til Italia. Subkomponent C1P7, C1P9 inneholder en identisk løsningsformel for Tyskland, Storbritannia, Frankrike og Italia, mens Irland naturligvis er ekskludert som følge av terskelen på 0.8. Spørsmålet er så om den substansielle tolkningen endrer seg betydelig som følge av denne testen. Endringene i resultatene omhandler fravær av enkelte betingelser. Samtidig er samtlige betingelser forventet å påvirke omfanget av terrorisme ved tilstedeværelse, ikke ved fravær. Det ville eksempelvis vært vanskelig å argumentere for at fravær av separatisme har mye forklaringskraft på den franske konteksten, gitt de teoretiske forventningene som ligger til grunn for analysen. Samtidig har også denne robusthetstesten produsert en løsningsformel som er identisk med de originale resultatene.

Den substansielle tolkningen av resultatene endrer seg dermed ikke betydelig som følge av denne robusthetstesten.

Den siste robusthetstesten innebærer å legge til eller ekskludere caser fra analysen. Denne testen har likevel enkelte upraktiske implikasjoner med hensyn til oppgavens design og problemstilling. Et mulig alternativ kunne vært å inkludere land fra Øst-Europa. Eventuelt kunne analysen inkludert demokratier fra andre verdensdeler som USA, Canada og New Zealand. På den andre siden er ikke dette nødvendigvis en løsning som passer med oppgavens teoretiske rammeverk. Den historiske konteksten i eksempelvis Øst-Europa skiller seg betydelig fra enkelte land i Vest-Europa, spesielt på en teoretisk betingelse som *koloni*. For å utføre denne testen har jeg derfor ekskludert de to landene i universet med innbyggertall under en million, Island og Luxembourg. Etersom både utfallssettet og *mangfold* tar høyde for relative størrelser med hensyn til innbyggertall er det mulig at landene med små befolkninger påvirker sett-medlemskapene noe. På den andre siden er verken Island (0.25) eller Luxembourg (0) medlem i utfall-settet. Resultatet av denne analysen med et begrenset utvalg gir samme resultater som den originale analysen.

5 Konklusjon

I denne oppgaven har jeg undersøkt følgende problemstilling: «Hva slags strukturelle faktorer kan forklare forskjeller i terroromfang i vesteuropeiske land i perioden 2012-2018»? Jeg vil i denne delen først oppsummere sentrale funn. Deretter vil jeg diskutere i hvilken grad funnene støtter det teoretiske rammeverket. Jeg vil også diskutere hvilke praktiske implikasjoner oppgavens funn kan ha for det forbyggende arbeidet mot terrorisme i Vest-Europa. Avslutningsvis vil jeg komme med noen anbefalinger for videre forskning.

5.1 Sentrale funn

De tre neste avsnittene vil trekke ut hovedfunnene fra oppgavens analyse. For det første finner jeg at hva slags makro-strukturelle forhold som kan forklare høyt terrorismeomfang varierer mellom de ulike landene i Vest-Europa. For det andre finner jeg at *koloni* i liten grad bidrar til

å belyse problemstillingen. For det tredje finner jeg at *polarisering* er en viktig del av forklaringene på høyt terrorismeomfang i fire av fem land som dekkes av løsningsformelen.

Funnene i denne oppgaven indikerer at forklaringene i den vesteuropeiske konteksten er preget av ekvifinalitet. Storbritannia og Frankrike er medlemmer av den samme konjunksjonen. Irland, Tyskland og Italia dekkes også av løsningsformelen, men har medlemskap i unike konjunksjoner. Dette betyr at hvilke makro-strukturelle forhold som kan forklare høyt terrorismeomfang i Vest-Europa varierer mellom landene som har blitt undersøkt. Dette kan også være gjeldende for Sverige, Hellas og i noen grad Finland. De teoretiske betingelsene som benyttes i oppgaven forklarer ikke disse tre casene. Det er mulig å anta at det foreligger andre makro-strukturelle forhold som kan forklare terrorismeomfanget i Sverige og Hellas. Samtidig er den finske casen spesiell, ettersom angrepene i Finland befinner seg i gråsonen for hva som kan kalles terrorisme.

Videre fremkommer det i diskusjonsdelen at tilstedeværelse av teoretiske betingelser ikke automatisk betyr at betingelsen kan knyttes til terrorismeomfanget i det aktuelle landet. Dette funnet manifesterer seg blant annet i Irland og Italia. Manglende informasjonen omkring angrepene i Irland fører til at de empiriske og teoretiske diskusjonene av den irske konteksten er noe mindre konkret sammenlignet med de øvrige landene i løsningsformelen. Når det gjelder Italia fremkommer det av diskusjonen at de teoretiske forventningene til *militær* og *koloni* ikke nødvendigvis samsvarer med den empiriske konteksten. Illustrert ved at Italia har opplevd få terrorangrep fra islamister. Dette funnet illustrerer at resultatene fra en QCA-analyse bør vurderes opp mot den empiriske konteksten i casene som analyseres.

Polarisering er en viktig del av forklaringene på terrorismeomfanget i Storbritannia, Frankrike, Italia og Irland. Betingelsen er både til stede i de relevante konjunksjonene fra løsningsformelen, men kobles også til den empiriske konteksten i landene. I Storbritannia har jeg koblet polariseringen til Brexit og vist hvordan denne polariseringen kan ha påvirket separatistisk konflikt i Nord-Irland. I Frankrike knyttet jeg polariseringen til *laïcité* og mulige virkninger av fransk assimileringspolitik. I Italia kan polariseringen knyttes et svært partisk medielandskap, mens Irland gjennomgikk en polariserende abort-debatt i perioden i tillegg til spørsmålet om irsk gjenforening. *Polarisering* ser dermed ut til å knytte sammen betingelsene fra landenes konjunksjoner, og bidrar til å produsere sammensatte forklaringer. Dette virker intuitivt, ettersom polarisering kan ventes å forsterke konflikter i samfunnet, enten stridsspørsmålet oppstår spontant som flyktningkrisen i 2015 eller om stridsspørsmålet har vært på dagsorden i flere tiår som konflikten i Nord-Irland.

5.2 Implikasjoner

Hvilke implikasjoner har oppgavens funn? Først og fremst, støtter oppgavens funn de teoretiske perspektivene som ble presentert i teorikapittelet? *Koloni* er kun til stede i konjunksjonen hvor Italia er medlem. Diskusjonsdelen viste derimot at angrepene som er gjennomført i Italia vanskelig kan kobles direkte til kolonihistorie. Dessuten er betingelsen fraværende for både Storbritannia og Frankrike som hadde fullt medlemskap i *koloni*. Oppgavens funn tyder på at kolonihistorie er mindre relevant for å forklare terrorismeomfanget i Vest-Europa enn forventet. Funnene som knyttes til *militære intervensjoner* og *mangfold* støtter opp de teoretiske forventningene når det gjelder Storbritannia, Frankrike og Tyskland. Disse tre landene har både opplevd islamistisk terrorisme fra IS, samt høyreekstrem terrorisme som kan kobles til innvandring og etnisk mangfold. Dessuten smuglet IS terrorister inn i både Tyskland og Frankrike, forkledd som flyktninger under krisen i 2015, noe som støtter opp om de teoretiske forventningene. Unntaket er Italia som har opplevd lite islamistisk terrorisme, selv om landet er blitt relativt ofte nevnt i IS-propaganda.

De teoretiske forventningene til *separatisme* virker å støttes av funnene i denne oppgaven. Separatistisk konflikt i Vest-Europa har et mindre omfang i dag sammenlignet med tidligere tiår. Resultatene og den påfølgende diskusjonen finner likevel at separatistisk konflikt er en viktig forklaring på hvorfor terrorismeomfanget er høyere i enkelte vesteuropeiske land. Diskusjonen har vist hvordan separatistiske konflikter kan «ta fyr» som følge av kritiske hendelser, gjerne kombinert med *polarisering* som Brexit i Storbritannia. Forventningene til *fattigdom* illustreres best i Italia, hvor anarkistiske grupper som FAI har angrepet symboler på kapitalisme og skjevfordeling av økonomiske goder. Samtidig var det forventet at *fattigdom* kan kombineres med andre teoretiske betingelser. I Italia kommer dette til uttrykk ved vedvarende økonomisk utrygghet kombinert med en polarisert samfunnsdebatt hvor politikere som Berlusconi har kampen mot kommunisme som en hjertesak. *Polarisering* var forventet å bidra til en konfliktfylt samfunnsdebatt. Funnene i oppgaven viser at polarisering er en viktig forklaring som i tillegg virker å forsterke påvirkningen av andre teoretiske betingelser.

Hvordan kan oppgavens funn brukes til å forebygge terrorisme i Vest-Europa? Felles for *polarisering*, *mangfold*, *separatisme* og *fattigdom* er at disse forklaringene er misnøyebaserte.

Dialog og åpenhet kan bidra til å forhindre at misnøye kulminerer i terrorisme og vold. Slik dialog har blant annet resultert i en nedskalering av konflikten i Nord-Irland som følge av fredsavtalen i 1998. Samtidig er det også viktig å unngå situasjoner hvor dialog fører til aksept eller legitimering av ekstreme holdninger i den offentlige samfunnsdebatten. Dette poenget ble illustrert i diskusjonsdelen, da jeg viste til diskursen til Boris Johnson omkring ytre høyre og Brexit i Storbritannia.

5.3 Videre forskning

Som nevnt i innledningen utgjør denne oppgaven ett godt utgangspunkt for videre studier av lignende problemstillinger. Oppgaven undersøker variasjon mellom de ulike landene i Vest-Europa. Et mulig utgangspunkt for videre studier kan være å undersøke variasjon innad i utvalgte land over tid. En slik studie kan eksempelvis utføres med prosess-sporing, ettersom prosess-sporing er godt egnet til å analysere funn fra en QCA-analyse. Schneider og Rohlfing (2013, s. 561) presenterer to muligheter for prosess-sporing etter en QCA-analyse. Den første muligheten er å undersøke typiske caser for å analysere kausale mekanismer, den andre muligheten er å undersøke avvikende caser for å forbedre eksisterende teori. Typiske caser for videre analyse med utgangspunkt i denne oppgaven kan være Storbritannia og Frankrike. Relevante avvikende caser kan på den andre siden være Hellas eller Sverige.

En videre analyse av oppgavens tema ved bruk av korrelasjonsbasert kvantitativ metode er naturlig for å konsolidere oppgavens sentrale funn. En slik analyse kan belyse variasjon mellom de ulike casene over en lengre tidsperiode, samt finne variasjon mellom fra år til år. Samtidig er en sentral forutsetning for en slik analyse at kvaliteten på datamaterialet er godt nok. Som vist i metodekapittelet under datakilder har GTD gjennomgått flere endringer i innsamlingsmetode. En tidsserie analyse av terrorisme i Vest-Europa bør dermed basere seg på datamateriale som har hatt en konsistent innsamlingsmetode.

Referanseliste

- Aksoy, D. (2014). Elections and the Timing of Terrorist Attacks. *The Journal of Politics*, 76(4), 899–913.
<https://doi.org/10.1017/s0022381614000504>
- Anderson, A. B. (2018). Overview: The Diversity and Complexity of Separatist Movements in Europe. *Journal on Ethnopolitics and Minority Issues in Europe (JEMIE)*, 17(3), 4–44.
- Azam, J.-P., & Thelen, V. (2010). Foreign Aid Versus Military Intervention in the War on Terror. *Journal of Conflict Resolution*, 54(2), 237–261. <https://doi.org/10.1177/0022002709356051>
- Bannelier-Christakis, K. (2016). Military Interventions against ISIL in Iraq, Syria and Libya, and the Legal Basis of Consent. *Leiden Journal of International Law*, 29, 743–775.
<https://doi.org/10.1017/S0922156516000303>
- Barbero, M. (2021, februar 13). France Still Struggles With the Shadow of the ‘War Without a Name’. *Foreign Policy*. <https://foreignpolicy.com/2021/02/13/france-algerian-war-legacy-politics-colonialism/>
- Berg-Schlosser, D., De Meur, G., Rihoux, B., & Ragin, C. (2009). Qualitative Comparative Analysis (QCA) as an Approach. I B. Rihoux & C. Ragin (Red.), *Configurational Comparative Methods: Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Related Techniques*. SAGE Publications, Inc.
<https://doi.org/10.4135/9781452226569>
- Bogain, A. (2019). Terrorism and the discursive construction of national identity in France. *National Identities*, 21(3), 241–265. <https://doi.org/10.1080/14608944.2018.1431877>
- Burgoon, B. (2006). On Welfare and Terror: Social Welfare Policies and Political-Economic Roots of Terrorism. *The Journal of Conflict Resolution*, 50(2), 176–203.
- Castelli Gattinara, P., O’Connor, F. P., & Lindekilde, L. (2018). Italy, No Country for Acting Alone? Lone Actor Radicalisation in the Neo-Fascist Milieu. *Perspectives on Terrorism*, 12(6).
<https://www.duo.uio.no/handle/10852/67821>

- Charlie Hebdo attack: Three days of terror. (2015, januar 14). *BBC News*.
<https://www.bbc.com/news/world-europe-30708237>
- Chenoweth, E. (2010). Democratic Competition and Terrorist Activity. *The Journal of Politics*, 72(1), 16–30. <https://doi.org/10.1017/s0022381609990442>
- Chenoweth, E. (2013). Terrorism and Democracy. *Annual Review of Political Science*, 16(1), 355–378.
<https://doi.org/10.1146/annurev-polisci-032211-221825>
- Chenoweth, E., & Moore, P. (2018). *The Politics of Terror*. Oxford University press.
- Coppedge, M., Gerring, J., Knutsen, C. H., Lindberg, S. I., Teorell, J., Altman, D., Bernhard, M., Fish, S. M., Glynn, A., Hicken, A., Lurhmann, A., Marquardt, K. L., McMann, K., Paxton, P., Pemstein, D., Seim, B., Sigman, R., Skaaning, S.-E., Staton, J., ... Ziblatt, D. (2020). *V-Dem Codebook v10*. Varieties of Democracy (V-Dem) Project.
- Crenshaw, M. (1981). The Causes of Terrorism. *Comparative Politics*, 13(4), 379–399.
<https://doi.org/10.2307/421717>
- Criminal activities of IRA are not going away. (u.å.). *The Irish Times*. Hentet 10. mai 2021, fra
<https://www.irishtimes.com/news/criminal-activities-of-ira-are-not-going-away-1.488369>
- Della Porta, D. (2013). *Clandestine Political Violence*. Cambridge University Press.
- Drakos, K., & Gofas, A. (2006). The Devil You Know but Are Afraid to Face: Underreporting Bias and its Distorting Effects on the Study of Terrorism. *Journal of Conflict Resolution*, 50(5), 714–735.
<https://doi.org/10.1177/0022002706291051>
- Dusa, A. (2019). *QCA with R: A Comprehensive Resource*. Springer.
- Eddy, M., & Smale, A. (2016, desember 20). Germany Releases Berlin Attack Suspect as ISIS Claims Involvement. *The New York Times*.
<https://www.nytimes.com/2016/12/20/world/europe/berlin-attack-christmas-market.html>
- Enders, W., & Hoover, G. A. (2012). The Nonlinear Relationship between Terrorism and Poverty. *American Economic Review*, 102(3), 267–272. <https://doi.org/10.1257/aer.102.3.267>

- Eurostat. (u.å.). *People at risk of poverty or social exclusion—Products Datasets—Eurostat*. Hentet 15. april 2021, fra https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/sdg_01_10
- Fiorina, M. P., & Abrams, S. J. (2008). Political Polarization in the American Public. *Annual Review of Political Science*, 11, 563–588. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.11.053106.153836>
- Garcia, B. E. (2015). *International Migration and Extreme-Right Terrorism* [Texas A&M University]. <https://core.ac.uk/download/pdf/79651072.pdf>
- Gassebner, M., & Luechinger, S. (2011). Lock, stock, and barrel: A comprehensive assessment of the determinants of terror. *Public Choice*, 149(3–4), 235–261. <https://doi.org/10.1007/s11127-011-9873-0>
- Gattinara, P. C., Froio, C., & Albanese, M. (2013). The appeal of neo-fascism in times of crisis. The experience of CasaPound Italia. *Fascism*, 2(2), 234–258. <https://doi.org/10.1163/22116257-00202007>
- Gill, P., Horgan, J., & Deckert, P. (2014). Bombing Alone: Tracing the Motivations and Antecedent Behaviors of Lone-Actor Terrorists,. *Journal of Forensic Sciences*, 59(2), 425–435. <https://doi.org/10.1111/1556-4029.12312>
- Goertz, G., & Mahoney, J. (2012). *A Tale of Two Cultures: Qualitative and Quantitative Research in the Social Sciences*. Princeton University Press. <https://www.jstor.org/stable/j.cttq94gh>
- Goodman, S. (2020). The rhetorical use of the threat of the far-right in the UK Brexit debate. *British Journal of Social Psychology*, n/a(n/a). <https://doi.org/10.1111/bjso.12432>
- Goodwin, M., & Milazzo, C. (2017). Taking back control? Investigating the role of immigration in the 2016 vote for Brexit. *The British Journal of Politics and International Relations*, 19(3), 450–464. <https://doi.org/10.1177/1369148117710799>
- Gormley-Heenan, C., & Aughey, A. (2017). Northern Ireland and Brexit: Three effects on ‘the border in the mind’. *The British Journal of Politics and International Relations*, 19(3), 497–511. <https://doi.org/10.1177/1369148117711060>

- Hajek, A. (2010). Teaching the history of terrorism in Italy: The political strategies of memory obstruction. *Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression*, 2(3), 198–216.
<https://doi.org/10.1080/19434471003597456>
- Hanrahan, J. (2013, februar 13). *Meet the Nihilist-Anarchist Network Bringing Chaos to a Town Near You*. <https://www.vice.com/en/article/mvpyyy/the-fai-are-the-worlds-true-anarchists>
- Hegghammer, T., & Ketchley, N. (2020). *Plots, Attacks, and the Measurement of Terrorism*.
<https://doi.org/10.31235/osf.io/t72yj>
- Henley, J. (2004, mars 1). Breton separatists on trial for attacks. *The Guardian*.
<http://www.theguardian.com/world/2004/mar/01/france.jonhenley>
- Hoffman, B. (2006). *Inside Terrorism* (Revised, 2). Columbia University Press.
- Hoffman, B. (2017). *Inside Terrorism* (third edition). Columbia University Press.
- Jensen, M. (2013). *Discussion Point: The Benefits and Drawbacks of Methodological Advancements in Data Collection and Coding: Insights from the Global Terrorism Database (GTD)*.
<https://start.umd.edu/news/discussion-point-benefits-and-drawbacks-methodological-advancements-data-collection-and-coding>
- Jupskås, A. R., & Fielitz, M. (2020, september 7). *Greece: More far-right violence than any other country in Western Europe - C-REX - Center for Research on Extremism*.
<https://www.sv.uio.no/c-rex/english/news-and-events/right-now/2020/greece-more-far-right-violence-than-any-other-coun.html>
- Koehler, D. (2018). Recent Trends in German Right-Wing Violence and Terrorism: What are the Contextual Factors behind 'Hive Terrorism'? *Perspectives on Terrorism*, 12(6), 72–88.
- Krieger, T., & Meierrieks, D. (2011). What causes terrorism? *Public Choice*, 147(1–2), 3–27.
<https://doi.org/10.1007/s11127-010-9601-1>
- LaFree, G. (2010). The Global Terrorism Database (GTD): Accomplishments and Challenges. *Perspectives on Terrorism*, 4(1), 24–46.

- LaFree, G., & Dugan, L. (2007). Introducing the Global Terrorism Database. *Terrorism and Political Violence*, 19(2), 181–204. <https://doi.org/10.1080/09546550701246817>
- Le Point. (2014, januar 22). Enquête sur une explosion au centre des impôts d’Aix-en-Provence. *Le Point*. https://www.lepoint.fr/societe/enquete-sur-une-explosion-au-centre-des-impots-d-aix-en-provence-22-01-2014-1783163_23.php
- Li, Q. (2005). Does Democracy Promote or Reduce Transnational Terrorist Incidents? *Journal of Conflict Resolution*, 49(2), 278–297. <https://doi.org/10.1177/0022002704272830>
- List of former Trust and Non-Self-Governing Territories | The United Nations and Decolonization*. (u.å.). Hentet 11. mars 2021, fra <https://www.un.org/dppa/decolonization/en/history/former-trust-and-nsgts>
- Malkki, L., Fridlund, M., & Sallamaa, D. (2018). Terrorism and Political Violence in the Nordic Countries. *Terrorism and Political Violence*, 30(5), 761–771. <https://doi.org/10.1080/09546553.2018.1447184>
- Malkki, L., & Sallamaa, D. (2018). To Call or Not to Call It Terrorism: Public Debate on Ideologically-motivated Acts of Violence in Finland, 1991–2015. *Terrorism and Political Violence*, 30(5), 862–881. <https://doi.org/10.1080/09546553.2018.1447191>
- Mancini, P. (2013). The Italian public sphere: A case of dramatized polarization. *Journal of Modern Italian Studies*, 18(3), 335–347. <https://doi.org/10.1080/1354571X.2013.780348>
- Marone, F. (2015). The rise of insurrectionary anarchist terrorism in Italy. *Dynamics of Asymmetric Conflict*, 8(3), 194–214. <https://doi.org/10.1080/17467586.2015.1038288>
- Marone, F., & Olimpio, M. (2020). “We Will Conquer Your Rome”: Italy and the Vatican in the Islamic State’s Propaganda. *Studies in Conflict & Terrorism*, 0(0), 1–23. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2020.1776952>
- Martin, S., & Perliger, A. (2012). Turning to and from Terror: Deciphering the Conditions under Which Political Groups Choose Violent and Nonviolent Tactics. *Perspectives on Terrorism*, 6(4/5), 21–45.

- Masters, D. (2008). The Origin of Terrorist Threats: Religious, Separatist, or Something Else? *Terrorism and Political Violence*, 20(3), 396–414.
<https://doi.org/10.1080/09546550802073359>
- McPartland, B. (2012, juli 4). Parisian banker latest victim of Corsica holiday-home bombings. *France 24*. <https://www.france24.com/en/20120704-france-corsica-paris-parisian-banker-villa-bombing-flnc-tourism-separatism-villa>
- Mousseau, M. (2003). Market Civilization and Its Clash with Terror. *International Security*, 27(3), 25.
- Nesser, P. (2019). Military Interventions, Jihadi Networks, and Terrorist Entrepreneurs: How the Islamic State Terror Wave Rose So High in Europe. *Combating Terrorism Center at West Point*, 12(3). <https://ctc.usma.edu/military-interventions-jihadi-networks-terrorist-entrepreneurs-islamic-state-terror-wave-rose-high-europe/>
- Pape, R. (2006). Dying to Win: The Strategic Logic of Suicide Terrorism. *Australian Army Journal*, 3(3), 25–39.
- Piazza, J. A. (2006). Rooted in Poverty?: Terrorism, Poor Economic Development, and Social Cleavages. *Terrorism and Political Violence*, 18(1), 159–177.
<https://doi.org/10.1080/095465590944578>
- Piazza, J. A. (2008). Incubators of Terror: Do Failed and Failing States Promote Transnational Terrorism? *International Studies Quarterly*, 52(3), 469–488.
- Piazza, J. A. (2020). Politician hate speech and domestic terrorism. *International Interactions*, 46(3), 431–453. <https://doi.org/10.1080/03050629.2020.1739033>
- Ragin, C. (2008). *Redesigning Social Inquiry: Fuzzy sets and Beyond*. The University of Chicago Press.
- Ragin, C. (2009). Qualitative Comparative Analysis using Fuzzy Sets (fsQCA). I B. Rihoux & C. Ragin (Red.), *Configurational Comparative Methods: Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Related Techniques*. SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781452226569>
- Real IRA man Alan Ryan shot dead in «targeted killing». (2012, september 4). *BBC News*.
<https://www.bbc.com/news/world-europe-19474261>

- Reinares, F. (2005). Nationalist separatism and terrorism in comparative perspective. I T. Bjørgo (Red.), *Root Causes of Terrorism: Myths, reality and ways forward*. Routledge Taylor & Francis Group.
- Richards, A. (2001). Terrorist Groups and Political Fronts: The IRA, Sinn Fein, the Peace Process and Democracy. *Terrorism and Political Violence*, 13(4), 72–89.
<https://doi.org/10.1080/09546550109609700>
- Roche, B. (2013, juni 14). Gardaí investigate suspect punishment shooting of former Real IRA chief. *The Irish Times*. <https://www.irishtimes.com/news/garda%C3%AD-investigate-suspect-punishment-shooting-of-former-real-ira-chief-1.1429365>
- Roig-Tierno, N., Gonzalez-Cruz, T. F., & Llopis-Martinez, J. (2017). An overview of qualitative comparative analysis: A bibliometric analysis. *Journal of Innovation & Knowledge*, 2(1), 15–23. <https://doi.org/10.1016/j.jik.2016.12.002>
- Sageman, M. (2014). The Stagnation in Terrorism Research. *Terrorism and Political Violence*, 26(4), 565–580. <https://doi.org/10.1080/09546553.2014.895649>
- Schmid, A. P. (2005). Root Causes of Terrorism: Some Conceptual Notes, a Set of Indicators, and a Model. *Democracy and Security*, 1(2), 127–136.
<https://doi.org/10.1080/17419160500321139>
- Schneider, C. Q., & Rohlfing, I. (2013). Combining QCA and Process Tracing in Set-Theoretic Multi-Method Research. *Sociological Methods & Research*, 42(4), 559–597.
<https://doi.org/10.1177/0049124113481341>
- Schneider, C. Q., & Wagemann, C. (2010). Standards of Good Practice in Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Fuzzy-Sets. *Comparative Sociology*, 9(3), 397–418.
<https://doi.org/10.1163/156913210X12493538729793>
- Schneider, C. Q., & Wagemann, C. (2012). *Set-Theoretic Methods for the Social Sciences: A Guide to Qualitative Comparative Analysis*. Cambridge University Press.

- Schuurman, B. (2020). Research on Terrorism, 2007–2016: A Review of Data, Methods, and Authorship. *Terrorism and Political Violence*, 32(5), 1011–1026.
<https://doi.org/10.1080/09546553.2018.1439023>
- Staff, R. (2017, april 15). Berlin Christmas market attacker got order directly from Islamic State— Report. *Reuters*. <https://www.reuters.com/article/uk-germany-security-idUKKBN17H0E4>
- START. (2019). *Codebook: Inclusion Criteria and Variables*. University of Maryland.
- Stevenson, J. (2017). Does Brexit Threaten Peace in Northern Ireland? *Survival*, 59(3), 111–128.
<https://doi.org/10.1080/00396338.2017.1325606>
- Stewart, F. (2000). Crisis prevention: Tackling horizontal inequalities. *Oxford Developmental Studies*, 28, 245–262.
- Sunderland, J., & Ward, B. (2011). *Everyday Intolerance: Racist and Xenophobic Violence in Italy*. Human Rights Watch.
<https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/italy0311WebRevised.pdf>
- The Global Coalition Against Daesh*. (u.å.). The Global Coalition Against Daesh. Hentet 9. juni 2021, fra <https://theglobalcoalition.org/en/>
- Tvegård, A. (2021, april 8). *Derfor koker det igjen i Nord-Irlands gater*. NRK.
<https://www.nrk.no/urix/derfor-koker-det-igjen-i-nord-irlands-gater-1.15448800>
- Young, J. K., & Findley, M. G. (2011). Promise and Pitfalls of Terrorism Research: Promise and Pitfalls of Terrorism Research. *International Studies Review*, 13(3), 411–431.
<https://doi.org/10.1111/j.1468-2486.2011.01015.x>
- Østby, G. (2008). Polarization, Horizontal Inequalities and Violent Civil Conflict. *Journal of Peace Research*, 45(2), 143–162. <https://doi.org/10.1177/0022343307087169>
- Aasland Ravndal, J. (2018). Explaining right-wing terrorism and violence in Western Europe: Grievances, opportunities and polarisation. *European Journal of Political Research*, 57, 845–866. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12254>

Appendiks

Vedlegg 1 – Tilleggsinformasjon om kalibreringen av teoretiske betingelser

Tabellen nedenfor viser komplett kalibreringsmatrise over oppgavens utfallssett og teoretiske betingelser.

Land	Terror	Koloni	Polarisering	Militær	Mangfold	Separatisme	Fattigdom
UK	1	1	0.75	1	0.75	1	0.25
GR	1	0	1	0	0.75	0	1
FR	0.75	1	1	1	0.75	1	0.25
DE	0.75	0	0.25	0.75	0.75	0	0.25
IE	1	0	0.75	0	0	1	0.75
SE	0.75	0	0.25	0.25	1	0	0.25
IT	0.75	0.75	1	0.75	0.25	0	0.75
ES	0	0.75	0.75	0.25	0.75	1	0.75
NL	0.25	0.75	0.75	1	0.75	0	0
FI	0.75	0	0	0.25	0.25	0	0
BE	0.25	0.75	0.75	1	0.75	0	0.25
AT	0	0	0.75	0	0.75	0	0.25
DK	0.25	0.75	0.25	1	0.75	0	0.25
CH	0	0	1	0	1	0	0.25
IS	0.25	0	0.25	0	0.25	0	0
NO	0	0	0.25	0.25	0.75	0	0
PT	0	0.75	0.25	0.25	0.25	0	0.75
LU	0	0	0	0	1	0	0.25

Deskriptiv statistikk

Statistic	N	Mean	St. Dev.	Min	Pctl(25)	Pctl(75)	Max
Koloni	18	5.0	12.8	0	0	2	53
Polarisering	18	2.1	0.9	0.9	1.3	2.9	3.7
Fattigdom	18	20.8	5.7	12.2	17.4	24.8	34.9
Asylsøknader	18	206.0	151.9	9.1	121.1	296.8	609.3
Entisk mangfold	18	8.1	2.4	3.9	6.9	8.9	11.8

Tabellen viser deskriptiv statistikk over betingelsene som er basert på kvantitative mål. Legg spesielt merke til gjennomsnittet (mean) som brukes i robusthetstesting.

De neste tabellene viser kalibrering av betingelsene som er basert på kvantitative mål. Den andre kolonnen viser verdien som er benyttet til å kalibrere sett-medlemskap. Kolonne tre viser hvor mye hver enkelt case avviker fra *cut-off* punktet, mens den fjerde kolonnen viser sett-medlemskapene.

Kalibrering av utfallssett

	Land	Kombinert skåre	Avvik fra cut-off	Medlemskap
1	United Kingdom	1	0.510	1
2	Greece	0.875	0.385	1
3	Ireland	0.875	0.385	1
4	France	0.750	0.260	0.750
5	Germany	0.750	0.260	0.750
6	Sweden	0.750	0.260	0.750
7	Italy	0.500	0.010	0.750
8	Finland	0.500	0.010	0.750
9	Denmark	0.375	-0.115	0.250
10	Iceland	0.375	-0.115	0.250
11	Netherlands	0.250	-0.240	0.250
12	Belgium	0.250	-0.240	0.250
13	Spain	0.125	-0.365	0
14	Austria	0.125	-0.365	0
15	Switzerland	0.125	-0.365	0
16	Norway	0	-0.490	0
17	Portugal	0	-0.490	0
18	Luxembourg	0	-0.490	0

Legg her spesielt merke til Italia og Finlands avvik fra *cut-off* punktet på 0.010. *Cut-off* punktet er satt til 0.49 for å gi Finland og Italia medlemskap i settet, ettersom disse to casene befinner seg nøyaktig på ankerverdien (0.5) som skiller medlemskap og ikke-medlemskap.

Kalibrering av kolonihistorie

	Land	Antall kolonier	Avvik fra cut-off	Medlemskap
1	United Kingdom	53	52.010	1
2	France	18	17.010	1
3	Portugal	9	8.010	0.750
4	Netherlands	4	3.010	0.750
5	Spain	2	1.010	0.750
6	Belgium	2	1.010	0.750
7	Italy	1	0.010	0.750
8	Denmark	1	0.010	0.750
9	Greece	0	-0.990	0
10	Germany	0	-0.990	0
11	Ireland	0	-0.990	0
12	Sweden	0	-0.990	0
13	Finland	0	-0.990	0
14	Austria	0	-0.990	0
15	Switzerland	0	-0.990	0
16	Iceland	0	-0.990	0
17	Norway	0	-0.990	0
18	Luxembourg	0	-0.990	0

Legg merke til avvik fra *cut-off* for Danmark og Italia. *Cut-off* punktet for denne betingelsen er satt til 0.99. QCA-pakken i R tilegner caser som har verdi lik *cut-off* punktet ikke-medlemskap i det aktuelle settet. Jeg har derfor satt *cut-off* punktet til 0.99 for å sikre at Danmark og Italia blir tildelt medlemskap i dette settet.

Kalibrering av polarisering

	Land	Polarisering	Avvik fra cut-off	Medlemskap
1	France	3.700	1.700	1
2	Greece	3.200	1.200	1
3	Italy	3.100	1.100	1
4	Switzerland	3.100	1.100	1
5	United Kingdom	2.900	0.900	0.750
6	Spain	2.900	0.900	0.750
7	Netherlands	2.600	0.600	0.750
8	Ireland	2.400	0.400	0.750
9	Belgium	2.200	0.200	0.750
10	Austria	2.100	0.100	0.750
11	Germany	1.700	-0.300	0.250
12	Sweden	1.700	-0.300	0.250
13	Norway	1.300	-0.700	0.250
14	Portugal	1.300	-0.700	0.250
15	Iceland	1.200	-0.800	0.250
16	Denmark	1.100	-0.900	0.250
17	Finland	1	-1	0
18	Luxembourg	0.900	-1.100	0

Cut-off punktet for kalibrering av polarisering er 2 som beskrevet under del 3.3.2

Kalibrering av risiko for fattigdom

	Land	Prosentandel i risikozonen	Avvik fra cut-off	Medlemskap
1	Greece	34.900	10.900	1
2	Italy	28.800	4.800	0.750
3	Spain	27.600	3.600	0.750
4	Ireland	26.100	2.100	0.750
5	Portugal	25.300	1.300	0.750
6	United Kingdom	23.400	-0.600	0.250
7	Belgium	20.900	-3.100	0.250
8	Germany	19.700	-4.300	0.250
9	Luxembourg	19.200	-4.800	0.250
10	Austria	18.300	-5.700	0.250
11	Sweden	18.100	-5.900	0.250
12	France	18	-6	0.250
13	Denmark	17.500	-6.500	0.250
14	Switzerland	17.400	-6.600	0.250
15	Finland	16.600	-7.400	0
16	Netherlands	16.300	-7.700	0
17	Norway	14.800	-9.200	0
18	Iceland	12.200	-11.800	0

Cut-off punktet for fattigdom er satt til 24%. Som den del av robusthetstesten under del 4.2 *cut-off* punktet endret til 20.8% som ga Storbritannia og Belgia medlemskap i dette settet. Implikasjonene av dette på analysens substansielle tolkning viste at resultatene er noe sensitive som endringer i *cut-off* punkter.

Kalibrering av asylsøknader

	Land	Antall asylsøknader	Avvik fra cut-off	Medlemskap
1	Sweden	609.300	409.300	1
2	Austria	383.600	183.600	0.750
3	Germany	356.200	156.200	0.750
4	Luxembourg	343.900	143.900	0.750
5	Switzerland	300.400	100.400	0.750
6	Greece	285.800	85.800	0.750
7	Belgium	223.600	23.600	0.750
8	Norway	204.600	4.600	0.750
9	Iceland	163.400	-36.600	0.250
10	Denmark	155.800	-44.200	0.250
11	Finland	150	-50	0.250
12	Netherlands	133.800	-66.200	0.250
13	France	126.700	-73.300	0.250
14	Italy	119.200	-80.800	0.250
15	United Kingdom	54.200	-145.800	0.250
16	Ireland	46.900	-153.100	0
17	Spain	41	-159	0
18	Portugal	9.100	-190.900	0

Tabellen ovenfor viser kalibreringen av antall mottatte asylsøknader. *Cut-off* punktet er satt til 200 Dette settet utgjør som tidligere nevnt første komponentsett som kombineres med settet over etnisk mangfold.

Kalibrering av etnisk mangfold

	Land	% født utenfor EU	Avvik fra cut-off	Medlemskap
1	Sweden	11.800	4.800	1
2	Luxembourg	11.400	4.400	1
3	Switzerland	11.300	4.300	1
4	Austria	9.900	2.900	0.750
5	Netherlands	8.900	1.900	0.750
6	France	8.800	1.800	0.750
7	Spain	8.700	1.700	0.750
8	Belgium	8.600	1.600	0.750
9	United Kingdom	8.400	1.400	0.750
10	Greece	8.400	1.400	0.750
11	Germany	8.300	1.300	0.750
12	Norway	8.200	1.200	0.750
13	Denmark	7.300	0.300	0.750
14	Italy	6.800	-0.200	0.250
15	Portugal	6.200	-0.800	0.250
16	Iceland	4.200	-2.800	0.250
17	Ireland	4	-3	0
18	Finland	3.900	-3.100	0

Tabellen viser kalibreringen av prosentandel av innbyggere som er født utenfor EU. *Cut-off* punktet er satt til 7%. Settet kombineres med settet over mottatte asylsøknader med OR.

Vedlegg 2 – Nødvendighet, tilstrekkelighet og sannhetstabell for fravær av terrorisme

Nødvendighet, ~Terror

Betingelser	Konsistens	Relevans	Dekning
Koloni	0.415	0.836	0.654
Polarisering	0.585	0.667	0.600
Fattigdom	0.366	0.825	0.600
Militær	0.415	0.745	0.548
Mangfold	0.805	0.667	0.717
Separatisme	0.122	0.836	0.312

Tabellen viser resultatet av analysen av nødvendige betingelser for ikke-utfall. Merk at ~ betyr fravær av betingelsen. Som nevnt under 4.0 oppfyller ingen av betingelsene en høy nok konsistensverdi for å tolkes som en nødvendig betingelse for fravær av terrorisme.

Tilstrekkelighet, ~Terror

Betingelser	Konsistens	PRI	Dekning
Koloni	0.654	0.571	0.415
Polarisering	0.600	0.500	0.585
Fattigdom	0.600	0.474	0.366
Militær	0.548	0.391	0.415
Mangfold	0.717	0.649	0.805
Separatisme	0.312	0.267	0.122

Denne tabellen viser resultatene av analysen av tilstrekkelige betingelser for ikke-utfall. Merk at ~ betyr fravær av betingelsen. Som nevnt under 4.0 oppfyller ingen av betingelsene en høy nok konsistensverdi for å tolkes som en tilstrekkelig betingelse for fravær av terrorisme.

Sannhetstabell, ~Terror

Fattigdom	Militær	Mangfold	Polarisering	Separatisme	Koloni	OUT	Incl	PRI	Land	
1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	AT,CH

2	0	1	1	0	0	1	1	1	1	DK
3	0	1	1	1	0	1	1	1	1	NL,BE
4	1	0	0	0	0	1	1	1	1	PT
5	1	0	1	1	1	1	1	1	1	ES
6	0	0	1	0	0	0	1	0.86	0.80	SE,NO,L U
7	0	0	0	0	0	0	1	0.80	0.71	FI,IS
8	0	1	1	0	0	0	1	0.80	0.50	DE
9	1	0	1	1	0	0	0	0.67	0.50	GR
10	1	1	0	1	0	1	0	0.67	0.33	IT
11	0	1	1	1	1	1	0	0.29	0.17	UK,FR
12	1	0	0	1	1	0	0	0.25	0.25	IE
13	0	0	0	0	0	1	?	0	0	
14	0	0	0	0	1	0	?	0	0	
15	0	0	0	0	1	1	?	0	0	
16	0	0	0	1	0	0	?	0	0	
17	0	0	0	1	0	1	?	0	0	
18	0	0	0	1	1	0	?	0	0	
19	0	0	0	1	1	1	?	0	0	
20	0	0	1	0	0	1	?	0	0	
21	0	0	1	0	1	0	?	0	0	
22	0	0	1	0	1	1	?	0	0	
23	0	0	1	1	0	1	?	0	0	
24	0	0	1	1	1	0	?	0	0	
25	0	0	1	1	1	1	?	0	0	
26	0	1	0	0	0	0	?	0	0	
27	0	1	0	0	0	1	?	0	0	
28	0	1	0	0	1	0	?	0	0	
29	0	1	0	0	1	1	?	0	0	
30	0	1	0	1	0	0	?	0	0	
31	0	1	0	1	0	1	?	0	0	
32	0	1	0	1	1	0	?	0	0	
33	0	1	0	1	1	1	?	0	0	
34	0	1	1	0	1	0	?	0	0	
35	0	1	1	0	1	1	?	0	0	
36	0	1	1	1	0	0	?	0	0	
37	0	1	1	1	1	0	?	0	0	
38	1	0	0	0	0	0	?	0	0	
39	1	0	0	0	1	0	?	0	0	
40	1	0	0	0	1	1	?	0	0	

41	1	0	0	1	0	0	?	0	0
42	1	0	0	1	0	1	?	0	0
43	1	0	0	1	1	1	?	0	0
44	1	0	1	0	0	0	?	0	0
45	1	0	1	0	0	1	?	0	0
46	1	0	1	0	1	0	?	0	0
47	1	0	1	0	1	1	?	0	0
48	1	0	1	1	0	1	?	0	0
49	1	0	1	1	1	0	?	0	0
50	1	1	0	0	0	0	?	0	0
51	1	1	0	0	0	1	?	0	0
52	1	1	0	0	1	0	?	0	0
53	1	1	0	0	1	1	?	0	0
54	1	1	0	1	0	0	?	0	0
55	1	1	0	1	1	0	?	0	0
56	1	1	0	1	1	1	?	0	0
57	1	1	1	0	0	0	?	0	0
58	1	1	1	0	0	1	?	0	0
59	1	1	1	0	1	0	?	0	0
60	1	1	1	0	1	1	?	0	0
61	1	1	1	1	0	0	?	0	0
62	1	1	1	1	0	1	?	0	0
63	1	1	1	1	1	0	?	0	0
64	1	1	1	1	1	1	?	0	0

Tabellen viser sannhetstabellen for fravær av terrorisme (\sim Terror). Som nevnt i del 4.0 har Tyskland identisk konsistensverdi og PRI skåre både for *terror* og \sim *terror*. Etter videre undersøkelse av den tyske casen ble raden inkludert i den videre analysen.

Vedlegg 3 – Fullstendig sannhetstabell

Sannhetstabell

	Fattigdom	Militær	Mangfold	Polarisering	Separatisme	Koloni	OUT	Incl	PRI	Land
1	0	1	1	1	1	1	1	0.86	0.83	UK,FR
2	1	1	0	1	0	1	1	0.83	0.67	IT
3	0	1	1	0	0	0	1	0.80	0.50	DE
4	1	0	0	1	1	0	1	0.75	0.75	IE
5	1	0	1	1	0	0	0	0.67	0.50	GR
6	0	0	0	0	0	0	0	0.50	0.29	FI,IS
7	0	1	1	0	0	1	0	0.50	0	DK
8	0	1	1	1	0	1	0	0.44	0	NL,BE
9	0	0	1	0	0	0	0	0.43	0.20	SE,NO,LU
10	0	0	1	1	0	0	0	0.33	0	AT,CH
11	0	0	0	0	0	1	?	0	0	
12	0	0	0	0	1	0	?	0	0	
13	0	0	0	0	1	1	?	0	0	
14	0	0	0	1	0	0	?	0	0	
15	0	0	0	1	0	1	?	0	0	
16	0	0	0	1	1	0	?	0	0	
17	0	0	0	1	1	1	?	0	0	
18	0	0	1	0	0	1	?	0	0	
19	0	0	1	0	1	0	?	0	0	
20	0	0	1	0	1	1	?	0	0	
21	0	0	1	1	0	1	?	0	0	
22	0	0	1	1	1	0	?	0	0	
23	0	0	1	1	1	1	?	0	0	
24	0	1	0	0	0	0	?	0	0	
25	0	1	0	0	0	1	?	0	0	
26	0	1	0	0	1	0	?	0	0	
27	0	1	0	0	1	1	?	0	0	
28	0	1	0	1	0	0	?	0	0	
29	0	1	0	1	0	1	?	0	0	
30	0	1	0	1	1	0	?	0	0	
31	0	1	0	1	1	1	?	0	0	
32	0	1	1	0	1	0	?	0	0	
33	0	1	1	0	1	1	?	0	0	
34	0	1	1	1	0	0	?	0	0	
35	0	1	1	1	1	0	?	0	0	

36	1	0	0	0	0	0	?	0	0	
37	1	0	0	0	0	1	0	0	0	PT
38	1	0	0	0	1	0	?	0	0	
39	1	0	0	0	1	1	?	0	0	
40	1	0	0	1	0	0	?	0	0	
41	1	0	0	1	0	1	?	0	0	
42	1	0	0	1	1	1	?	0	0	
43	1	0	1	0	0	0	?	0	0	
44	1	0	1	0	0	1	?	0	0	
45	1	0	1	0	1	0	?	0	0	
46	1	0	1	0	1	1	?	0	0	
47	1	0	1	1	0	1	?	0	0	
48	1	0	1	1	1	0	?	0	0	
49	1	0	1	1	1	1	0	0	0	ES
50	1	1	0	0	0	0	?	0	0	
51	1	1	0	0	0	1	?	0	0	
52	1	1	0	0	1	0	?	0	0	
53	1	1	0	0	1	1	?	0	0	
54	1	1	0	1	0	0	?	0	0	
55	1	1	0	1	1	0	?	0	0	
56	1	1	0	1	1	1	?	0	0	
57	1	1	1	0	0	0	?	0	0	
58	1	1	1	0	0	1	?	0	0	
59	1	1	1	0	1	0	?	0	0	
60	1	1	1	0	1	1	?	0	0	
61	1	1	1	1	0	0	?	0	0	
62	1	1	1	1	0	1	?	0	0	
63	1	1	1	1	1	0	?	0	0	
64	1	1	1	1	1	1	?	0	0	

Tabellen ovenfor er den fullstendige sannhetstabellen som ble brukt i analysen. Denne tabellen viser samtlige rader, inkludert de 52 radene som er tomme.

Vedlegg 5 - R-script.

R-scriptet er tilgjengelig på GitHub: <https://github.com/eahaavin/STV4992>

Script i fil-format kan sendes ved behov.